

Kultur- och fritidsnämnden

Kallelse

Nämnd	Kultur- och fritidsnämnden
Datum och tid	2026-04-29, klockan 13.00
Plats	Kommunkontoret, sammanträdesrum Gräsö (SR1)
Sekreterare	Per-Åke Berg
Ordförande	Niclas Bergström (M)

Ärendelista

1. Val av justerare 2
2. Fastställande av föredragningslista 2
3. Rapport om folkbildningen i Uppsala län 3
Föredragande: Fredrik Sjöberg, Uppsala läns Bildningsförbund och Peter Källman, kulturstrateg
4. Nya tillämpningsbestämmelser för stöd till studieförbund 4
Föredragande: Peter Källman, kulturstrateg
5. Medfinansiering av Dannemora JUF:s ansökan till Boverket 5
Föredragande: Daniel Andersson, föreningsutvecklare
6. Föreningsbidrag 2025 6
Föredragande: Daniel Andersson, föreningsutvecklare
7. Investerings- och utrustningsbidrag våren 2026 7
Föredragande: Daniel Andersson, föreningsutvecklare
8. Skrivelse avseende Sunds badplats 8
Föredragande: Daniel Andersson, föreningsutvecklare
9. Remiss: Riktlinje för skydd av barn och unga 10
Föredragande: Caroline Henning, strateg fritid och hälsa
10. Delredovisning av förstudie om utbudet av badanläggning i kommunen 11
Föredragande: Caroline Henning, strateg fritid och hälsa
11. Revidering av riktlinjen för lokalfördelning i kultur- och fritidsnämndens idrottslokaler 12
12. Redovisning av inkomna synpunkter 13
13. Information från kommunförvaltningen 14
14. Redovisning av delegationsbeslut 15
15. Anmälningsärenden 17

Kultur- och fritidsnämnden

1. Val av justerare

2. Fastställande av föredragningslista

Kultur- och fritidsnämnden

Klockan 13.00

Dnr KFN-2026-53

3. Rapport om folkbildningen i Uppsala län

Förslag till beslut

Kultur- och fritidsnämnden har tagit del av informationen.

Ärendebeskrivning

Uppsala läns Bildningsförbund har på uppdrag av Region Uppsala gjort tagit fram en rapport om hur studieförbundens verksamhet i Uppsala län har påverkats av minskade statsbidrag. Fredrik Sjöberg från Uppsala läns bildningsförbund besöker kultur- och fritidsnämnden och presenterar rapporten med fokus på studieförbundens verksamhet i Östhammars kommun.

Beslutsunderlag

- Rapport Folkbildningen i Uppsala län

Beslutet skickas för kännedom till

Kulturstrateg, Peter Källman,
Enhetschef Kultur och bibliotek, Marianne Pahlson,

Kultur- och fritidsnämnden

Klockan 13.25

Dnr KFN-2026-63

4. Nya tillämpningsbestämmelser för stöd till studieförbund

Förslag till beslut

Kultur- och fritidsnämnden antar Tillämpningsbestämmelser för stöd till studieförbund. Dessa ersätter tidigare Tillämpningsbestämmelser för stöd till studieförbund 2025, antagna av kultur- och fritidsnämnden 2025-04-09 § 23.

Ärendebeskrivning

Östhammars kommun avsätter 358 000 kr i stöd till studieförbund under 2026. För bidragets reglering finns bidragsnormer antagna av kulturnämnden 2009 och tillämpningsbestämmelser antagna av kultur- och fritidsnämnden 2025.

2025 behövde kultur- och fritidsnämnden anta nya tillämpningsbestämmelser eftersom de då befintliga bestämmelserna sa att ”för kommunalt bidrag gäller de villkor, kriterier och beräkningsgrunder som gäller för statsbidrag till studieförbund. Detta innebär att Folkbildningsrådets eventuella beslut om förändringar för statsbidraget även förändrar motsvarande villkor för kommunalt bidrag.”

Från och med bidragsåret 2025 övergick nämligen Folkbildningsrådet till ett kvalitativt statsbidragssystem och det fanns inget sätt för kommuner att räkna ut bidraget lokalt i enlighet med de beräkningsgrunder som låg till grund för statsbidraget.

Parallellt har Folkbildningsrådet sedan 2024 arbetat med ett digitalt verktyg som bygger på det nya, kvalitativa statsbidragssystemet och som ska kunna användas av kommuner och regioner för att räkna ut bidrag lokalt. Folkbildningsrådet hade planerat att lansera verktyget under hösten 2024 så att det skulle kunna tas i bruk av kommuner under 2025. Dessvärre försenades lanseringen, vilket gjorde att Östhammars kommun var tvungna att fatta beslut om särskilda tillämpningsbestämmelser specifikt för 2025.

Nu har Folkbildningsrådet lanserat sitt beräkningsverktyg för kommuner och vi kommer att kunna använda det från och med bidragsfördelningen 2026. Förslaget är att nämnden återinför tillämpningsbestämmelser som följer statsbidragets villkor, kriterier och beräkningsgrunder.

Beräkningsverktyget förevisas på sammanträdet.

Beslutsunderlag

- Normer studieförbundens bidrag
- Tillämpningsbestämmelser för stöd till studieförbund
- Folkbildningsrådet Stöd för kommuners bidragsgivning till studieförbund

Beslutet skickas för kännedom till

Kulturstrateg, Peter Källman

Kultur- och fritidsnämnden

Klockan 13.40

Dnr KFN-2026-52

5. Medfinansiering av Dannemora JUF:s ansökan till Boverket

Förslag till beslut

Kultur- och fritidsnämnden beviljar medfinansiering med 22 500 kr för Dannemora JUF:s ansökan till Boverket.

Beslutsmotivering

Dannemora JUF har en av kommunfullmäktige beslutad samlingslokal.

Ärendebeskrivning

Föreningen Dannemora JUF har ansökt om medel hos Boverket för dränering och nytt avlopp. Total projektkostnad är 75 000 kr varav hälften av dessa (37 500 kr) söks av Boverket, 22 500 kr är medfinansiering från kommunen, resterande utgör eget kapital.

Ekonomiska konsekvenser och finansiering

Medfinansieringen belastar kultur- och fritidskontorets enhet för Fritid och hälsas driftbudget.

Beslutsunderlag

- Dannemora JUF:s ansökan till Boverket.

Beslutet skickas för åtgärd till

Ekonomikontoret, Inga-Lill Jonsson

Beslutet skickas för kännedom till

Dannemora JUF

Boverket

Kultur- och fritidsnämnden

Klockan 13.45

Dnr KFN-2026-4

6. Föreningsbidrag 2025

Förslag till beslut

Kultur- och fritidsnämnden beviljar ansökande föreningar föreningsbidraget 2025 (bilaga).

Ärendebeskrivning

Östhammars kommuns föreningsbidrag söks årsvis av föreningar enligt nämndens bidragsnormer. Kopplat till stödet finns bidragsnormer, vilka biläggs för att ge insikt i handläggningsförfarandet. Kultur- och fritidsnämnden är beslutade att handlägga enväldigt kring samtliga föreningsbidrag vilka infaller under Bidragsnormerna.

För året 2025 har Vaktmästarbidraget borttagits. Medlen har omfördelats för att uppräknas samtliga bidragsposter.

Vidare har stöd för funktionshinderföreningar utvecklats med att från nu innefatta ett bidrag per medlem om 150 kr.

Stödet som föreslås fördelas uppåt till sammantagen summa om 1 816 268 kr fördelat enligt följande:

- Administrationsbidrag: 20 300 kr
- Anläggningsstöd: 880 768 kr
- Grundbidrag: 138 040 kr
- Skötselbidrag: 733 660 kr
- Verksamhetsbidrag Funktionshinderförening: 43 500 kr

Beslutsunderlag

- Fördelning av bidrag (delas ut på sammanträdet).

Beslutet skickas för åtgärd till

Ekonomikontoret, Inga-Lill Jonsson

Beslutet skickas för kännedom till

Ansökande föreningar

Kultur- och fritidsnämnden

Klockan 13.50

Dnr KFN-2026-59

7. Investerings- och utrustningsbidrag våren 2026

Förslag till beslut

Kultur- och fritidsnämnden fördelar investerings- och utrustningsbidrag enligt bilaga.

Ärendebeskrivning

Kultur- och fritidsnämnden beslutar halvårsvis om investerings- och utrustningsbidrag till föreningar i Östhammars kommun. Det genomfördes en utlysning under februari till mars månad med sista ansökningsdag 15 mars. 13 ansökningar har handlagts och kultur- och fritidsnämndens förväntas fatta beslut om fördelning.

Beslutsunderlag

- Fördelning av investerings- och utrustningsbidrag våren 2026.

Beslutet skickas för åtgärd till

Ekonomikontoret, Inga-Lill Jonsson

Beslutet skickas till

Kultur- och fritidschef, Oskar Molarin
Föreningsutvecklare, Daniel Andersson

Kultur- och fritidsnämnden

Klockan 14.00

Dnr KFN-2026-43

8. Skrivelse avseende Sunds badplats

Förslag till beslut

Kultur- och fritidsnämnden antar svaret på skrivelsen och överlämnar det till Sunds byalag.

Ärendebeskrivning

Sunds byalag har lämnat in en skrivelse daterad 2026-03-10 till kultur- och fritidsnämnden. Det har påtalats för kultur- och fritidskontoret under många år att Sundsbadet är eftersatt och haft behov av vass- och slyröjning. Enligt svar från kommunen så skulle stranden vid badet harvats varje år, vilket enligt skrivelsen inte skett.

Sunds byalag anser att Östhammars kommun ska återställa badplatsen i det skick som den var i när arrendet påbörjades. Östhammars kommun har själva påtalat (Ks-2023-166) att ”Sundsbadet är ett av de barnvänligaste baden i kommunen samt att badplatsen är viktig för kommunens invånare samt övriga besökare”.

I skrivelsen framhålls att i det skick som marken återlämnats så kan varken kommunen eller eventuellt någon förening driva badplatsen då den i stort sett är helt igenvuxen.

Sunds byalag anser att kommunen ska återställa badet till att fortsatt vara ett barnvänligt och populärt samt lättillgängligt resmål för både fastboende samt sommarboende som vill bada.

Beslutsunderlag

- Skrivelse daterad 2026-03-10
- Svar på skrivelsen (delas ut på sammanträdet)

Ärendets behandling

Vid arbetsutskottets sammanträde den 15 april 2026 anmälde Maria Nyström (KD) jäv och deltog inte i ärendets behandling.

Tomas Bendiksen (S) yrkade vid arbetsutskottets sammanträde den 15 april 2026 att begäran om upprustning av Sunds badplats bifalles.

I februari 2023 föreslog Kultur och fritidsnämnden att Kommunstyrelsen skulle fatta ett beslut om ” att rusta upp badplatsen i Sund, med motiveringen att badplatsen är viktig för kommunens invånare samt övriga besökare”. Då fanns det ett levande arrendeavtal.

I oktober 2024 avslog Kommunstyrelsen begäran med undantag av att vassröjning skulle göras. Ett beslut som inte genomfördes. Det fanns även då ett gällande arrendeavtal.

Med tanke på dom underhållsbrister som påpekas i skrivelsen från Sunds byalag, som förstärks av det beslut som fattades av Kommunstyrelsen angående vassröjning. Ett beslut som inte verkställdes anser vi att det ligger på kommunens ansvar att åtminstone återställa badplatsen i det skick den var när kommunen tog över.

Kultur- och fritidsnämnden

Socialdemokraterna anser att kommunen ska ha det övergripande ansvaret för badet. I första hand fullt ut, men även att driften kan skötas av föreningar eller andra ideella lokala krafter. Vilket vi uttrycker i en motion, som ännu inte behandlats av majoriteten.

Vi tycker fortfarande att badplatsen är viktig för våra kommuninvånare och skulle kunna vara en av de barnvänligaste i kommunen.

Vid sammanträdet reserverade Tomas Bendiksen (S) mot förslaget till beslut till förmån för det egna yrkandet.

Beslutet skickas för kännedom till

Sunds byalag

Kultur- och fritidsnämnden

Klockan 14.20

Dnr KFN-2026-48

9. Remiss: Riktlinje för skydd av barn och unga

Förslag till beslut

Kultur- och fritidsnämnden antar remissyttrandet avseende Riktlinje för skydd av barn och unga och översänder det till Kommunstyrelsen (bilaga).

Ärendebeskrivning

Kommunstyrelsen har tagit fram en ny riktlinje, *Riktlinje för skydd av barn och unga* och sänder dokumentet på remiss till barn- och utbildningsnämnden, kultur- och fritidsnämnden samt vård och omsorgsnämnden. Remissvaren ska vara kommunstyrelsen tillhanda senast 2026-05-06.

Syftet med riktlinjen är att ange kommunens övergripande viljeinriktning samt tydliggöra ansvar och samverkan i det förebyggande och åtgärdande arbetet. Riktlinjen ska beskriva hur kommunen systematiskt, genom tidiga och samordnade insatser, ska arbeta för att skydda barn och unga mot grooming, sexuellt utnyttjande, rekrytering till eller delaktighet i organiserade brottslighet, samt annan exploatering, både i fysiska och digitala miljöer. Riktlinjen ska fungera som ett styrande dokument för berörda nämnder och kompletteras med rutiner och vägledning i respektive verksamhet.

Arbetet ska alltid utgå från barnets bästa.

Beslutsunderlag

- Remiss: Riktlinje för skydd av barn och unga
- Remissyttrande riktlinje för skydd av barn och unga

Ärendets behandling

Vid arbetsutskottets sammanträde den 15 april 2026 avstod Tomas Bendixen (S) från att delta i förslaget till beslut.

Beslutet skickas för åtgärd till

Kommunstyrelsen

Beslutet skickas för kännedom till

Kultur- och fritidskontoret
Strateg Fritid och hälsa, Caroline Henning

Kultur- och fritidsnämnden

Klockan 14.35

Dnr KFN-2025-197

10. Delredovisning av förstudie om utbudet av badanläggning i kommunen

Förslag till beslut

Kultur- och fritidsnämnden uppdrar åt förvaltningen att fortsätta det gemensamma arbetet inom ramen för den nya tidplanen som nu ändrats till hösten 2026. Nämnden godkänner delredovisningen och ger kultur- och fritidskontoret i uppdrag att anordna och bjuda in nämnden till en workshop.

Ärendebeskrivning

Vid kultur- och fritidsnämndens sammanträde 2025-12-03 § 83 beslutade nämnden ge förvaltningen i uppdrag att genomföra en förstudie om hur utbudet av badanläggning i kommunen ska se ut. Syftet med förstudien är att utgöra underlag till vidare planering för kommuninvånarnas tillgång till simhall framöver.

Uppdraget ska delredovisas för nämnden i april och slutredovisas i juni 2026. Även kommunstyrelsens tekniska utskott gav förvaltningen ett liknande uppdrag (KSTU 2026-01-27 § 11) med en tidplan som innebär delredovisning under våren och slutredovisning under hösten 2026. För att genomföra uppdraget har en gemensam arbetsgrupp med representanter från kultur- och fritidskontoret och tekniska kontoret bildats. För att säkerställa en effektiv process och nå uppsatta mål föreslår arbetsgruppen att tidplanerna slås samman och att den slutgiltiga redovisningen sker i bägge nämnder under hösten 2026.

Arbetsgruppen identifierar inledningsvis målgrupper och deras behov för att kunna definiera innehåll och omfattning av simhall. Genom en workshop har inspel om nuvarande och önskat läge hämtats in från berörda kontor. Nästa steg är att samla in perspektiv från besökare, föreningsliv och allmänhet.

Beslutet skickas för åtgärd till

Strateg Fritid och hälsa, Caroline Henning

Beslutet skickas för kännedom till

Kultur- och fritidskontoret

Kultur- och fritidsnämnden

Klockan 15.05

Dnr KFN-2026-55

11. Revidering av riktlinjen för lokalfördelning i kultur- och fritidsnämndens idrottslokaler

Förslag till beslut

Kultur- och fritidsnämnden antar de reviderade riktlinjerna för lokalfördelning i kultur- och fritidsnämndens idrottslokaler (bilaga).

Ärendebeskrivning

Riktlinjerna beskriver de fördelningsprinciper och prioriteringsordning som tillämpas för kommunens inomhushallar. Riktlinjerna ska stödja administrationen kring lokalbokningar och tydliggöra hur fördelningen av halltider ska ske.

Revideringen är gjord för att anpassa riktlinjen mer till ett nytt bokningssystem och taxa.

Utifrån rådande utbud av idrottslokaler behövs prioriteringar i lokalbokningsadministrationen.

På kort- och lång sikt med syfte att vidare främja barn och ungas fysiska hälsa genom deltagande i föreningsverksamhet.

Beslutsunderlag

- Riktlinjer för lokalfördelning i kultur- och fritidsnämndens lokaler

Beslutet skickas för åtgärd till

Kultur- och fritidschef, Oskar Molarin, för utskick till berörda

Kultur- och fritidsnämnden

Klockan 15.10

Dnr KFN-2026-20

12. Redovisning av inkomna synpunkter

Förslag till beslut

Kultur- och fritidsnämnden tar del av synpunkterna.

Ärendebeskrivning

Redovisning av de synpunkter som inkommit gällande kultur- och fritidsnämndens verksamhet.

Beslutsunderlag

- Muntlig information,

Kultur- och fritidsnämnden

Dnr KFN-2026-1

13. Information från kommunförvaltningen

Förslag till beslut

Kultur- och fritidsnämnden tar del av informationen.

Ärendebeskrivning

Redovisning av information från förvaltningen.

Kultur- och fritidsnämnden

Dnr KFN-2026-2

14. Redovisning av delegationsbeslut

Förslag till beslut

Kultur- och fritidsnämnden tar del av redovisningen.

Ärendebeskrivning

När kultur- och fritidsnämnden delegerat sin beslutanderätt träder delegaten helt in i nämndens ställe. Beslut som fattas enligt delegationsordning är juridiskt sett kultur- och fritidsnämndens beslut och kan överklagas på samma sätt som nämndens beslut. Alla beslut som fattas med stöd av delegering ska anmälas till kultur- och fritidsnämnden.

Följande delegationsbeslut i verksamhetsfrågor redovisas:

Beslut	Beslutsfattare	Beslutsdatum	Diarienummer
Delegationsbeslut Stöd till sverigefinsk och finskspråkig kultur	Kultur- och fritidschef	2026-01-08	KFN-2025-215
Delegationsbeslut Stöd till sverigefinsk och finskspråkig kultur	Kultur- och fritidschef	2026-01-08	KFN-2025-216
Delegationsbeslut evenemangsstöd, Föreningen Allmogebåtarna, norra Roslagen	Kultur- och fritidschef	2026-03-06	KFN-2026-011
Delegationsbeslut produktionsstöd, Stiftelsen Österbybruks herrgård	Kultur- och fritidschef	2026-03-06	KFN-2026-013
Delegationsbeslut evenemangsstöd, Öregrunds hembygdsförening	Kultur- och fritidschef	2026-03-06	KFN-2026-025
Delegationsbeslut produktionsstöd, KP:s keramik och kakelkonst	Kultur- och fritidschef	2026-03-06	KFN-2026-026
Delegationsbeslut, projekt aktivera Östhammar	Kommundirektör	2026-02-12	KFN-2026-027
Delegationsbeslut evenemangsstöd, Bygdegårdsföreningen Societetshuset Källör	Kultur- och fritidschef	2026-03-05	KFN-2026-030
Delegationsbeslut projektstöd, Gustav Lilliehorn Maria och måsarna	Kultur- och fritidschef	2026-03-06	KFN-2026-031
Delegationsbeslut projektstöd, Skogsglantan	Kultur- och fritidschef	2026-03-06	KFN-2026-032

Kultur- och fritidsnämnden

Delegationsbeslut evenemangsstöd, Vänföreningen Österbybruks herrgård	Kultur- och fritidschef	2026-03-23	KFN-2026-038
Delegationsbeslut evenemangsstöd, Dannemora hembygdsförening	Kultur- och fritidschef	2026-03-06	KFN-2026-040
Delegationsbeslut verksamhetsbidrag, Kvinnojouren Freja	Kultur- och fritidschef	2026-03-23	KFN-2026-046
Delegationsbeslut evenemangsbidrag, Dannemora Österbybruks finska förening	Kultur- och fritidschef	2026-03-23	KFN-2026-047

Kultur- och fritidsnämnden

Dnr KFN-2026-1

15. Anmälningssärenden

Förslag till beslut

Kultur- och fritidsnämnden tar del av informationen.

Ärendebeskrivning

Redovisning av beslut som tagits av andra myndigheter samt annan viktig information som berör kultur- och fritidsnämndens verksamhetsområde.

- 1) Dnr Ks-2023-62
Utdrag ur protokoll fört vid Kommunstyrelsens sammanträde 2026-02-17 avseende
Föreningars möjlighet att bedriva försäljning vid och i kommunägda hallar.

FOLKBILDNINGEN I UPPSALA LÄN

En rapport om hur folkbildningen i
Uppsala län drabbas av minskningen av
statsbidragen.

Denna rapport är framtagen av Uppsala läns Bildningsförbund på uppdrag av
Region Uppsala, Kultur och bildning. Den presenteras för Kulturnämnden 2026-03-03.

Fredrik Sjöberg
Uppsala läns Bildningsförbund

Innehåll

1.	Inledning.....	3
2.	Sammanfattning av rapporten	4
3.	Bakgrund om studieförbunden	5
4.	Tre bakslag för folkbildningen	7
	a) Järvaskandalen 2019.....	7
	b) Pandemin 2020-2021	8
	c) Minskade statsbidrag 2024–2026	9
	Hur ser regeringens tilltro till studieförbunden ut idag	10
5.	Neddragningens konsekvenser för folkbildningen i länet och nationellt... 11	
	Grundproblemet: urholkning av bidrag på alla nivåer.....	11
	Större studieförbundsenheter – sämre lokal förankring?	12
	Minskning av verksamhetsvolymerna	13
	Neddragningar på landsbygden	15
	Bidragsminskningarna slår mot kultur, bildning och folkhälsa	16
	Svårare för personer med funktionsnedsättning	16
	Försämrad integration	17
	Negativt för beredskapen i samhället	18
	Försämrar kommunernas och Regionens ekonomi	18
	Framtiden och utvecklingsmöjligheter	20
6.	Slutord.....	26
	BILAGOR.....	27
	Ordlista (terminologi, aktörer inom folkbildningen etc).....	27
	Statistik för länet samt kommunvis	30
	Uppsala län	30
	Uppsala kommun	39
	Enköping	40
	Östhammar	42
	Håbo.....	43
	Tierp	44
	Knivsta.....	45
	Heby	46
	Älvkarleby.....	47
	Litteraturförteckning, källor	48

1. Inledning

Studieförbunden är länets största kulturarrangör och arrangerade över 3 800 kulturprogram under 2024, fler än 10 per dag, med över 242 000 deltagare eller 59,5% av länsborna. En av 15 länsinvånare gick en studiecirkel eller deltog i annan folkbildningsverksamhet. Studieförbunden har dock varit dåliga på att kommunicera den samhällsnytta man gör. Studieförbunden spelar en viktig roll för staten, regioner, kommuner, civilsamhällets föreningar och invånarna.

Studieförbunden finansieras normalt genom kulturbudgeten, men gör utöver kulturverksamheten insatser inom ett stort antal andra politikområden som t ex äldre, folkhälsa, funktionsnedsättning, arbetsmarknad, ungdomar och demokrati.

Denna rapport är framtagen av Fredrik Sjöberg, ordförande för Uppsala läns Bildningsförbund, på uppdrag av Region Uppsala, Kultur och bildning enligt "Avtal om genomlysning av de statliga nedskärningarnas effekt på studieförbunden i Uppsala län, dnr KOB2025-00024.

Syftet med rapporten är att beskriva vad studieförbunden i Uppsala län gör och hur deras verksamhet har påverkats och påverkas av statens neddragning av bidraget till studieförbunden 2024–2026.

Rapporten går att läsa som en helhet eller i valda delar som uppslagsverk. Mer information finns som bilagor på slutet.

Författaren av rapporten, Fredrik Sjöberg, är ordförande för Uppsala läns Bildningsförbund som samlar studieförbunden, folkhögskolorna och RF-SISU i Uppsala län. Han är också avdelningschef för Studieförbundet Vuxenskolan Uppsala län sedan 2011, och har innan dess fram till 2011 varit fritidspolitiker i Uppsala kommun, bl a som ordförande för Styrelsen för Vård och bildning och ledamot av Kulturnämnden och Kommunfullmäktige i Uppsala.

info@ulb.se
018-10 23 70

2. Sammanfattning av rapporten

Syftet med rapporten är att beskriva vad studieförbunden i Uppsala län gör och hur deras verksamhet har påverkats och påverkas av bl a statens neddragning av bidraget till studieförbunden 2024–2026. Studieförbundens pågående neddragningar påverkar Region Uppsala och länets kommuner, då studieförbunden genomför både lagstadgad och frivillig verksamhet åt dem.

Studieförbunden i Uppsala län är länets största kulturarrangörer, med 3 833 rapporterade kulturprogram under 2024. 6,6 % av alla länsbor, 26 915 personer, deltog i en studiecirkel eller annan folkbildningsverksamhet under 2024. Detta är höga siffror, och ändå har de sjunkit kraftigt de senaste åren. Nationellt deltog ca 615 000 unika deltagare, eller nästan 5,7% av Sveriges befolkning, i studiecirkel eller annan folkbildningsverksamhet. Deltagandet var alltså högre i Uppsala län än i riket som helhet (Källa: SCB, Studieförbunden i samverkan).

Rapporten beskriver tre separata saker som var för sig har påverkat folkbildningen negativt under de senaste fem åren, och att verksamheten har minskat och troligen kommer att fortsätta att minska om inte de statliga, regionala och/eller kommunala bidragen till folkbildningen ökar igen.

Det är inte bara studieförbunden själva som drabbas. Den stora förlusten är för de som på olika sätt drar nytta av folkbildningen, både individer, föreningar och region/kommun. Studieförbunden gör idag en hel del verksamhet som antingen behöver tas över av kommuner och Regionen eller som riskerar försämra såväl folkhälsan, kulturlivet och civilsamhället.

Med sänkt statsbidrag och med region- och kommunbidrag som i de flesta kommunerna i länet inte har räknats upp under de senaste 10 åren är hela folkbildningen i kris idag, och det krävs snabba åtgärder för att verksamheter för utsatta målgrupper, på landsbygden och i mindre kommuner inte ska läggas ner och försvinna. Äldre, personer med funktionsnedsättning, ungdomar, personer med kort utbildning, nyanlända och föreningar är grupper som studieförbunden speciellt arbetar med, men som nu drabbas av nedskärningarnas konsekvenser.

Slutsatsen är att Region Uppsala och länets kommuner tillsammans med studieförbunden snarast behöver diskutera hur folkbildningen ska kunna bedrivas i Uppsala län och hitta en långsiktig och stabil finansiering för den när statsbidraget har skurits ner med 1/3 på tre år. En kortsiktig besparing på folkbildningen kommer få konsekvenser för såväl folkhälsan som kulturlivet, civilberedskapen och för de mest utsatta och minst bemedlade. Risken är stor att kostnaderna för detta annars hamnar hos Regionen och länets kommuner.

I Sveriges Kommuner och Regioners, SKR, "Ställningstagande om folkbildning" (Ärendenr SKR2024/01004) som publicerades 2025-06-12 sammanfattar man: *"Villkoren för hur framtida offentlig finansiering av folkbildningen ska delas mellan statlig, regional och kommunal nivå behöver förtydligas och formuleras i en dialog mellan regering och SKR. I förlängningen vore det önskvärt att dialogen kan leda fram till en överenskommelse mellan staten å ena sidan och regionerna och kommunerna å den andra om ansvarstagande för en långsiktig finansiering av folkbildningen."*

3. Bakgrund om studieförbunden

De första studieförbunden

Det har funnits studieförbund i Sverige sedan slutet av 1800-talet. De tidiga studieförbunden bildades kring aktuella samhällsfrågor, där människor samlades för att lära sig mer om det som var viktigt för dem. Det första idébaserade studieförbundet var det som idag heter NBV, Nykterhetsrörelsens Bildningsverksamhet, som grundades 1894 för att bekämpa det omfattande rusdrycksanvändandet i Sverige. Arbetarna organiserade sig i ABF, Arbetarnas Bildningsförbund 1912 för bättre villkor för arbetarna, och det som senare skulle bli Studieförbundet Vuxenskolan organiserade människor på landsbygden för att öka möjligheten att kunna få bildning för dess ungdomar utöver folkskolan.

Från dessa tidiga verksamheter har sådant som vi idag ser som självklarheter skapats, t ex folkbiblioteken och bygdegårdarna. Genom att ordna samlingslokaler där det fanns böcker kunde människor träffas och lära sig saker tillsammans. Fabriks- och lantbruksarbetare fick möjligheten att lära sig mer än den korta folkskoleutbildningen de hade. Plötsligt hade alla möjlighet att förkovra sig. Folkbildningen var född.

Folkbildningsutredningen på 1940-talet

Under 1930-talet fick studieförbunden sporadiskt olika bidrag från staten för sin verksamhet. Flera statliga utredningar under 1930- och 40-talen betonade folkbildningens demokratiska, sociala och kulturella roll, och erfarenheterna från krigsåren visade behovet av en bildad befolkning, så att det som hände i Tyskland på 30-talet inte skulle kunna upprepas i Sverige. Detta ledde till propositionen 1947:249 där staten införde ett långsiktigt, generellt bidragssystem för studiecirkelar genom studieförbunden.

Därmed fick studieförbunden en stabil grundfinansiering via statsbidrag. Studiecirkeln blev en etablerad landsomfattande utbildningsform och staten erkände folkbildningen som en del av den nationella utbildningspolitiken, men med frihet från statlig detaljstyrning. Det statliga uppdraget till studieförbunden var också att värna om och demokratisera demokratin. Det uppdraget finns fortfarande idag, uttryckt i "Statens fyra syften med folkbildningen".

Dessa har beslutats av riksdagen (prop. 2013/14:172 Allas kunskap – allas bildning, bet. 2013/14:KrU8, rskr. 2013/14:379). De fyra syftena anges även i 1 § förordningen (2015:218) om statsbidrag till folkbildningen.

De fyra syftena är att:

1. stödja verksamhet som bidrar till att stärka och utveckla demokratin,
2. bidra till att göra det möjligt för en ökad mångfald människor att påverka sin livssituation och skapa engagemang att delta i samhällsutvecklingen,
3. bidra till att utjämna utbildningsklyftor och höja bildnings- och utbildningsnivån i samhället, och
4. bidra till att bredda intresset för och öka delaktigheten i kulturlivet.

Dessa syften ligger till grund för statsbidraget, som sedan 1991 fördelas genom Folkbildningsrådet.

Studieförbunden idag

Idag (oktober 2025) finns det åtta studieförbund. De är i bokstavsordning

- ABF
- Bilda
- Folkuniversitetet
- Medborgarskolan
- NBV
- Sensus
- Studieförbundet
- Studieförbundet Vuxenskolan

Samtliga studieförbund har olika profiler och grundorganisationer, men de täcker tillsammans stora delar av civilsamhället. En kortare beskrivning av studieförbunden finns i bilagan till denna rapport.

Under 2023–2024 har två studieförbund, Kulturens Bildningsförbund och Ibn Rushd, lagts ner.

RF-SISU har studieförbundsliknande verksamhet inom idrotten, men då de har sin finansiering på annat sätt än genom det generella bidraget till studieförbunden tas de inte med i denna rapport. Rapporten kommer inte heller beröra de två folkhögskolorna i Uppsala län, även om samtliga dessa arbetar med det som vi brukar kalla folkbildning.

4. Tre bakslag för folkbildningen

- a) Järvaskandalen 2019
- b) Pandemin 2020-2021
- c) Minskade statsbidrag 2024-2026

a) Järvaskandalen 2019

Järvaskandalen kallas upptäckten av en stor omfattning av felaktig eller bristfällig verksamhetsrapportering hos de flesta studieförbunden i Järvaområdet i norra Storstockholm.

Skandalen började när Studieförbundet i sina internkontroller upptäckte stora brister i verksamheten och anmälde detta till Folkbildningsrådet och polisen. I samband med granskningar hade det framkommit att verksamhet hade redovisats som inte genomförts eller som genomförts i betydligt mindre omfattning än vad som rapporterats. Detta innefattade bland annat så kallade spökcirklar, felaktigt registrerade deltagare och överdrivna uppgifter om kulturarrangemang. I de flesta fallen var studieförbunden utsatta för bedrägerierna, men i vissa fall var det tjänstepersoner på studieförbunden som låg bakom eller medvetet medverkade till bedrägerierna.

Avslöjandet ledde till ett hårt tryck på studieförbunden och Folkbildningsrådet. Arbetet med studieförbundens interna granskningsrutiner, som man redan tidigare hade arbetat med att förbättra, påskyndades, samtidigt som Folkbildningsrådet satte upp en 18-punktsplan för förbättrad kontroll av studieförbunden från deras håll och man skärpte regelverket. Statskontoret och Riksrevisionen genomförde granskningar och pekade på systematiska brister i uppföljning och transparens.

De felaktiga redovisningarna gjorde att statsbidrag hade betalats ut på felaktiga grunder. Efter avslöjandena ställdes återkrav på betydande belopp, och flera studieförbund berördes. Händelserna fick stor uppmärksamhet och medförde ett påtagligt förtroendetapp för folkbildningsverksamheten i sin helhet.

Riksrevisionen publicerade en omfattande rapport (RiR 2022:20) som kritiserade regeringens styrning, Folkbildningsrådets kontroller och studieförbundens egen internkontroll. Reformarbetet var då redan i gång, men folkbildningens legitimitet ifrågasattes i debatten.

I Uppsala län granskades studieförbunden extra hårt under de följande åren. Förutom avdelningarnas egna och förbundsgemensamma extra kontroller granskade såväl Riksrevisionen som Folkbildningsrådet verksamheten. Även Region Uppsala och Uppsala kommun anlätade var för sig revisionsfirman PWC att granska verksamheten. Inga oegentligheter hittades i verksamheten i Uppsala län vid någon av dessa kontroller. Samtidigt gjordes fördjupade granskningar från Folkbildningsrådet, Riksrevisionen, och inte minst internt inom studieförbunden. Det var några år av kontroll och misstro.

Efter Järvaskandalen tillsatte Regeringen en process för att ta fram en ny statsbidragsmodell. Denna trädde i kraft 2025 och syftar till att öka kvaliteten i redovisningen, minska risken för felaktigheter samt stärka legitimiteten för statens stöd till studieförbund. Målet var att gå från ett bidragssystem som drev på verksamhetsvolymerna med "timjakt" till ett kvalitetsbaserat bidragssystem.

Effekterna av Järvaskandalen blev bättre kontroll med ett skarpare regelverk, men också att den byråkratiska bördan för studieförbunden och deras samverkande föreningar ökade kraftigt, och det blev betydligt svårare att starta studiecirkel. De ökade kraven på utbildning av cirkelledare och kontroll som lades på studieförbunden gjorde att man inte hade tid eller resurser för att kunna ta hand om alla föreningar och grupper som ville ha en studiecirkel. Det skadade förtroendet för studieförbunden innebar att många blev mer försiktiga, och ett stort antal samverkansarbeten avslutades "för säkerhets skull", inte nödvändigtvis för att verksamheten inte uppfyllde alla krav i det nya regelverket.

År 2023 kunde Folkbildningsrådet konstatera att deras 18-punktsprogram för att säkra folkbildningens kvalitet var genomfört i alla studieförbund. Samtidigt (och redan innan Järvaskandalen upptäcktes) hade studieförbunden gemensamt påbörjat ett omfattande arbete med att förbättra sitt kvalitetsarbete. Enligt Studieförbunden i samverkan hade studieförbunden år 2023 fått bort 99% av dubbelrapporteringen, bli tack vare att man fick tillstånd att samköra deltagarregister mellan studieförbunden. Denna kontrollmöjlighet hade stått på studieförbundens önskelista sedan mer än 10 år.

b) Pandemin 2020-2021

I mars 2020 stängde Sverige. Verksamheten sattes på paus. Det drabbade självklart också studieförbunden som fick avbryta en stor del av den studieverksamhet som hade startat. Åren 2020–2021 präglades av covid-19-pandemin. Många cirklar och kulturprogram ställdes in eller flyttades online när studieförbundens lokaler tvingades stänga på grund av direktiv från Folkhälsomyndigheten. Även om studieförbunden hade en viss digital verksamhet med distanskurser så var de inte beredda på omfattningen av den omställning som behövdes i både teknik och en ny pedagogik som skulle kunna fungera för digitala möten, cirklar, undervisning och föreläsningar.

Studieförbunden ställde snabbt om för att hjälpa sina samverkande föreningar att kunna upprätthålla sin verksamhet. Många verksamhetsutvecklare på studieförbunden ägnade åtskilliga kvällar åt att starta och sköta tekniken i Zoom och Teams under föreningarnas styrelsemöten och årsmöten. Denna verksamhet räddade i många fall föreningarnas existens under pandemitiden, och bidrog till att minska isoleringen när människor inte kunde träffas fysiskt. Styrelsemöten kan inte rapporteras som bidragsberättigad verksamhet till Folkbildningsrådet. Därmed finns inte verksamheten registrerad som genomförd verksamhet i studieförbundens statistik för pandemiåren. År 2021 noterades den lägsta nivån på deltagande i modern tid.

År 2022 inleddes en återhämtning. Deltagandet ökade igen och behovet av mötesplatser var stort.

Såväl staten, Region Uppsala och länets kommuner beslutade att frysa bidragsnivåerna till studieförbunden under 2021 och 2022. Detta möjliggjorde för studieförbunden att kunna fortsätta verksamheten trots kraftigt minskade verksamhetsvolym. Arbetet med att ställa om till digital verksamhet, samtidigt som ökade krav på rapportering och kontroll gjorde att studieförbunden hade fullt upp, trots kraftiga minskningar i antal genomförda studietimmar.

c) Minskade statsbidrag 2024–2026

Riksdagen beslutade i december 2023 om att minska bidragen till studieförbunden med totalt 500 miljoner under en treårsperiod. Studieförbunden hade då under några år med bl a förbättrad egenkontroll rensat bort verksamheter med mindre god kvalitet. Dessa signaler om att de flesta problemen var åtgärdade hade inte nått politiken. Som huvudargument till neddragningarna av statsbidraget angav dåvarande utbildningsministern Mats Persson fusket inom folkbildningen.

250 miljoner togs bort år 2024, 100 miljoner 2025 och statsbidraget minskar med ytterligare 150 miljoner år 2026. Totalt under treårsperioden minskas statsbidragen med drygt 1/3, 500 miljoner kronor.

Denna omfattande neddragning av bidragen krävde en betydligt mer drastisk omställning för studieförbunden än de tidigare två kriserna. Nu skulle studieförbunden på kort tid ställa om sig till en mer permanent lägre nivå av bidrag. Samtidigt sitter studieförbunden, som de flesta företag och myndigheter, med långa hyreskontrakt på lokaler, medarbetare med långa uppsägningstider m m. Detta gjorde att studieförbunden fick dra hårt i nödbromsen, och kunde inte fortsätta med den mer långsiktiga kontrollerade omställningen som präglade slutet av 2010-talet. För att snabbt minska kostnaderna sparade man främst in på den verksamhet som kostade mest att genomföra. Målgrupper som invandrade, arbetslösa och personer med funktionsnedsättning drabbades mest av de hastiga besparingsåtgärderna.

Det är målgrupper som ofta kräver fler ledare, och där möjligheten att ta in deltagaravgifter är begränsad. Verksamhet på landsbygden och i mindre kommuner kostar också ofta mer att genomföra och kräver mer personella resurser, varför även dessa områden har drabbats hårdare av nedskärningarna. Detta är en trend som ser likadan ut i hela Sverige, enligt de undersökningar som bl a har genomförts av Folkbildningsrådet, Tankesmedjan Fores m fl.

År 2015 gav staten 1 716 Mkr i statsbidrag till studieförbunden. År 2023 hade summan ökat till 1 991 Mkr, främst beroende på några tidsbegränsade uppdrag till folkbildningen. Samma år beslutades om att bidragen skulle minska. 2024 var statsbidraget 1 741 Mkr, 2025 var det 1 641 Mkr och för 2026-2028 har man avsatt 1 496 Mkr per år i budgeten, Från detta belopp dras kostnaden för Folkbildningsrådet (c 50 Mkr) och SISU Idrottsutbildarna (c 170 Mkr). Det som återstår till studieförbunden är 1 276 mkr att dela på, en minskning med 36% på tre år.

Konsekvenserna blev stora och omedelbara: antalet arrangemang sjönk med 14 %, antalet unika deltagare minskade med 4 %, och 850 anställda inom folkbildningen fick lämna sina tjänster. Kulturens Bildningsverksamhet och Ibn Rushd tvingades lägga ned verksamheten helt.

2025 fortsatte neddragningarna. Flera studieförbund lämnade kommuner helt, landsbygden drabbades hårdast och en akut replokalskris för musiklivet växte fram. Artister och medier slog larm om långsiktiga negativa effekter för kultur- och föreningsliv.

Verksamheten i Uppsala län har till stor del följt den ovan beskrivna nationella utvecklingen. De flesta studieförbund har minskat personalstyrkan under de senaste åren, och med mindre personal och ökad administration har man haft mindre tid att stötta de ideella cirkelledarna och föreningarna man samverkar med. Studieförbunden i samverkan har beräknat att Sverige har förlorat ideellt arbete för uppskattningsvis 260 miljoner.

Hur ser regeringens tilltro till studieförbunden ut idag

Hur anser då regeringen att Studieförbunden uppfyller statens fyra syften med folkbildningen? Samtidigt som regeringen minskar statsbidragen med 1/3 uttrycker man sig i positiva ordalag i budgetpropositionen som lades fram den 22 september 2025:

”Regeringen bedömer att de fyra syftena med statens stöd till folkbildningen uppfylls. Folkbildningen spelar en viktig roll för att upprätthålla och utveckla en levande demokrati. Folkhögskolor och studieförbund bidrar till höjd utbildnings- och bildningsnivå i samhället. Folkbildningen ger möjligheter till ett livslångt lärande för alla vuxna samt ett ökat deltagande i kulturlivet. Genom folkbildningen stimuleras människor även till personlig utveckling och ökat engagemang för att delta i samhällsutvecklingen. Det finns samtidigt vissa aspekter som folkbildningens aktörer kan arbeta vidare med för att ytterligare stärka målfyllelsen.

Folkbildningen har sedan sin framväxt genomfört verksamhet för personer som av olika skäl har kortare formell utbildningsbakgrund än befolkningen i genomsnitt och som står långt ifrån arbetsmarknaden. Folkbildningen bidrar därmed till att utjämna de utbildningsklyftor som finns i samhället och till att fler personer kan etablera sig på arbetsmarknaden och bli självförsörjande.

Genom folkbildningens olika verksamheter ges människor med olika bakgrund ökade möjligheter att påverka sin livssituation för etablering i samhället och på arbetsmarknaden. Folkhögskolor och studieförbund har en bred representation över landet och når grupper som ofta står längre ifrån arbetsmarknaden, t.ex. personer med funktionsnedsättning, nyanlända och andra utrikes födda personer.”

Den slutsats man kan dra är att Regeringen anser att studieförbunden uppfyller syftena med bidraget.

5. Neddragningens konsekvenser för folkbildningen i länet och nationellt

Grundproblemet: urholkning av bidrag på alla nivåer

Det har varit en lång rad av år med successiva minskningar av bidragen eller utebliven uppräknings av bidragen från stat, regioner och (de flesta) kommunerna. Bidragen är ofta på samma nominella belopp år efter år. Inflationen (CPI) mellan 2015 och mitten av 2025 har ackumulerat varit 31%, och åren 2022 och 2023 var inflationen över 8 % per år. Kombinationen av minskade eller oförändrade bidrag och hög inflation har gröpt ur studieförbundens ekonomi, då huvuddelen av intäkterna kommer från dessa bidrag. Bidragsnedskärningarna och den höga inflationstakten under början av 2020-talet gjorde också att studieförbunden fick säga upp personal, och kapaciteten för att utbilda cirkelledare och administrera cirklarna minskade kraftigt. Detta tvingade i sin tur fram ytterligare minskning av verksamheten.

Det finns ingen lönestatistik enbart för den ideella sektorn, men löneökningarna har normalt följt övriga avtalsområden med mellan 2–3 % löneökningar per år, eller mellan 20–30 % för tioårsperioden.

Från och med 2024 inleddes den successiva neddragningen av statsbidraget, totalt 500 miljoner kronor på tre år – motsvarande ungefär en tredjedel av studieförbundens tidigare statsbidrag.

Sammantaget har alltså såväl statsbidragen, regionbidragen och de kommunala bidragen successivt urholkats under en längre tid. Studieförbunden har klarat detta tidigare genom mindre verksamhetsanpassningar och fler projekt som bl a kan bidra till att täcka lokalkostnader och vissa overheadkostnader. Den snabba och kraftiga minskningen av statsbidragen har tvingat fram snabba och kraftiga neddragningar av verksamheten, som har slagit hårdast mot den verksamhet som kostar mest pengar. Neddragningarna har inte kunnat genomföras successivt och planerat som tidigare år.

Bidragsutvecklingen i Uppsala län

De generella kommunala bidragen har, liksom statsbidragen, generellt sett legat stilla.

Under åren 2015–2025 har följande skett:

Region Uppsala har minskat sitt bidrag med 15% till 8 miljoner kronor.

Uppsala beslutade 2024 att ett tillfälligt omställningsstöd på 1,5 miljoner/år för att mildra effekten av statsbidragsminskningen. Det gör att stödet på 11 858 000 kronor är 9 % högre än 2015. Utan det tillfälliga omställningsstödet skulle Uppsalas bidrag ha minskat med 4 % eller 422 000 kronor under perioden.

Enköping har minskat sitt bidrag med 33% till 500 000 per år.

Östhammar sänkte bidraget med 30% till 350 000 till år 2015, och beloppet har legat stilla sedan dess fram till 2025, då man har beslutat om att årligen räkna

upp bidraget med ett indextal. Det gör att man år 2025 har höjt bidraget till 358 000 kronor.

Håbo har oförändrat bidrag mellan 2015 och 2025 på 360 000 kronor.

Tierp har under perioden 2015–2025 minskat bidraget med 49% till 330 000 kronor.

Heby avskaffade bidraget till studieförbunden innan 2015, men inför år 2025 beslutade man att återinföra ett bidrag på 200 000 kronor.

Knivsta har under tidsperioden minskat sitt bidrag med 29 % till 80 500 kronor.

Älvkarleby har inte haft generella kommunbidrag till studieförbunden under 2000-talet.

Totalt sett har alltså kommunbidragen 2025 i nominella termer stått sig ganska väl under perioden 2015–2025, med en total minskning på 704 500 kronor eller drygt 3,1%. Räknar man dock in inflationseffekten har Regionens och kommunernas bidrag urholkats med 1/3 under 10-årsperioden.

Neddragningarna av bidragen, och bristen på uppräknings av dem, har successivt minskat studieförbundens möjligheter att bedriva verksamhet i länet. Statsbidragsneddragningen under åren 2024–2026 är lika stor som de kommunala och regionala bidragen, men sker under betydligt kortare tid. Detta har tvingat fram snabba, och ibland kortsiktiga, neddragningsbeslut som har baserat sig på enbart på ekonomin och inte på var behoven av folkbildning är störst.
Se vidare bilagan "Statistik kommunvis" nedan.

Effekterna märks på flera olika områden.
(se även diagram i bilagorna i slutet av rapporten)

Större studieförbundsenheter – sämre lokal förankring?

Folkbildningsrådets rapport "*Nedskärningarnas konsekvenser*" konstaterar att folkbildningen är under hård press. Utan långsiktigt stabil finansiering riskerar både folkhögskolor och studieförbund att minska sin närvaro i landet, tappa kompetens och försvagas i sin demokratiska, sociala och kulturella roll. Studieförbunden planerar fler besparingar och söker nya intäktskällor genom projekt, deltagaravgifter och upphandlingar. Detta ökar osäkerheten, riskerar att flytta fokus från kärnverksamheten till tillfälliga projekt och kan leda till ytterligare centralisering och ojämlik tillgång till folkbildning.

För att minska kostnaderna organiserar sig folkbildningen i större enheter. Två studieförbund i Uppsala län, Studieförbundet och Sensus, har gått från att vara länsavdelningar till att ha ett enda organisationsnummer i hela Sverige. Båda har regionkontor i Uppsala som jobbar för fem respektive sex län var. Medborgarskolan samordnar sju län med huvudkontor i Örebro men med verksamhetschefen i Uppsala. Folkuniversitetet jobbar i stiftelseform och leder verksamheten i fem län från Uppsalakontoret. NBV har gått från sex till fyra enheter i Sverige, där NBV Uppsala län tillhör region norr och leds av en regionchef i Umeå och distriktschef placerad i Dalarna. Bilda har verksamhet i tre

län med regionchefen placerad i Uppsala. ABF Uppsala och Västerås gick ihop i höstas och bildade ABF Aros med säte i Västerås. Den enda studieförbundsavdelning som bara jobbar i Uppsala län är Studieförbundet Vuxenskolan Uppsala län.

En uppenbar risk med att studieförbunden blir allt mindre lokala är att de minsta orterna och landsbygden prioriteras ner eller prioriteras bort. Enkäten med studieförbunden i länet visar att detta redan sker inom flera studieförbund. Samtidigt blir det svårare för studieförbunden att kunna redovisa tydligt att t ex bidrag från Region Uppsala eller en viss kommun används inom just den bidragsgivarens område, och inte i andra kommuner eller län. Med minskad personal har man mindre tid att starta och stötta lokala föreningar, kamratgrupper och studiecirkelar. Studieförbundens personal minskade med 16 % mellan 2023–2024, man har minskat stödet till föreningar, kulturprogram och studiecirkelar, samt stängt lokaler och dragit sig ur mindre orter och kommuner. Musikverksamheten, som under många år har varit den största kulturformen i studieförbundsvärlden, har skurits ner rejält och många musikhus har stängts.

Minskning av verksamhetsvolymerna

Antalet studietimmar har minskat kraftigt i Uppsala län, precis som i hela landet. Det är inte bara minskningarna av bidragen som har orsakat de stora minskningarna i volymen av antalet studietimmar i Uppsala län efter 2019, utan det finns flera delförklaringar till detta.

En är att Folkbildningsrådets bidragsregler ändrades från 2021, då ett tak på 480 studietimmar per person och år infördes mot tidigare max 1080 studietimmar. Detta slog framför allt mot musikverksamheten, då det fanns många grupper som repeterade mycket och rapporterade omfattande verksamhet.

En annan förklaring är pandemin, som slog hårt mot studieförbundens verksamhet med fysiska träffar. Under en lång tid tvingades man stänga ner stora delar av verksamheten och i stället skapa digitala mötesrum, vilket inte alla deltagare uppskattade eller hade möjlighet att delta i. Under pandemin och dess efterverkningar ändrades vårt sätt att träffas. Några valde bort föreningslivet då man hade skaffat sig andra intressen under pandemin, och andra vände sig vid och föredrog digitala träffar. Under 2023 var det en viss ökning av deltagandet i studiecirkelar, och pandemieffekten började klinga ut. Då kom i stället regelskärpningarna kring studiecirkelarna som gjorde det betydligt svårare att starta en studiecirkel. Krav på att ha en utbildad och godkänd cirkelledare i varje cirkel, digital rapportering med Bank-ID (som vissa tyckte var krångligt och andra inte har möjlighet att få), ökade krav på utformning av arbetsplaner m m gjorde att många har valt bort det pedagogiska eller lokalmässiga stöd man kunde ha fått från studieförbunden, eftersom det hade blivit för krångligt och omständligt för t ex kamratcirkelar.

Den enkät som är gjord med länets åtta studieförbund för denna rapport visar att de vanligaste typerna av minskningar i Uppsala län är:

- Minskning av antalet studietimmar inom cirkelar och annan folkbildning
- Minskning av antalet kulturprogram
- Viss minskning av antalet kamratgrupper
- Viss minskning av antalet samverkande föreningar

- Viss minskning av verksamhet för:
 - personer med funktionsnedsättning
 - invandrare/nyanlända

Flera studieförbund anger att man inte längre arbetar aktivt för att etablera verksamhet i vissa kommuner, även om man formellt finns kvar. Verksamheten fokuseras allt mer till de stora tätorterna på landsbygdens bekostnad.

Digitala cirklar har också minskat i antal sedan pandemiåren. En trolig förklaring är att man vill träffas fysiskt. I en cirkel ska ju alla bidra i det gemensamma sökandet efter kunskap. Det är betydligt svårare att få detta att fungera digitalt än runt ett bord. Kurser och utbildning fungerar bra digitalt, men inte traditionella studiecirklar. 2024 var drygt 4% av alla rapporterade studiecirklar digitala, och trenden är minskande.

Vi ska i sammanhanget påminna om att ett av syftena med det kvalitetsbaserade bidragssystemet faktiskt var att mängden verksamhet ska minska för att kvaliteten skulle kunna öka. Minskningarna av verksamheten är därför inte resultatet av lokala politiska prioriteringar, utan av nationella förutsättningar.

I regeringens budgetproposition som presenterades den 22 september 2025 skriver man bl a följande:

”Den geografiska spridningen av respektive studieförbunds studiecirkelverksamhet har försämrats något 2024 jämfört med 2023. I relation till befolkningen har den största minskningen skett i landsbygdskommuner.

Under 2024 deltog ca 327 300 unika deltagare i en studiecirkel, vilket är en minskning med 6 procent jämfört med föregående år. Totalt hölls ca 94 000 studiecirklar 2024, vilket är ca 9 200 färre än 2023. 5% av deltagarna i studiecirklar har funktionsnedsättning

Studieförbunden anordnade ca 124 200 kulturprogram 2024, vilket är en minskning med ca 33 500 arrangemang jämfört med föregående år. Studieförbundens kulturprogram samlade totalt drygt 6,9 miljoner (ej unika) deltagare. Antalet deltagare har minskat markant sedan före pandemin, vilket Folkbildningsrådet bedömer bl.a. beror på ökade kostnader i samhället och minskade bidrag.”

Konsekvensen av minskade anslag är att verksamheten minskat kraftigt. SCB:s statistik och Folkbildningsrådets rapporter visar att antalet studiecirklar och andra arrangemang sjönk med cirka 14 % mellan 2023 och 2024. Även om deltagandet återhämtade sig något efter pandemin 2021–2022, bröts denna trend 2024 då antalet unika deltagare minskade med 4 %. Färre cirklar och arrangemang genomförs, och dessa är dessutom ofta kortare och med mindre stöd till deltagarna än tidigare.

Ser man till verksamhetsvolymernas förändring i Uppsala län under och efter pandemin så kan man konstatera att verksamhetsvolymerna under 2022 ökade kraftigt jämfört med pandemiåret 2021, med mellan 20 och 35% inom de mest relevanta måtten (unika deltagare, studietimmar, antal kulturarrangemang och verksamhet för personer med funktionsnedsättning samt kortutbildade.

2023 fortsatte återhämtningen med ökade volymer, men 2024 bröts uppgången. Verksamheten minskade med mellan 5 och 13 % under året, och antal kulturprogram minskade med 21 % mellan 2023 och 2024. Undantaget var verksamhet för personer med funktionsnedsättning som faktiskt ökade med 11 procent.

Det blir därför mycket intressant att se hur 2025 har gått och om minskningen har fortsatt när statistiken för året släpps från Statistiska Centralbyrån i slutet av februari.

Neddragningar på landsbygden

En påtaglig effekt av nedskärningarna är att studieförbunden i ökande grad har dragit sig tillbaka från mindre orter och landsbygd. Verksamhet har koncentrerats till större tätorter och centralorter, eftersom resurserna inte längre räcker för att upprätthålla närvaro överallt. Detta har lett till sämre tillgång till folkbildning på landsbygden och minskat det lokala kultur- och föreningslivet där.

Folkbildningsrådet skriver i sin rapport *"Folkbildning i landsbygder"* som kom 2024 att studieförbundens verksamhet är inbäddad i civilsamhällets organisationer, vilket gör att de stärker nätverken på landsbygden. Genom cirklar, kurser och samverkan med föreningar skapas strukturer som möjliggör lokalt samhällsengagemang och demokratiskt deltagande.

I Fores och Tankesmedjan Tidens rapport *"Ett tystare Sverige"* konstaterar man att särskilt landsbygdskommuner har högre aktivitet/deltagande relativt befolkningens storlek. Det gör att neddragningar på studieförbundens finansiering drabbar landsbygden extra hårt. På grund av bristen på alternativ verksamhet slår det mot landsbygdens befolkning, föreningsliv, möjlighet till vidareutbildning och att ta del av kultur. Det hotar folkbildningens kompensatoriska uppdrag att ge utbildning och kultur till grupper som annars står långt från studier och arbetsliv. Demokratiska och sociala funktioner försvagas för landsbygdsborna.

Ekonomiska åtstramningar riskerar att kraftigt försvaga studieförbundens roll för demokrati, utbildning, kultur och social sammanhållning, konstaterar Folkbildningsrådet.

I Uppsala län har verksamheten på landsbygden hittills klarat sig något bättre än i landet i stort, men i den enkät med Uppsala läns studieförbund som har gjorts under sommaren/hösten 2025 anges att studieförbunden inte längre arbetar aktivt för att bygga upp ny verksamhet i flera av länets kommuner, trots att de har närvaro i kommunen. Landsbygd och mindre tätorter drabbas hårdast, oavsett kommun, och små kommuner med redan begränsat föreningsliv (t.ex. Heby, Älvkarleby, Knivsta) är särskilt sårbara. Även Uppsala kommun påverkas tydligt, trots att många studieförbund har sina huvudkontor med regionala funktioner där.

Riskerna med denna utveckling på kort och medellång sikt är en minskad tillgång till folkbildning för grupper som redan har svag samhällsposition. Civilsamhället försvaragas när föreningssamverkan minskar och mötesplatser för föreningarna stängs. Om utvecklingen fortsätter riskerar kommuner och Regionen att förlora

en central infrastruktur för demokrati, delaktighet, förebyggande socialt och hälsoarbete samt kultur och bildning genom hela livet

Bidragminskningarna slår mot kultur, bildning och folkhälsa

Studieförbunden i Uppsala län är länets största arrangörer av kulturaktiviteter, med 3 833 rapporterade kulturprogram under 2024. Var femtonde länsbo, 26 915 personer, deltog i en studiecirkel eller annan folkbildningsverksamhet under 2024. Detta är höga siffror, och ändå har de sjunkit kraftigt de senaste åren.

Flera av studieförbunden har mycket verksamhet för och med äldre, bl a i samverkan med PRO, SPF Seniorerna och Aktiva Seniorer.

Studier visar att personer med kort utbildningsbakgrund som går studiecirkel i väsentligt högre grad söker sig vidare till andra studier som folkhögskolor, Komvux och universiteten. Genom att börja i den "enklaste" formen, studiecirkeln, upptäcker de vikten av och glädjen i att bilda sig, vilket ger mersmak och startar en positiv utveckling för individen.

Bildningsnivån är generellt sett lägre på landsbygden än i städerna, och skillnaden är ännu större i Uppsala län mellan Uppsala tätort och resten av länets landsbygd.

Tankesmedjorna Tiden och Fores gjorde en egen studie i samarbete med studieförbunden (alla utom Studieförbundet) i januari-februari 2024. I undersökningen konstaterades att åtta av nio studieförbund angav att de kommer att få svårt att bedriva verksamhet på mindre orter, att flera planerar att lämna kommuner eller stänga lokalkontor, samt att neddragningarna av bidragen ökar risken för centralisering och ger sämre tillgång på kultur och folkbildning utanför storstäderna. Vi ser denna utveckling i Uppsala län idag, då flera studieförbund stänger eller har stängt sina tidigare bemannade kontor i andra kommuner än Uppsala tätort, där samtliga studieförbund har kontor.

När studieförbunden i länet tvingas dra ner på de fasta kostnaderna stänger man också de mötesplatser för föreningar och privatpersoner som man har kunnat tillhandahålla tidigare. Ett av flera exempel är Studieförbundet Vuxenskolan's samlingshall "Drakensalen" som kunde ta emot 100 personer och låg på gågatan i Uppsala centrum. Lokalen (som också var en bygdegård) stängdes i november 2025 då SV av kostnadsskäl var tvungna att flytta till mindre lokaler.

Svårare för personer med funktionsnedsättning

Verksamhet för personer med funktionsnedsättning var länge en prioriterad del av statsbidraget, och 6 % av det totala statsbidraget fördelades som "tillgänglighetsbidrag". Personer med olika funktionsnedsättningar, framför allt de med olika intellektuella funktionsnedsättningar, har svårare än andra grupper att kunna ta del av och delta i kulturarrangemang. Målet med ett tillgänglighetsbidrag var att ge studieförbunden extra ersättning för verksamheten, då den ofta kräver fler ledare, extra arbete, speciell pedagogik och extra tid för kontakter med t ex gode män, boenden och hjälp med färdtjänst. Då deltagarna på grund av sina funktionsnedsättningar ofta har en dålig ekonomi brukar denna verksamhet

erbjudas kostnadsfritt för deltagarna. Tillgänglighetsbidraget har på motsvarande sätt funnits, och tagits bort, i kommunernas och Region Uppsalas bidragsgivning.

Med minskade bidrag och ett borttaget tillgänglighetsbidrag har verksamheten för och med personer med funktionsnedsättning blivit en av de mest kostsamma som ett studieförbund kan ha. Samtidigt är det en målgrupp som folkbildningen i alla år har prioriterat högt, och som kommunerna annars skulle behöva ta ekonomiskt och verksamhetsmässigt ansvar för.

De flesta kommunerna i Uppsala län har i bidragsgivningen 2025 fortfarande en parameter för extra tillgänglighetsbidrag. Statistiska Centralbyrån, som sammanställer all statistik från studieförbunden, har sedan 2024 tagit bort statistiken för den verksamhet som tidigare erhöll tillgänglighetsbidrag. Därför kommer det dels bli svårare för kommunerna och Regionen att kunna prioritera denna grupp, dels blir det mycket svårare att se konsekvenserna för personer med funktionsnedsättning och för deras fritid och personliga utveckling, då statistiken inte kommer att finnas. Det finns fortfarande parametrar i rapporteringen om man t ex riktar en viss verksamhet mot en viss målgrupp, men det finns inget extra ekonomiskt stöd för detta som det fanns förr i både statliga, regionala och kommunala bidragen. Några kommuner har en separat pott med pengar i folkbildningsbidraget för "kultur i vården"-verksamhet, främst avsedd för de som inte själva kan söka upp kulturen, utan behöver att cirklar och kulturprogram t ex arrangeras på olika vårdboenden. Dessa extra bidrag kan dock bara vissa delar av gruppen funktionsnedsatta till del. De flesta lämnas utanför. Mycket tyder på att verksamheten av ekonomiska skäl kommer att minska, om inte Regionen och kommunerna skjuter till extra medel, eller studieförbunden får projektbidrag för mer tillfällig verksamhet. Här finns en stor risk för verksamhetsminskning hos studieförbunden, och att ansvaret (och kostnaderna) för funktionsnedsattas fritidsverksamhet och personliga utveckling åter landar på kommunerna. Erfarenheten säger att studieförbunden har kunnat bedriva verksamhet för målgruppen både mer varierad och till lägre kostnad än om den ska skötas lokalt av en kommun.

Försämrade integration

Precis som för personer med funktionsnedsättning så är flyktingar och nyanlända en grupp som ofta har det tufft med ekonomin, och verksamheten behöver därför drivas utan kostnad för deltagarna.

Även här får studieförbunden högre kostnader för t ex tvåspråkiga lärare eller tolkar, dyrare studiematerial, samt att man behöver mer tid och fler kurstillfällen för att förmedla kunskapen till flyktingar och nyanlända, då det inte är ovanligt att deras studietradition och utbildningsnivå är lägre än den svenska. Ofta har de flyktingar som har kommit till länet under de senaste 10 åren också ett annat alfabet än vårt.

Många av de som har flytt till Sverige lämnade sina hemländer just på grund av myndigheter och staten. Förtroendet för myndigheterna i det nya landet de har kommit till är synnerligen lågt. Där har studieförbunden kommit in som en neutral part och både kunnat lära ut det svenska språket och hur vårt samhälle fungerar. Studieförbunden har kunnat bli en brobyggare mellan nyanlända och det svenska samhället, och på så sätt minskat klyftorna och gjort vägen till integration och arbete kortare. Detta har gett en positiv ekonomisk påverkan på

samhället när dessa personer kan gå från bidrag till jobb. Samtidigt betyder det mycket för självkänslan, och därmed hälsan, för de som inkluderas i samhället.

Folkbildningsrådet konstaterar i rapporter både 2024 och 2025 att neddragningar av bidrag till studieförbunden särskilt påverka grupper i behov av extra stöd, bl a grupper som deltar i integrationsfrämjande aktiviteter. Detta underbygger resonemanget att minskade resurser kan leda till färre möjligheter för nyanlända och andra grupper att delta i folkbildnings- och nätverksaktiviteter, som ofta bidrar till bättre integration.

Negativt för beredskapen i samhället

Studieförbunden samordnar civilsamhället till stor del i länet. En försiktig bedömning visar att över 500 föreningar hade ett aktivt samarbete med ett studieförbund i Uppsala län under 2024. Föreningarna i sin tur samlar många människor. Dessa behöver utbildas i hemberedskap, både i kris och krig. Kommunerna har beredskapsansvaret, och ska ha en fungerande beredskapsplan för sina invånare. De flesta studieförbunden erbjuder idag olika typer av beredskapscirklar, men de samordnas endast undantagsvis med kommunernas beredskapsansvariga eller Myndigheten för civilt försvar (f.d. MSB). Här finns ett glapp mellan myndigheterna och invånarna som studieförbunden skulle kunna minska med en folkbildningsinsats. Det är t ex bara genom studieförbunden som personer med intellektuell funktionsnedsättning kan ta del av och förstå beredskapsskriften "*Om krisen eller kriget kommer*", då man har tagit fram en version som målgruppen förstår och håller studiecirklar i detta.

Försämrar kommunernas och Regionens ekonomi

Det enklaste att räkna på är ekonomin. Med medarbetare som sägs upp, med uppsagda lokaler, minskad lokal konsumtion och färre anställda cirkelledare minskar skatteintäkterna både direkt och indirekt genom minskad lokal konsumtion. Med färre medarbetare och minskade möjligheter att söka projekt minskar också inflödet av projektmedel som konsumeras lokalt. Även värdet av det ideella arbetet som studiecirkelledare utför minskar när verksamheten minskar. Studieförbunden i samverkan beräknade 2024 det förlorade ekonomiska värdet av ideellt arbete till 260 miljoner.

Minskad finansiering av studieförbunden leder till verkliga förluster av lokal verksamhet, vilket skapar en situation där kommuner ofta står inför behovet att kompensera genom att själva tillhandahålla aktiviteter, lokaler eller insatser som annars skulle ha erbjudits av studieförbunden.

Rapport från Folkbildningsrådet, Svensk biblioteksforening och Studieförbunden i samverkan visar hur den kulturella infrastrukturen blir allt svagare utanför de större städerna, där folkbiblioteken och studieförbunden ibland är ensamma kulturaktörer eller möjliggörare för ett bredare utbud.

I den rapporten *Vid vägs ände? Hur nedskärningar för folkbibliotek och studieförbund påverkar kulturens infrastruktur* har Jessica Franzén och Ellinor Fackle Fornius, båda två doktorer i statistik, sammanställt och analyserat data som ibland går tillbaka många år. Rapporten visar att när studieförbund minskar

eller lägger ned sin verksamhet i kommuner, uppstår ett tomrum i den lokala infrastrukturen för bildning, kultur och social sammanhållning. I rapportens intervjuer framkommer att kommuner upplever att de i ökande grad "får klara sig själva" när statliga resurser minskar och folkbildningsaktörer drar sig tillbaka. Detta gäller särskilt i mindre och medelstora kommuner, men bedöms vara relevant även för kommuner i Uppsala län där studieförbunden haft en viktig roll i uppsökande verksamhet, samverkan med civilsamhället och arbete med prioriterade målgrupper. När studieförbundens lokaler stängs och verksamhet koncentreras eller upphör, ökar trycket på kommunala verksamheter såsom bibliotek, kultur- och fritidsverksamhet samt sociala verksamheter att kompensera för bortfallet – ofta utan motsvarande resurstillskott.

Rapporten pekar därmed på en risk för att statliga neddragningar av folkbildningen leder till indirekta och svårbudgeterade kostnader för kommunerna, antingen genom ökade egna insatser eller genom undanträngning av annan kommunal verksamhet. För kommunerna i Uppsala län innebär detta att minskad studieförbunds närvaro kan få ekonomiska och verksamhetsmässiga konsekvenser som behöver beaktas i kommunal och regional planering.

Framtiden och utvecklingsmöjligheter

Låt oss så här i slutet på rapporten, efter den ganska dystra läsningen hittills, i stället se på de positiva möjligheterna som samverkan mellan Staten, Region Uppsala, länets kommuner och studieförbunden ger idag och kan ge framöver.

Som vi har kunnat konstatera så finns det många som lyfter fram nyttan av folkbildning. Studieförbunden kan hjälpa stat, Region, kommuner och andra myndigheter med utförandet av deras uppdrag. Studieförbunden samordnar stora delar av civilsamhället och når medborgarna på andra sätt och i andra former än myndigheterna. Därför vore en ökad samverkan en bra väg framåt.

Vad säger olika aktörer om folkbildningen (några exempel):

Nationell samverkan

Regeringen

Regeringen konstaterar i höstbudgeten 2025 att studieförbunden uppfyller statens fyra syften med folkbildningen:

1. stödja verksamhet som bidrar till att stärka och utveckla demokratin
2. bidra till att göra det möjligt för en ökad mångfald människor att påverka sin livssituation och skapa engagemang att delta i samhällsutvecklingen
3. bidra till att utjämna utbildningsklyftor och höja bildnings- och utbildningsnivån i samhället
4. bidra till att bredda intresset för och öka delaktigheten i kulturlivet.

Man föreslår också att en lag om IOP, Idéburet offentligt partnerskap, ska utredas av Upphandlingsmyndigheten under 2026.

Folkbildningsrådet

Folkbildningsrådets förslag att 100 miljoner kronor årligen ska tillföras 2026–2028 för att studieförbunden ska kunna genomföra kunskapshöjande insatser om AI och digital delaktighet. Folkbildningsrådet uppskattar att satsningen skulle omfatta 15 000 kostnadsfria studiecirkel och workshoppar samt 10 000 föreläsningar per år. Regeringen föreslår inget sådant bidrag i budgetpropositionen.

Folkbildningsrådet har också i sitt budgetäskande för 2026–2028 föreslagit 100 miljoner kronor årligen till studieförbunden för kunskapshöjande insatser för stärkt beredskap och civilt försvar. Regeringen går inte vidare med förslaget i budgetpropositionen.

AI-kommissionen

AI-kommissionen har föreslagit ett riktat anslag om 100 miljoner kronor för folkbildning om AI. Regeringen föreslår inget sådant bidrag i budgetpropositionen.

Kommittén En kulturkanon för Sverige:

Utredningen föreslår att en stiftelse för kulturkanonen ska samverka med studieförbund och folkhögskolor för att främja bildning, gemenskap och inkludering. I ett särskilt avsnitt om tillgängliggörande beskrivs hur studiecirkel, folkbildningsprojekt och liknande aktiviteter kan fungera som kanonrelaterade projekt för att bearbeta de verk och företeelser som ingår i kanonlistan. Regeringen föreslår inget sådant bidrag i budgetpropositionen.

Länsstyrelsen i Uppsala län

Länsstyrelsen har under 2024–2025 beviljat medel till två av länets studieförbund för "TIA-medel" (Tidiga insatser för asylsökande).

Regional samverkan

Region Uppsala

Region Uppsala har sett denna möjlighet till samverkan med studieförbunden. I remissversionen till Regionala kulturplanen "Kultur i hela länet – hela livet Regional kulturplan för Uppsala län 2027–2030", FÖRSLAG 2025-09-18 skriver man följande om studieförbunden:

"Folkbildningen är en viktig resurs för att minska utbildningsklyftorna i samhället, öka den sociala sammanhållningen, och tillgodose kompetensförsörjning. Vidare är den en viktig del av kulturlivet i länet och samspelar med såväl det professionella kulturlivet som amatörkulturen.

Folkbildningen verkar inom flera olika konst- och kulturområden och är viktig för den kulturella infrastrukturen i hela länet. Den präglas av flexibilitet liksom av deltagarnas behov och önskemål. Folkbildningens organisationer fungerar både som kulturproducenter och arrangörer och svarar för ett stort utbud av kulturprogram och evenemang som ofta är tillgängliga för en bred allmänhet."

Kommunal samverkan

Uppsala kommun

Uppsala kommun har valt att ge ett extra bidrag på 1,5 Mkr till studieförbunden både 2024 och 2025 och 2026 för att kompensera för en del av statsbidragsminskningen.

Några exempel på verksamheter som drivs av studieförbunden i och/eller på uppdrag av kommunen är:

Fritidsbankerna i Gottsunda och i Industristaden, Daglig verksamhet, Litterära festivaler på Stadsbiblioteket, föreningshuset Kontakten i Gottsunda, kulturskolan i Uppsala, Esters musikverksamheter för personer med funktionsnedsättning, Antidiskrimineringsbyrån Uppsala, SFI-undervisning, högskolefilialen i Gottsunda, YH-utbildningar, friskolor m m

Enköpings kommun

Flera studieförbund genomför "kultur i vården"-verksamhet. Det genomförs projekt för utrikesfödda kvinnor och för nyanlända familjer.

Östhammars kommun

Flera studieförbund genomför "kultur i vården"-verksamhet. Ett studieförbund driver i ett projekt en träffpunkt för att motverka äldres ensamhet. Ett studieförbund ska på kommunens uppdrag utbilda kommunanställda i finska för att uppfylla lagkravet om språkkunskaper för nationella minoriteter.

Håbo kommun

Ett studieförbund driver projektet "familjecoach i Håbo kommun på uppdrag av kommunen och med medel från Länsstyrelsens §37a-medel, som ett Lots-kontor för medborgarna.

Tierps kommun

Flera studieförbund genomför "kultur i vården"-verksamhet.

Ett studieförbund ska på kommunens uppdrag utbilda kommunanställda i finska för att uppfylla lagkravet om språkkunskaper för nationella minoriteter.

Knivsta kommun

Inga speciella gemensamma satsningar görs mellan kommunen och studieförbunden.

Heby kommun

I en tuff ekonomisk situation har kommunen valt att återinföra bidrag till studieförbunden från och med 2025 med 200 tkr.

Inga speciella gemensamma satsningar görs mellan kommunen och studieförbunden.

Älvkarleby kommun

Inga speciella gemensamma satsningar görs mellan kommunen och studieförbunden. Kommunen har vissa sökbara medel för studieförbunden i stället för generella bidrag.

Regionala slutsatser och framåtblick

Om man ska sammanfatta vad de statliga bidragsminskningarna innebär för Region Uppsala och kommunerna kan man bli se följande konsekvenser för Region Uppsalas målområden:

Kultur och kulturliv

- Minskad musikverksamhet i samtliga kommuner
- Kultur i vården reduceras eller avvecklas i flera delar av länet
- Färre mötesplatser för kultur och eget skapande

Konsekvensen blir att kulturutbudet blir mer ojämnt fördelat geografiskt och mer beroende av tillfälliga projektmedel.

Folkhälsa och social hållbarhet

- Minskad verksamhet för äldre
- Minskad verksamhet för personer med funktionsnedsättning
- Färre kontinuerliga mötesplatser

Konsekvensen blir att de förebyggande, relationsbaserade insatser som motverkar ensamhet och ohälsa försvagas både inom studieförbundens egna verksamhet och för de föreningar som studieförbunden stöttar eller tillhandahåller lokaler för.

Demokrati och civilsamhälle

- Minskning av studiecirkel och kamratgrupper
- Minskad föreningssamverkan
- Svagare stöd till ideellt engagemang

Konsekvensen blir att civilsamhällets lokala bärighet minskar, särskilt i mindre kommuner och på landsbygden, i en tid där kommuner och Regionen behöver mer samverkan med civilsamhället för att klara sina uppdrag.

Det blir en ökad geografisk ojämlikhet där landsbygd och mindre tätorter drabbas hårdast, och länets små kommuner är mest sårbara för även små resursförändringar. Detta innebär en ökad intern ojämlikhet inom länet, i strid med Regionens utvecklingsambitioner.

Studieförbundens bidrag till Region Uppsala och kommunerna

Studieförbunden kan samverka med Region Uppsala och kommunerna i länet inom ett stort antal områden. Mycket verksamhet görs redan idag, men alltför sällan synkroniseras insatserna. Ibland konkurrerar det offentliga arbetet och arrangemang med studieförbundens. Det finns utrymme både för bättre samordning och att man gör fler saker tillsammans i stället för var för sig.

1. När ny teknik snabbt förändrar arbetsliv, kultur och demokrati behöver människor tillgång till arenor där de kan förstå, lära sig, pröva och diskutera utvecklingen. Studieförbunden kan på ett inkluderande sätt rusta människor med digital kompetens och kritiskt tänkande, allt från att använda e-tjänster till att reflektera kring AI:s påverkan på arbete, politik och vardagsliv.
2. Folkbildningen kan göra hållbarhetsfrågor begripliga och handlingsbara i människors vardag. Genom studiecirkel om odling, återbruk, naturvård och energiomställning kan abstrakta klimatmål översättas till konkreta vanor och gemensamt ansvarstagande.
3. I en tid med ökade krav på civilt försvar kan studieförbunden vara den infrastruktur som möjliggör förankring hos medborgarna. De når ut till föreningar, byalag och individer med utbildning om hemberedskap, kris-hantering och lokalt engagemang. Detta stärker både individens trygghet och samhällets motståndskraft.
4. Ensamhet, polarisering och psykisk ohälsa är växande utmaningar. Här skapar studiecirkel och kulturverksamhet gemenskap och delaktighet, vilket i sig är en hälsofrämjande insats. Folkbildningen fungerar som en lågtröskelresurs där människor kan mötas på lika villkor.
5. Arbetslivet förändras snabbt, och många behöver komplettera sin kompetens flera gånger under livet. Folkbildningen kan fungera som första steget in i nytt lärande – ett tryggt rum för att pröva, öva och växa. Detta är särskilt viktigt för människor med kort formell utbildning, där tröskeln annars är hög för att gå vidare till Komvux eller högre utbildning.

Det är så många av dagens samhällsutmaningar där satsning på folkbildning skulle kunna vara ett naturligt och rimligt bidrag till lösning. Allt detta och mycket mer skulle man kunna få om en annan linje valdes.

Studieförbunden kan också utföra själva verksamheten inom flera av de områden som Region och kommuner förväntas tillhandahålla till medborgarna.

Några exempel på möjliga aktiviteter inom Region Uppsalas ansvarsområden är:

- Genomföra språkträning, SFI och SFI-stödande aktiviteter, samt ordna studiecirkel för yrkes- och kompetensvägledning, gärna ihop med arbetsförmedlingen/kommunerna.
- Bidra till digital kompetensutveckling, AI-kunskap och livslångt lärande.
- Hålla hälsofrämjande studiecirkel kring kost, motion, psykisk hälsa, stresshantering.
- Erbjud sociala mötesplatser för ensamma äldre eller personer i riskgrupper.
- Genomföra cirkel för anhörigstöd och patienter (t ex. samverkan med Funktionsrätt).

- Genomföra demokrati- och valfrämjande aktiviteter, t ex. inför valet 2026).
- Arbeta med lokalt entreprenörskap, gröna näringar, turism och kulturarv.
- Göra folkbildande insatser om klimatförändringar, hållbar livsstil, cirkulär ekonomi.
- Hålla praktiska cirklar om odling, naturvård, biologisk mångfald.
- Driva studiecirklar, kulturprogram och projekt som kompletterar Regionens och kommunernas kulturinstitutioner och ger mer verksamhet på dessa mötesplatser.
- Stärka delaktighet i kulturlivet (musik, teater, film, litteratur, dans, bildkonst, hantverk).
- Genomföra satsningar på läsfrämjande, ung kultur, kulturarv och amatörcultur.
- Bidra till att nå grupper som kulturinstitutionerna har svårare att nå (landsbygd, äldre, nyanlända, personer med funktionsnedsättning).

Gentemot kommunerna kan man utöver ovanstående punkter förbättra samverkan genom bl a:

- Erbjud läxhjälp och läsfrämjande aktiviteter.
- Ge kompletterande språkträning för SFI-elever.
- Skapa fritidsverksamhet kopplat till skolan (musik, kultur m m)
- Samverka med fritidsgårdar och ungdomsverksamhet.
- Erbjud musik- och teatercirklar, konserter, utställningar.
- Ge stöd till amatörcultur och föreningsliv.
- Ha ett läsfrämjande samarbete med bibliotek.
- Driva mötesplatser och cirklar för äldre (musik, kultur, digitalt stöd).
- Erbjud aktiviteter på träffpunkter eller äldreboenden.
- Anordna studiecirklar för personer med funktionsnedsättning.
- Stödja anhöriggrupper.
- Genomföra språkcaféer, samhällsorientering, demokratiutbildning.
- Erbjud cirklar för nyanlända föräldralediga kvinnor.
- Håll i samhälls- och arbetslivsinformation i samarbete med arbetsmarknadsenheter.
- Erbjud föreningskunskap och ledarskapsutbildning.
- Skapa mötesplatser för ungdomar med låg föreningsaktivitet.
- Driva demokratiprojekt t.ex. för förstagsångsväljare och personer med intellektuell funktionsnedsättning.
- Arrangera dialogmöten, cirklar om demokrati och samhällsfrågor.
- Genomföra medborgardialog på uppdrag av kommunen.
- Stärka civilsamhällets roll i beslutsprocesser genom att samordna civilsamhället i dialogen med kommunerna.

Studieförbunden kan alltså spela roll i de flesta av Regionens och kommunernas ansvarsområden, särskilt inom kultur, folkhälsa, integration och livslångt lärande. De kan fungera som broar mellan Regionens och kommunernas strategier och människors vardag. Det är värt att påminna om att studieförbunden gör mycket verksamhet inom dessa områden idag, men att kontakten och kommunikationen mellan myndigheterna och studieförbunden ofta är bristfällig.

Utifrån lägesbilden aktualiseras flera strategiska frågor för Region Uppsala:

- Hur säkerställs jämlik tillgång till folkbildning i hela länet?
- Hur kan Regionen stärka långsiktighet snarare än tillfälliga projekt?
- Hur kan Regionen och kommunerna dela en gemensam förståelse för problematiken?
- Hur kan Region Uppsala använda sin röst gentemot nationell nivå?

Regionen har ju inte rådighet över statsbidragen, men har möjlighet att synliggöra folkbildningens roll i regionala strategier, skapa stabila samverkansstrukturer och fungera som samlande aktör i dialogen mellan kommuner och studieförbund.

Studieförbunden i Uppsala län har inte dragit sig tillbaka, men deras förmåga att bära sitt uppdrag har försvagats. För Region Uppsala innebär detta inte en akut kris, utan ett strategiskt vägval:

att antingen acceptera en gradvis urholkning av en samhällsbärande infrastruktur, eller att aktivt bidra till dess stabilisering och framtida relevans.

6. Slutord

Det finns många exempel på verksamheter som efterfrågas, och där olika myndigheter både vill och behöver samverka med studieförbunden och civilsamhället. Studieförbunden har historiskt sett varit mycket snabba på att svara upp vid kriser i samhället, t ex med språkundervisning för syriska flyktingar 2015 (86 000 personer fick tack vare studieförbunden lära sig svenska för nyanlända under första halvåret med flyktingkrisen i Sverige hösten 2015). Även med de ukrainska flyktingarna har studieförbunden tagit ett stort samhällsansvar, och under pandemin höll de organisationssverige under armarna genom digitala insatser. Att ha tillräckligt starka studieförbund är därmed en viktig strategisk resurs och beredskapsresurs för Regionen och kommunerna. Samtidigt får man en stor mängd kulturverksamhet och folkbildning "på köpet" om man ger studieförbunden en långsiktig, trygg finansiering.

I Sveriges Kommuner och Regioners, SKR, "Ställningstagande om folkbildning" (Ärendenr SKR2024/01004) som publicerades 2025-06-12 sammanfattas på ett bra sätt hur staten, regionerna, kommunerna och studieförbunden bör gå vidare:

"Det är viktigt med ekonomisk långsiktighet och att undvika ryckighet i bidragsfördelningen som försämrar förutsättningar för folkbildningen och i förlängningen för enskilda verksamhetsdeltagare."

"Dagens system för offentlig finansiering av folkbildningen genom ansvarstagande från såväl staten som regionerna och kommunerna kan utvecklas. Villkoren för hur framtida offentlig finansiering av folkbildningen ska delas mellan statlig, regional och kommunal nivå behöver förtydligas och formuleras i en dialog mellan regering och SKR. I förlängningen vore det önskvärt att dialogen kan leda fram till en överenskommelse mellan staten å ena sidan och regionerna och kommunerna å den andra om ansvarstagande för en långsiktig finansiering av folkbildningen."

BILAGOR

Ordlista (terminologi, aktörer inom folkbildningen etc)

Olika studieformer

Studiecirkel

Studiecirkeln är grunden för folkbildningen.

En studiecirkel består av en liten grupp med minst tre personer som gemensamt söker kunskap, utifrån deltagarnas intressen och behov. De träffas i max fyra studietimmar per gång, maximalt 12 studietimmar per vecka, och minst nio studietimmar totalt. Detta ger tid för reflektion mellan träffarna, vilket är ett av en studiecirkels kännetecken.

Alla cirklar har en plan och en ledare, men deltagarna har inflytande över cirkelns innehåll och upplägg. Samtalen i gruppen och att deltagarna delar med sig av sina erfarenheter är viktiga kännetecken för en studiecirkel och dess speciella, demokratiska pedagogik.

Studiecirkelarna kan ha olika karaktär. Det kan vara en grupp som på egen hand skapar en cirkel, till exempel för att diskutera samhällsfrågor eller lära sig ett hantverk. Studieförbundet kan då hjälpa till, exempelvis med material och pedagogiskt stöd. Studieförbunden erbjuder också studiecirklar för allmänheten i olika ämnen som matlagning, akvarellmålning, språk, musik med mera. Denna verksamhet finansieras normalt med deltagaravgifter.

Annan folkbildningsverksamhet

Annan folkbildningsverksamhet är en lite friare form av studiecirkel. Den kan pågå i bara en studietimme eller (nästan) hur många som helst, och det kan vara betydligt fler deltagare i annan folkbildning än i en studiecirkel. Vanlig verksamhet inom denna verksamhetsform är körsång, workshops, helgkurser m m.

Kulturprogram

Kulturprogram kan vara teater, sång, föreläsningar eller konst som framförs inför publik. Det kan till exempel vara en föreläsning om demokrati, en utställning med konst eller en filmfestival som anordnas av några vänner med hjälp av ett studieförbund.

De olika studieförbunden

Studieförbunden får huvudsakligen statsbidrag för studiecirklar och kulturprogram. Utöver det anordnar studieförbunden även folkbildande verksamhet i lite friare former. Det kan handla om workshoppar, prova på-dagar eller helgkurser. Studieförbunden har frihet att själva ange mål för och innehåll i sin verksamhet.

Studieförbunden bedriver också en bred och omfattande verksamhet inom olika samhällsområden i samverkan med kommuner, regioner, myndigheter och andra. Denna verksamhet finansieras inte av statsbidraget. Det kan exempelvis handla om drift av kommunala kulturskolor, arbetsmarknadsutbildningar, integrationsprojekt och mycket annat.

Studieförbunden är en del av det civila samhället, alltså den del av samhället där människor på sin fritid engagerar sig i föreningar och ideella organisationer. En stor del av studieförbundens verksamhet genomförs på ideell basis. Alla studieförbunden har medlemsorganisationer som påverkar deras profil och verksamhet.

I Sverige finns åtta studieförbund som Folkbildningsrådet fördelar statsbidrag till. Tillsammans anordnar de verksamhet i Sveriges alla kommuner med 600 000 unika deltagare och 15 000 medlemsföreningar.

Bakom studieförbunden står olika folkrörelser och andra organisationer. Förutom tusentals samverkande föreningar är drygt 200 organisationer medlemsföreningar i ett studieförbund. Det ger varje studieförbund en unik profil.

Arbetarnas Bildningsförbund, ABF

ABF är politiskt oberoende men delar värderingar med arbetarrörelsen. Medlemsorganisationer inkluderar Socialdemokraterna (S), Vänsterpartiet (V), Landsorganisationen (LO), Sveriges Socialdemokratiska Ungdomsförbund (SSU) och Ung Vänster.

ABF grundades 1912 av S, LO och Kooperativa förbundet för att främja bildning inom arbetarrörelsen. I ett föränderligt samhälle fortsätter ABF:s arbete för demokrati och jämlikhet att vara relevant och viktigt.

www.abf.se

Bilda

Frikyrkliga studieförbundet bildades den 19 augusti 1947. De organisationer som närvarade och tillstyrkte bildandet av ett frikyrkligt studieförbund var: Svenska Missionsförbundets ungdom, Svenska Missionsförbundet Juniorverksamhet, Svenska Baptisternas Ungdomsförbund, Metodisternas Ungdomsförbund och Fria Kristliga Studentföreningen. Beslutet att bilda FS innebar en omorganisation av det gemensamma studiearbetet inom kyrkorna som startat drygt 15 år tidigare, med bildandet av Sveriges Kristliga Bildningsförbund, 1931.

www.bilda.nu

Folkuniversitetet

Folkuniversitetet är bildat av de fem stiftelserna Kursverksamheten vid Stockholms, Uppsala, Göteborgs, Lunds respektive Umeå universitet. De växte fram ur universitetsvärlden under 1930- och 1940-talen. Allt började med universitetsstudenter som höll kurser och föreläsningar inom språk, historia och litteratur för allmänheten.

Än i dag har man ett nära samarbete med universiteten, och en viktig del av Folkuniversitetets verksamhet är att presentera aktuell forskning genom föreläsningar.

Folkuniversitetet drivs i stiftelseform, till skillnad från de övriga studieförbunden som är Ideella föreningar

www.folkuniversitetet.se

Medborgarskolan

Medborgarskolan bildades i Gimo 1940. Medlemsorganisationerna är Moderaterna med sidoorganisationer, Aktiv Ungdom, Aktiva Seniorer och Rojalistiska Föreningen.

www.medborgarskolan.se

Nykterhetens Bildningsverksamhet, NBV

Nykterhetsrörelsens bildningsverksamhet, NBV, är landets äldsta studieförbund. De grundande medlemsorganisationerna är olika föreningar inom nykterhetsrörelsen som IOGT-NTO. Fokus ligger på arbete mot droger och för folkhälsa och integration.

www.nbv.se

Sensus

Sensus samordnar studieverksamheten inom Svenska kyrkan, men samverkar även med flera andra religiösa föreningar och föreningar inom andra områden.

www.sensus.se

Studiefrämjandet

Studiefrämjandet är en ideell förening grundad på 19 medlemsorganisationer och deras demokratiska inflytande. Med en särskild inriktning på natur, djur, miljö och kultur arbetar man med hållbar utveckling som ledstjärna.

www.studiefranjandet.se

Studieförbundet Vuxenskolan, SV

SV:s grundorganisationer är Centerpartiet, Liberalerna och Lantbrukarnas Riksförbund, LRF.

SV har sina rötter i studiecirkeln "Fria tankars hem" från 1920. 1967 blev man SV efter en sammanslagning av Svenska Landsbygdens Studieförbund och Liberala Studieförbundet.

www.sv.se

Övriga aktörer

Folkbildningsrådet

Folkbildningsrådets huvudsakliga uppgift är att fördela de pengar som staten ger till folkbildningen, och utvärdera om pengarna används som det är tänkt.

Folkbildningsrådet fungerar också som en kunskapsbank om folkbildning. Vi tar fram underlag och fakta om folkbildningen för beslutsfattare, myndigheter, internationella organ och allmänheten.

Folkbildningsrådet har tre medlemsorganisationer:

- Studieförbunden i samverkan – representerar de åtta studieförbunden.
- Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) – representerar de folkhögskolor som har regioner som huvudmän.
- Rörelsefolkhögskolornas intresseorganisation (RIO) – representerar de folkhögskolor som har folkrörelser och andra organisationer som huvudmän.

Studieförbunden i samverkan

Studieförbunden är de åtta studieförbundens bransch- och intresseorganisation.

Statistik för länet samt kommunvis

I statistiken nedan används följande förkortningar:

ABF=Arbetarnas Bildningsförbund

FU=Folkuniversitetet

SFR=Studieförbundet

SV=Studieförbundet Vuxenskolan

MBSK=Medborgarskolan

IR=Ibn Rushd (nedlagd)

Kult=Kulturens Bildningsverksamhet (nedlagd)

Uppsala län

Verksamhetsvolym, jämförelse 2019 och 2024

Minskningen av verksamhetsvolym i Uppsala län mellan 2019 och 2024 skiljer sig endast marginellt mot den nationella minskningen. I Uppsala län har dock antalet kulturarrangemang och antalet unika deltagare i annan folkbildningsverksamhet procentuellt sett minskat mer än rikssnittet, vilket framgår av följande siffror:

Hela Sverige	2019	2024	Förändring i %
Antal studiecirkeltimmar	12 143 886	3 355 359	-72%
Antal timmar annan folkbildning	1 658 073	864 128	-48%
Antal kulturarrangemang	365 518	124329	-66%
Antal unika cirkeldeltagare	1 160 226	616 401	-47%
Antal unika deltagare annan folkb	989 378	711 502	-28%

Uppsala län	2019	2024	Förändring i %
Antal studiecirkeltimmar	366 878	98 970	-73%
Antal timmar annan folkbildning	63 234	32 007	-49%
Antal kulturarrangemang	14 019	3 833	-73%
Antal unika cirkeldeltagare	24 294	12 528	-48%
Antal unika deltagare annan folkbildn	22 460	14 387	-36%

Här bedriver studieförbunden verksamhet

Kartan visar hur många studieförbund som har någon verksamhet i respektive kommun.

Här har studieförbunden egna verksamhetslokaler

Kartan visar hur många studieförbund som har verksamhetslokaler som de äger eller hyr i respektive kommun. I vissa kommuner har samma studieförbund flera verksamhetslokaler.

Man bör notera att verksamheten sker på 100-tals olika platser i länet som bibliotek, träffpunkter, samlingslokaler, kyrkor, bygdegårdar m m. Denna karta visar bara studieförbundens "egna" lokaler.

Vilka studieförbund har egna verksamhetslokaler i kommunerna:

Uppsala:	Samtliga åtta studieförbund
Enköping:	ABF, NBV, Medborgarskolan Studieförbundet, Studieförbundet vuxenskolan
Tierp:	ABF, NBV och Studieförbundet
Östhammar:	ABF och Studieförbundet Vuxenskolan
Håbo:	Studieförbundet Vuxenskolan
Heby:	ABF

Här finns studieförbundens kontor

Kartan visar hur många studieförbund som har bemannade kontor med minst en halvtidstjänst i respektive kommun.

Vilka studieförbund har bemannade kontor i kommunerna:

Uppsala: Samtliga åtta studieförbund

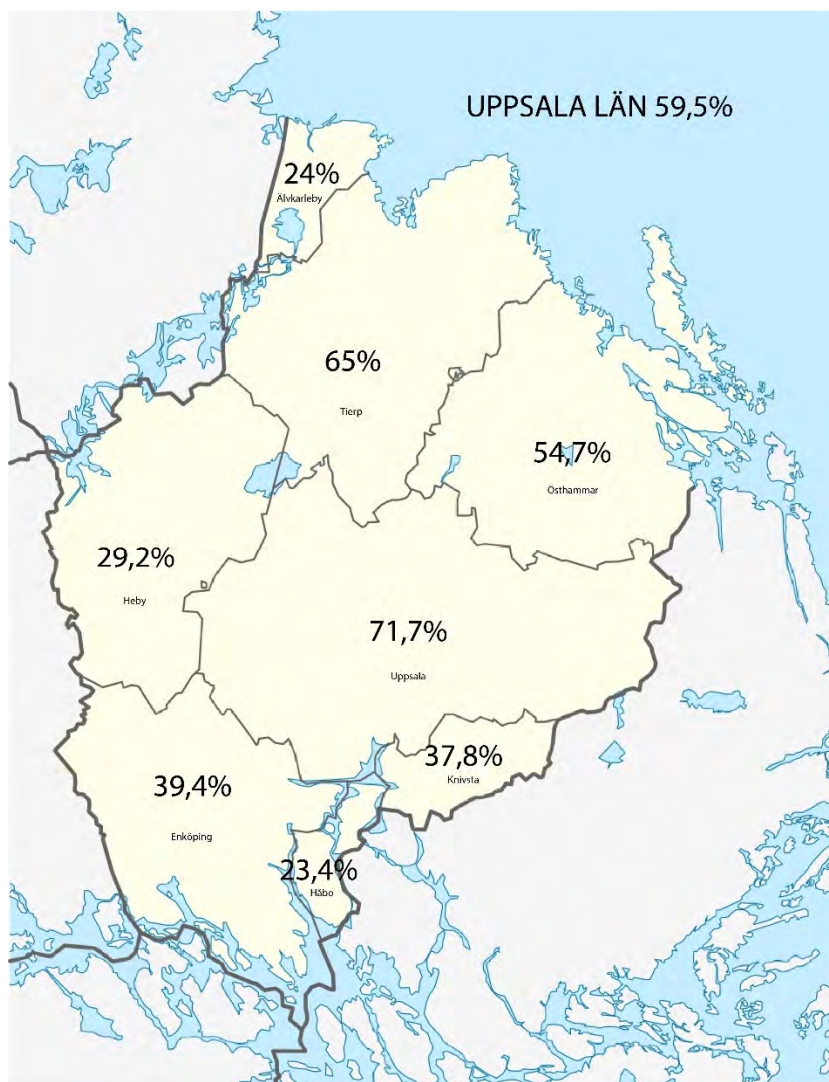
Enköping: Studieförbundet Vuxenskolan och Medborgarskolan

Tierp: NBV och Studieförbundet

Östhammar: Studieförbundet Vuxenskolan

Andel deltagare i folkbildningsverksamhet per kommun

Kartan visar hur många procent av kommuninvånarna som deltog i studiecirkel, annan folkbildning eller deltog i kulturarrangemang arrangerade av studieförbunden i länet i förhållande till antal kommun- eller länsinvånare. Observera att en person kan ha deltagit i flera arrangemang och därför räknas flera gånger.

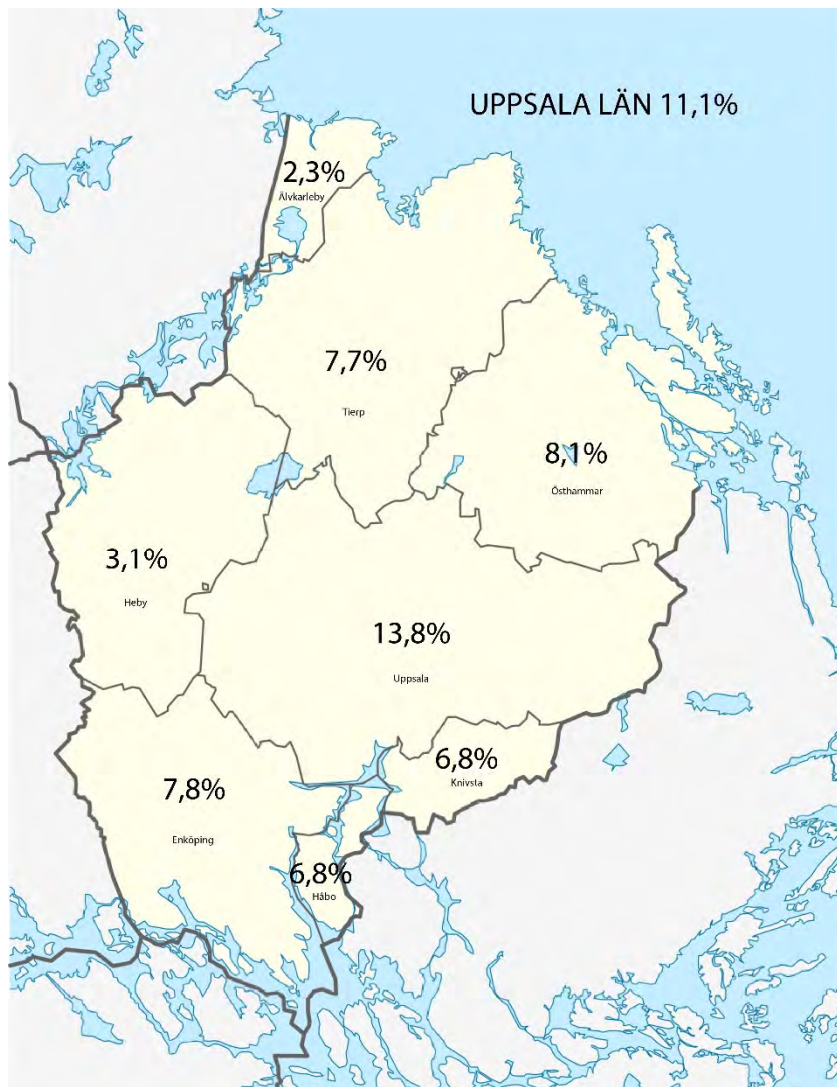

Tabell med antalet deltagare i studiecirkel, annan folkbildningsverksamhet och i kulturarrangemang under 2024:

Kommun	Invånare 2024	Delt Cirklar	Delt AFV	Delt Kulturarr	Delt totalt	Delt procent
Uppsala	248 016	16 506	17 683	143 530	177 719	71,7%
Enköping	48 591	1 885	1 907	15 377	19 169	39,4%
Östhammar	22 198	830	966	10 337	12 133	54,7%
Håbo	22 973	752	821	3 806	5 379	23,4%
Tierp	21 149	847	788	12 115	13 750	65,0%
Knivsta	21 193	603	847	6 558	8 008	37,8%
Heby	14 345	233	211	3 741	4 185	29,2%
Älvkarleby	9 552	143	74	2 077	2 294	24,0%
Länet totalt	408 017	21 799	23 297	197 541	242 637	59,5%

Andel deltagare i cirklar och annan folkbildning per kommun

Kartan visar hur många procent av kommuninvånarna som deltog i en studiecirkel eller annan folkbildningsverksamhet arrangerad av studieförbunden i länet i förhållande till antal kommun- eller länsinvånare. Observera att en person kan ha deltagit i flera arrangemang och därför räknas flera gånger.

Tabell med antalet deltagare i studiecirklar och annan folkbildningsverksamhet under 2024:

Kommun	Invånare 2024	Delt Cirklar	Delt AFV	Delt totalt	Delt procent
Uppsala	248 016	16 506	17 683	34 189	13,8%
Enköping	48 591	1 885	1 907	3 792	7,8%
Östhammar	22 198	830	966	1 796	8,1%
Håbo	22 973	752	821	1 573	6,8%
Tierp	21 149	847	788	1 635	7,7%
Knivsta	21 193	603	847	1 450	6,8%
Heby	14 345	233	211	444	3,1%
Älvkarleby	9 552	143	74	217	2,3%
Länet totalt	408 017	21 799	23 297	45 096	11,1%

Enkät svar om framtida utveckling

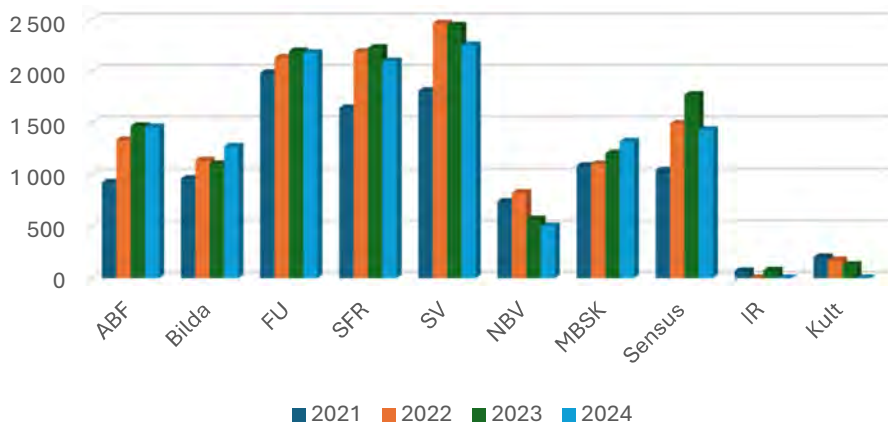
Länets studieförbund har fått svara på om hur de tror att deras egen verksamhet kommer att förändras i länet under 2025-2027 inom flera olika områden.

Kommer den att öka, vara oförändrad eller minska.

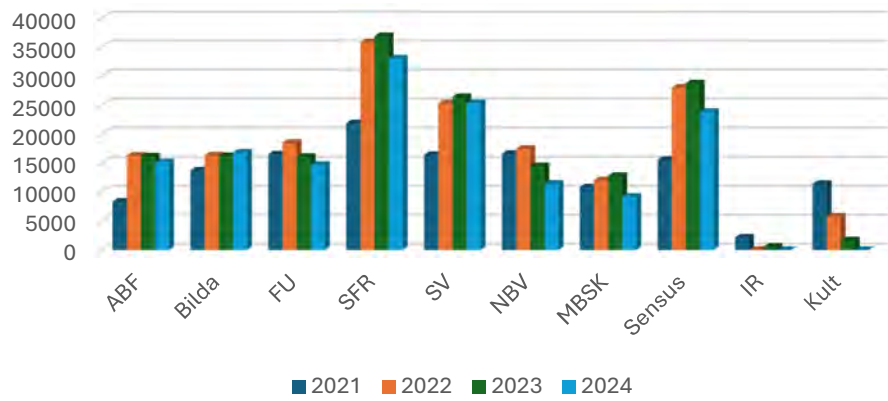
Resultaten nedan är sorterade i ordning från det som studieförbunden tror kommer att öka mest till att minska mest. Observera att det finns stora lokala variationer, t ex att man ökar i Uppsala och helt lägger ner verksamhet i en annan kommun.

- PROJEKT: Samtliga studieförbund utom ett anger att de kommer att arbeta mer med projekt i framtiden (ett svarade "oförändrat").
- VERKSAMHET FÖR ÄLDRE: Tre studieförbund tror på ökad verksamhet, och resten på oförändrad verksamhet för äldre.
- UNIKA DELTAGARE: Hälften av studieförbunden tror att de kommer att öka antalet unika deltagare, och två tror att de kommer att fortsätta minska. Det gäller både i studiecirkelformen och för annan folkbildning.
- VERKSAMHET INOM MUSIK/REPLOKALER: Två studieförbund tror på ökad musikverksamhet, två på minskad verksamhet och resten på oförändrad (varav ett endast har marginell verksamhet i området).
- VERKSAMHET FÖR NYANLÄNDA: Två studieförbund tror på ökad verksamhet, två på minskad och resten oförändrad. En tolkningsfråga här kan vara om man har räknat in att antalet nyanlända har minskat kraftigt de senaste åren och förväntas fortsätta att minska.
- VERKSAMHET FÖR UNGA: Ett studieförbund tror på ökad verksamhet, ett på minskad och resten på oförändrad verksamhet för unga.
- VERKSAMHET FÖR FÖRENINGAR: Studieförbunden tror på oförändrad verksamhet för föreningar, men anger i andra svar att den kommer att minskas främst på landsbygden och i mindre tätorter
- KULTUR I VÅRDEN: Två studieförbund tror på ökad verksamhet, två på minskad och resten på oförändrad verksamhet. Att notera är att tre studieförbund som har svarat "oförändrad verksamhet" inte har någon kultur i vården-verksamhet alls idag.
- VERKSAMHET FÖR PERSONER MED FUNKTIONSNEDSÄTTNING: Ett studieförbund tror på ökad verksamhet, två på minskad och resten oförändrad verksamhet. Att notera är att några som har svarat "oförändrad verksamhet" har mycket begränsad verksamhet eller ingen alls för målgruppen idag.
- ANTAL KULTURPROGRAM: Två studieförbund tror på ökat antal kulturprogram och fyra på en fortsatt minskning.
- ANTAL STUDIECIRKELTIMMAR: Ett studieförbund tror att man kommer att öka antalet studiecirkeltimmar medan fem tror på en fortsatt minskning.
- ANTAL TIMMAR I ANNAN FOLKBILDNINGSVERKSAMHET: Sex studieförbund tror på en fortsatt minskning, ingen tror att det kommer att öka.

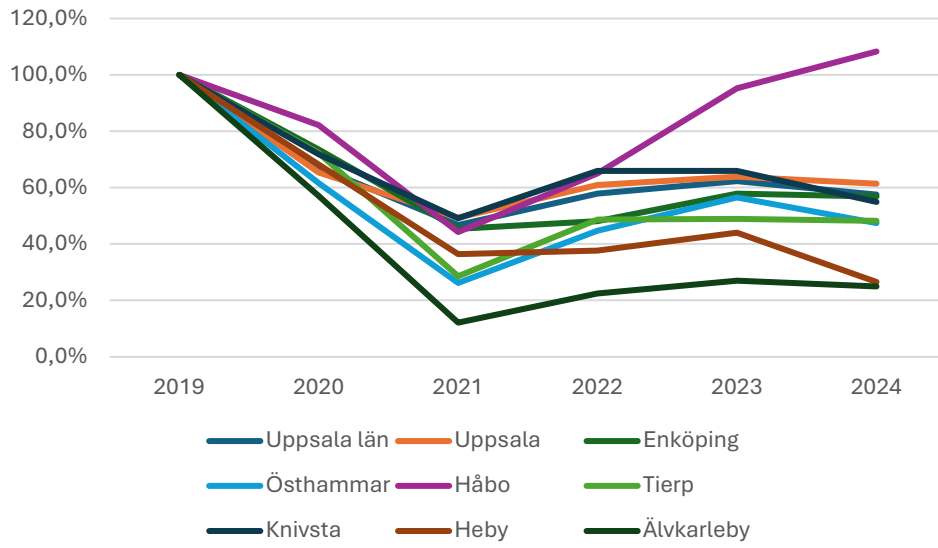
Antal unika cirkeldeltagare, Länet

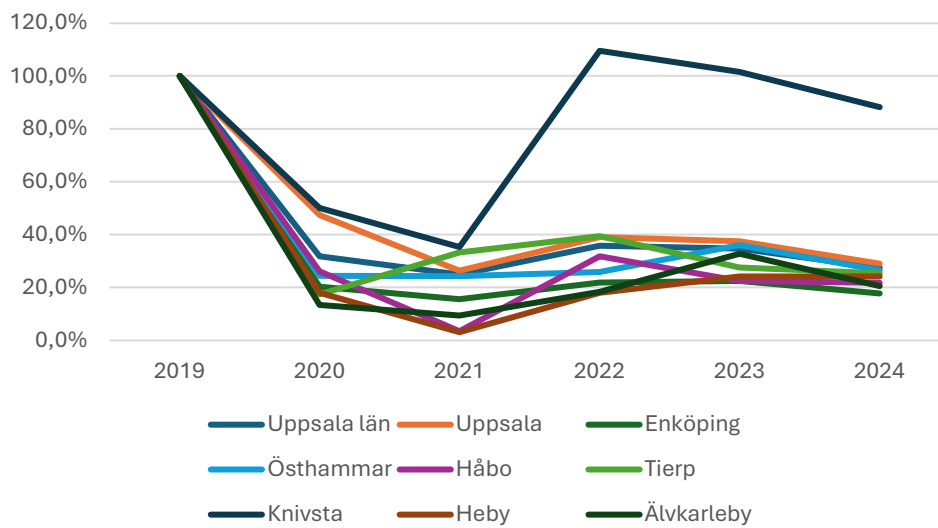
Antal bidragstimmar länet

Utveckling unika deltagare 2019-2024 kommunvis

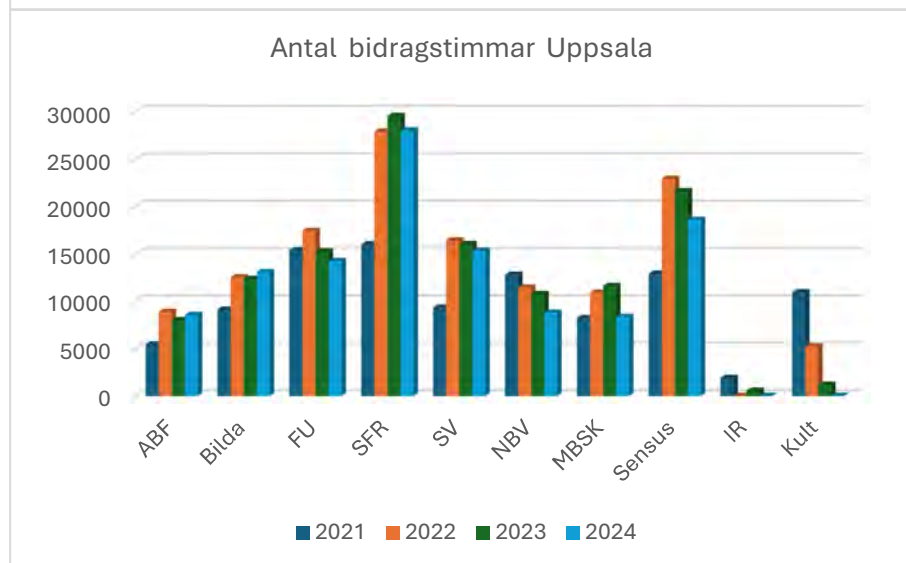
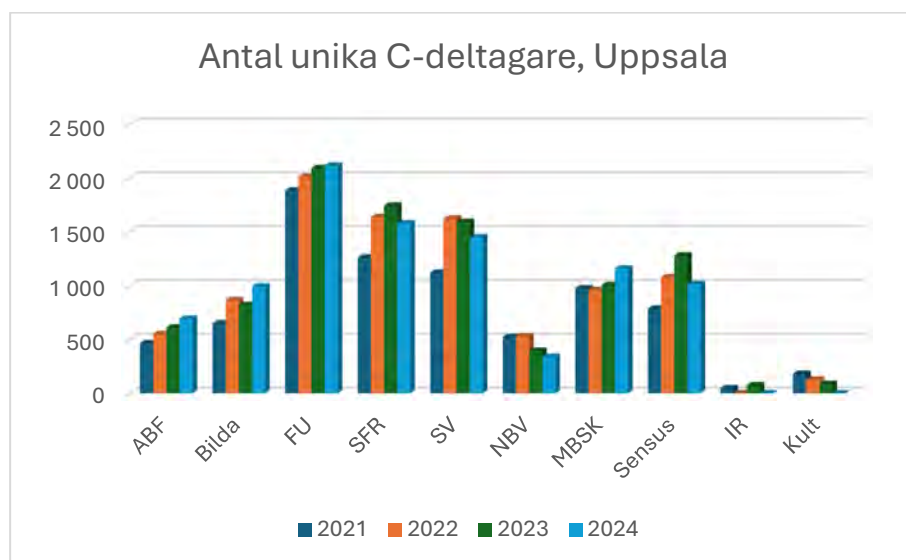
Verksamhetsutveckling Kulturprogram 2019-2025

Uppsala kommun

Alla åtta studieförbund har verksamhetslokaler och kontor i Uppsala. Flera har också separata verksamhetslokaler för t ex musik-, konst-, keramik- och dansverksamhet. Några studieförbund som arbetar över flera regioner har sina huvudkontor i Uppsala. Studieförbundet Vuxenskolan flyttade från sina stora lokaler på gågatan till drygt hälften så stora på Kungsgatan 64 i november 2025. Trots att Uppsala kommun är bas för flera regionala funktioner rapporterar studieförbunden tydliga minskningar i faktisk verksamhet. Kamratgrupper, musikverksamhet och insatser för äldre och personer med funktionsnedsättning har reducerats. Allmänmarknadsverksamhet finns kvar men i mindre omfattning än tidigare.

Uppsala	2019	2024	Förändring i %
Antal studiecirkeltimmar	275 484	78 160	-72%
Antal timmar annan folkbildning	41 422	24 464	-41%
Antal kulturarrangemang	9 425	2 729	-71%
Antal unika cirkeldeltagare	17 087	9 359	-45%
Antal unika deltagare annan folkbildn	16 955	11 529	-32%

Enköping

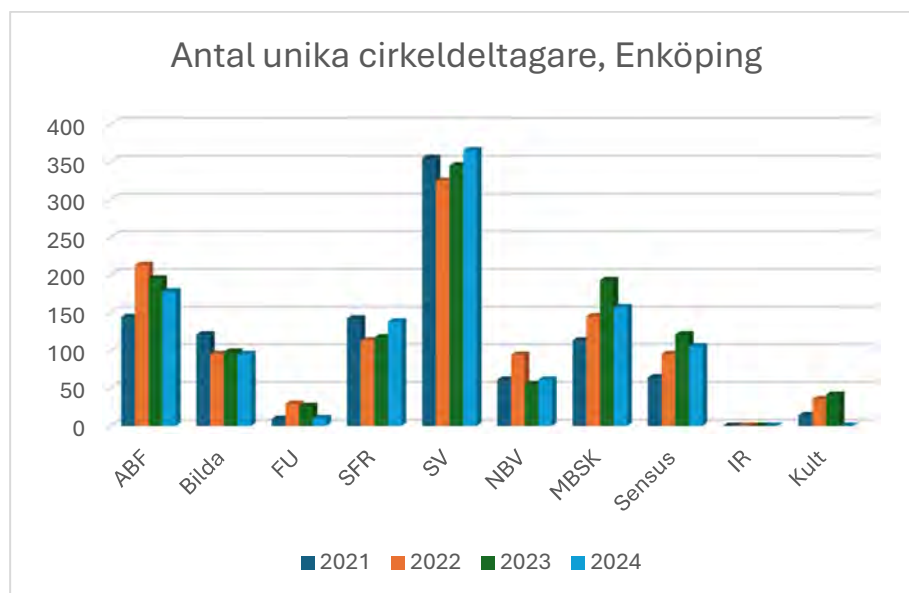
Alla åtta studieförbund har verksamhet i Enköping, även om den är marginell för Folkuniversitetet i kommunen. Alla utom Studieförbundet Vuxenskolan har minskat verksamheten mellan 2015-2025.

Fem studieförbund har verksamhetslokaler i Enköping. Två studieförbund, SV och Medborgarskolan, har bemannade kontor i kommunen.

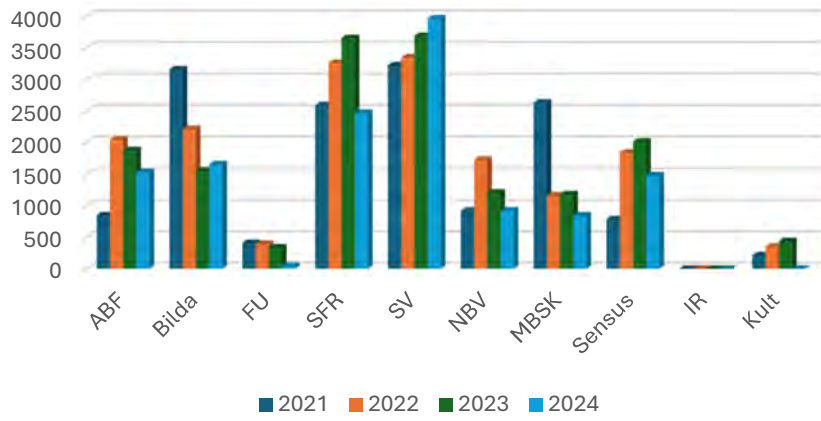
NBV stängde sitt kontor i Enköping 2025. Studieförbundet Vuxenskolan och ABF visade intresse för att tillsammans hjälpa kommunen driva det föreningscenter som kommunen ville få till, men båda tvingades avstå på grund av risken att fastna med stora lokal- och personalkostnader.

Enköpings kommun har ett liknande mönster som Uppsala, men med mindre verksamhetsvolym. I Enköping finns fortsatt närvaro från samtliga studieförbund, men verksamheten är tydligt nerskalad. Minskad föreningsamverkan och färre studiecirkelpräglar bilden. Musikverksamhet och målgruppsinsatser har reducerats. Verksamheten är mer sårbar och i hög grad beroende av enskilda samarbeten. Några studieförbund fortsätter erbjuda viss allmänmarknadsverksamhet.

Enköping	2019	2024	Förändring i %
Antal studiecirkeltimmar	42 384	8 977	-69%
Antal timmar annan folkbildning	8 989	2 406	-73%
Antal kulturarrangemang	1 735	307	-82%
Antal unika cirkeldeltagare	2 401	1 109	-54%
Antal unika deltagare annan folkbildn	1 623	1 180	-27%

Antal bidragstimmar Enköping

Östhammar

Sju studieförbund har verksamhet i Östhammar. Medborgarskolan har under perioden 2015–2025 lagt ner sin verksamhet i Östhammar, och Folkuniversitetet har mycket marginell verksamhet i kommunen.

Två studieförbund (Studieförbundet Vuxenskolan och Bilda) har verksamhetslokaler i Östhammar, men bara SV har ett bemannat kontor.

Östhammar uppvisar ett tydligt landsbygdsmönster. Studieförbunden rapporterar minskad närvaro i mindre tätorter, samt neddragningar inom äldreverksamhet, verksamhet för nyanlända och kultur i vården.

Östhammar	2019	2024	Förändring i %
Antal studiecirkeltimmar	8 617	2 695	-69%
Antal timmar annan folkbildning	2 962	1 088	-63%
Antal kulturarrangemang	906	240	-74%
Antal unika cirkeldeltagare	1 247	477	-62%
Antal unika deltagare annan folkbildn	1 078	625	-42%

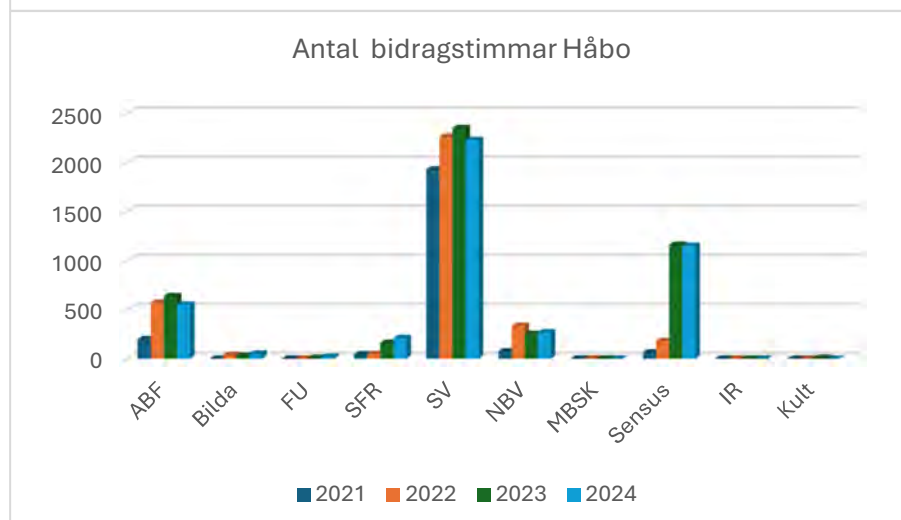
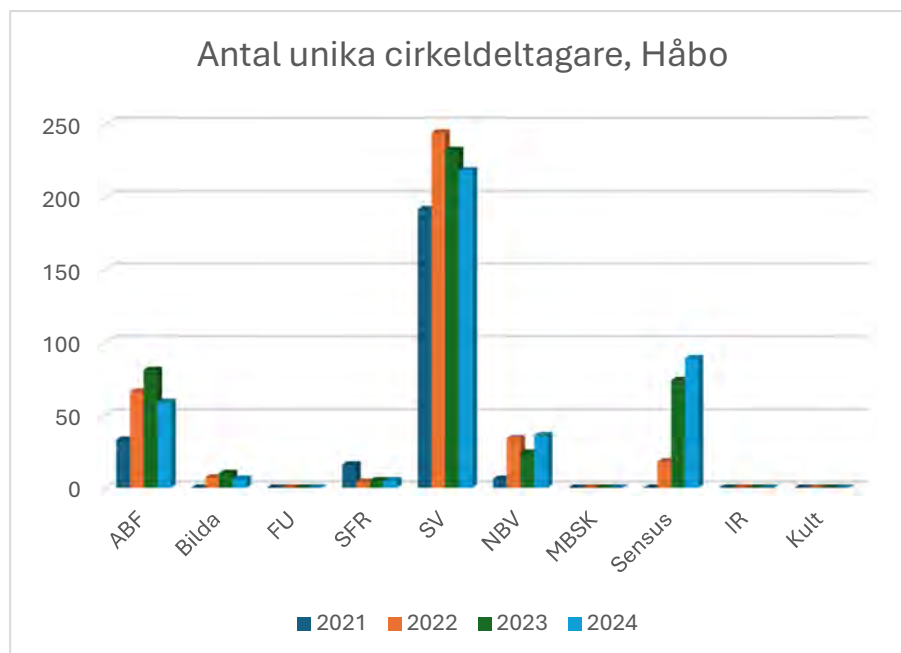
Håbo

Sju studieförbund har verksamhet i Håbo. Medborgarskolan har ingen verksamhet alls, och Folkuniversitetet och Bilda har mycket marginell verksamhet i kommunen.

Endast ett studieförbund (Studieförbundet Vuxenskolan) har verksamhetslokaler i Håbo, och inget studieförbund har något bemannat kontor i kommunen.

I Håbo bedrivs verksamhet i huvudsak projekt- och samverkansbaserat. Flera studieförbund anger minskad cirkelverksamhet och reducerad förenings-samverkan. Musikverksamhet och långsiktiga grupper är särskilt utsatta.

Håbo	2019	2024	Förändring i %
Antal studiecirkeltimmar	5 303	2 931	-45%
Antal timmar annan folkbildning	995	1 547	+55%
Antal kulturarrangemang	396	86	-78%
Antal unika cirkeldeltagare	560	413	-26%
Antal unika deltagare annan folkbildn	321	542	+69%

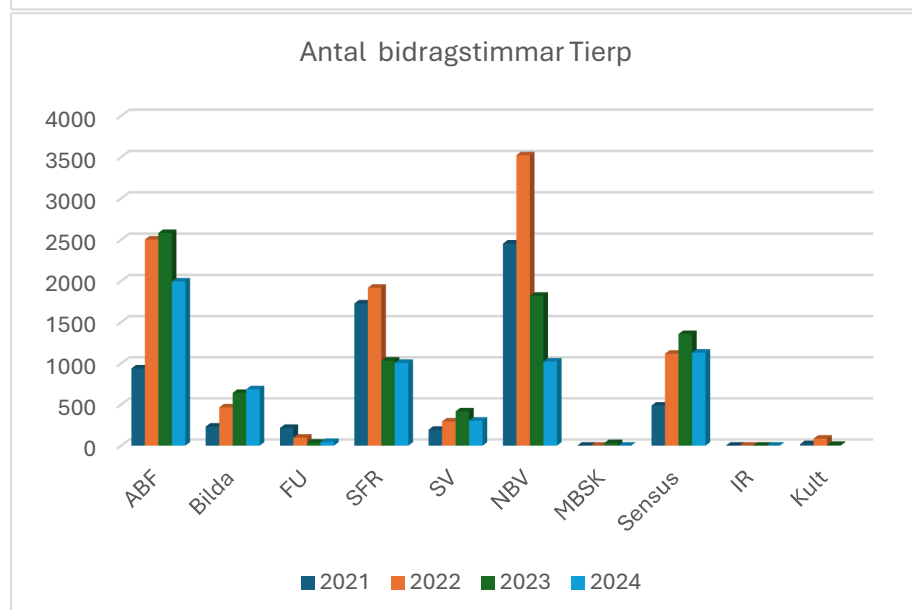
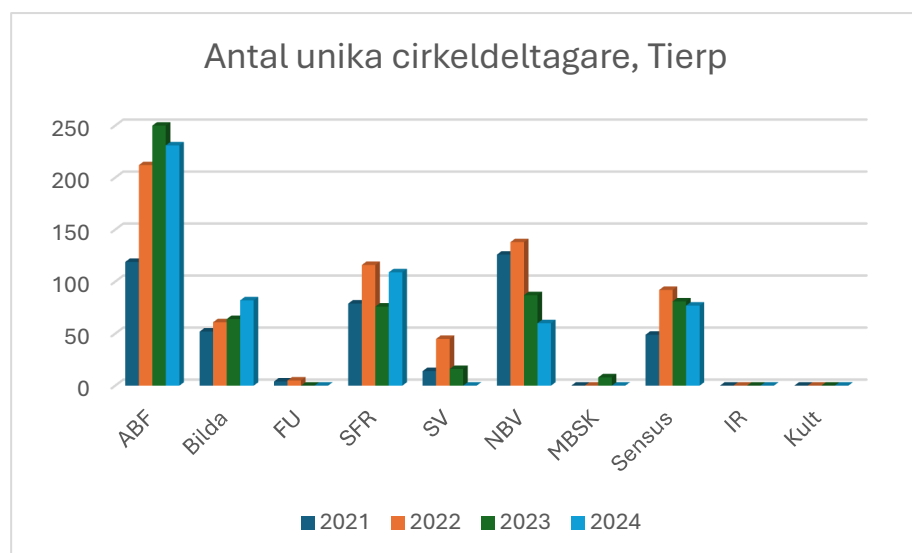
Tierp

Sju studieförbund har verksamhet i Tierp. Medborgarskolan har under perioden 2015-2025 lagt ner sin verksamhet i Tierp, och Folkuniversitetet har mycket marginell verksamhet i kommunen.

Tre studieförbund (ABF, NBV och Studieförbundet) har verksamhetslokaler i Tierp, och både NBV och Studieförbundet har bemannade kontor i kommunen.

Tierp präglas av minskad landsbygdsverksamhet och svårigheter att upprätthålla bredd i utbudet. Personalbrist och regional styrning påverkar den lokala närvaron. Kultur i vården finns kvar hos vissa aktörer men är sårbar.

Tierp	2019	2024	Förändring i %
Antal studiecirkeltimmar	18 222	3 536	-81%
Antal timmar annan folkbildning	4 068	954	-77%
Antal kulturarrangemang	951	241	-75%
Antal unika cirkeldeltagare	1 417	559	-61%
Antal unika deltagare annan folkbildn	986	598	-39%

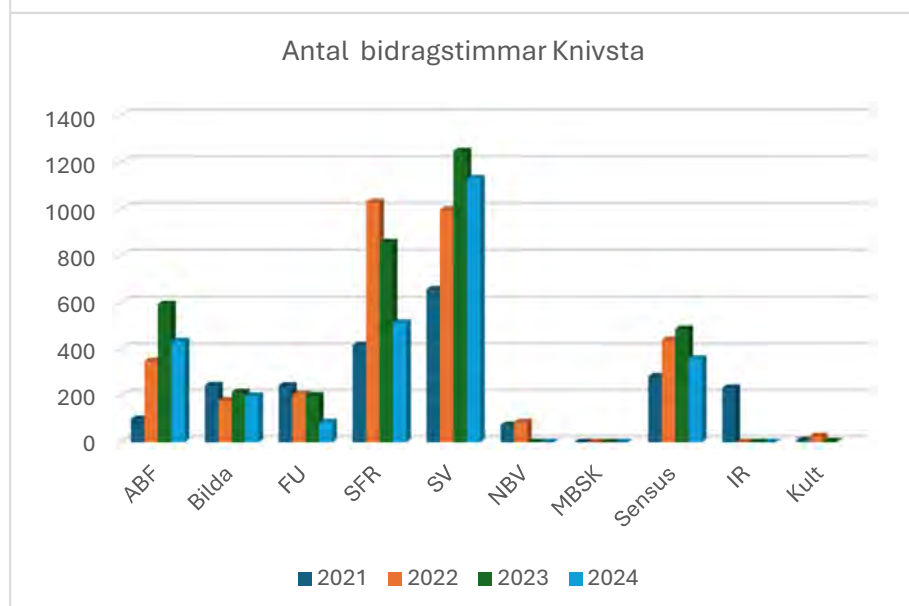
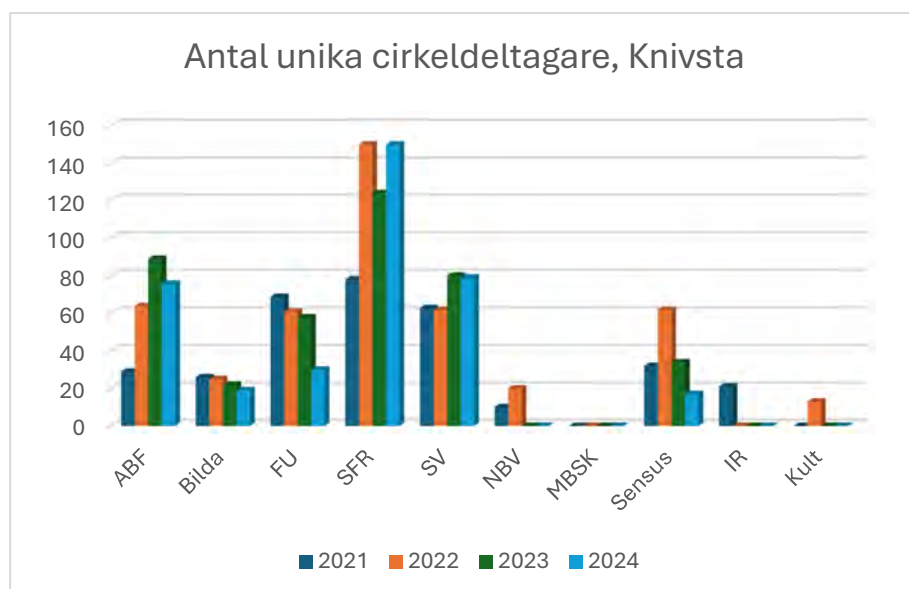
Knivsta

Sex studieförbund har verksamhet i Knivsta. NBV och Bilda har ingen verksamhet alls, vilket de inte hade 2015 heller. 2016-2022 hade NBV verksamhet, men den är nu helt nedlagd igen.

Inget studieförbund har verksamhetslokaler eller något bemannat kontor i Knivsta.

Knivsta har sedan tidigare små verksamhetsvolymmer, vilket gör kommunen särskilt känslig för neddragningar. Studieförbunden anger att man inte aktivt utvecklar ny verksamhet, utan prioriterar större kommuner vid resursbrist.

Knivsta	2019	2024	Förändring i %
Antal studiecirkeltimmar	8 496	1 200	-86%
Antal timmar annan folkbildning	2 457	890	-64%
Antal kulturarrangemang	136	120	-12%
Antal unika cirkeldeltagare	834	371	-56%
Antal unika deltagare annan folkbildn	773	511	-34%

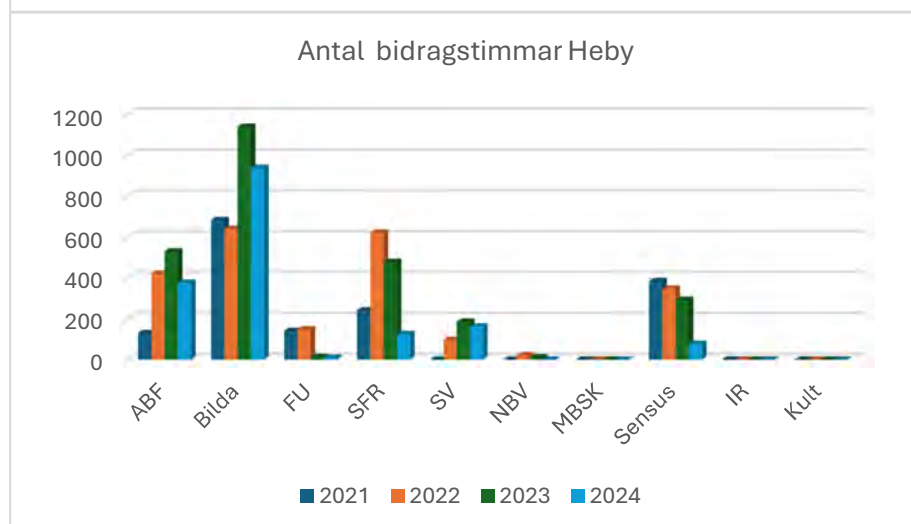
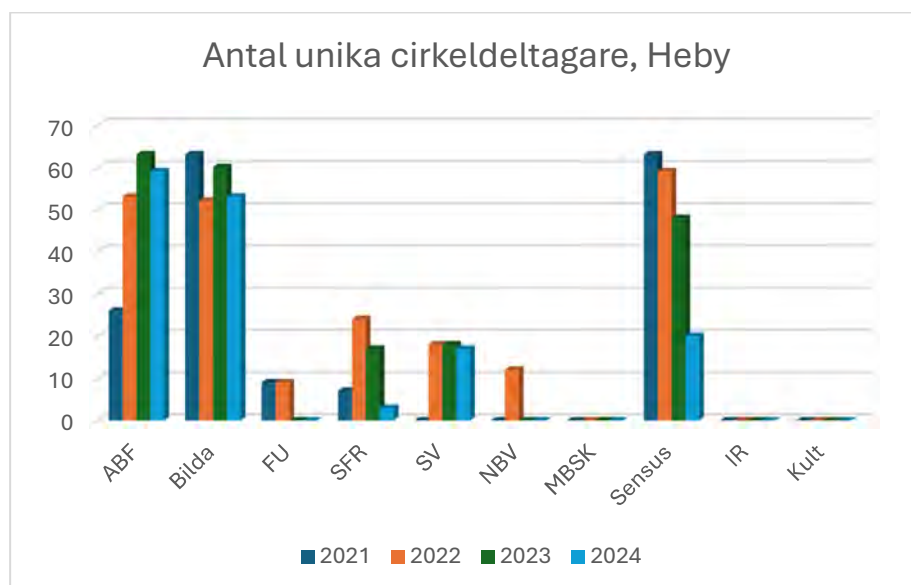
Heby

Sex studieförbund har verksamhet i Heby. NBV och Medborgarskolan har ingen verksamhet alls (vilket de hade 2015), och Folkuniversitetet och Sensus har mycket marginell verksamhet i kommunen.

ABF har verksamhetslokaler i Heby, men inget studieförbund har något bemannat kontor i kommunen.

I Heby rapporteras tydliga minskningar inom landsbygdsverksamhet och insatser för utsatta målgrupper. Studieförbunden beskriver förändringarna som strukturella snarare än strategiska, men effekten lokalt är en kraftigt reducerad närvaro. Det återstår att se om det under 2025 återinförda kommunala bidraget till studieförbunden kan bromsa upp eller vända den negativa utvecklingen.

Heby	2019	2024	Förändring i %
Antal studiecirkeltimmar	6 069	821	-86%
Antal timmar annan folkbildning	1 582	472	-70%
Antal kulturarrangemang	290	70	-76%
Antal unika cirkeldeltagare	591	152	-74%
Antal unika deltagare annan folkbildn	574	158	-72%

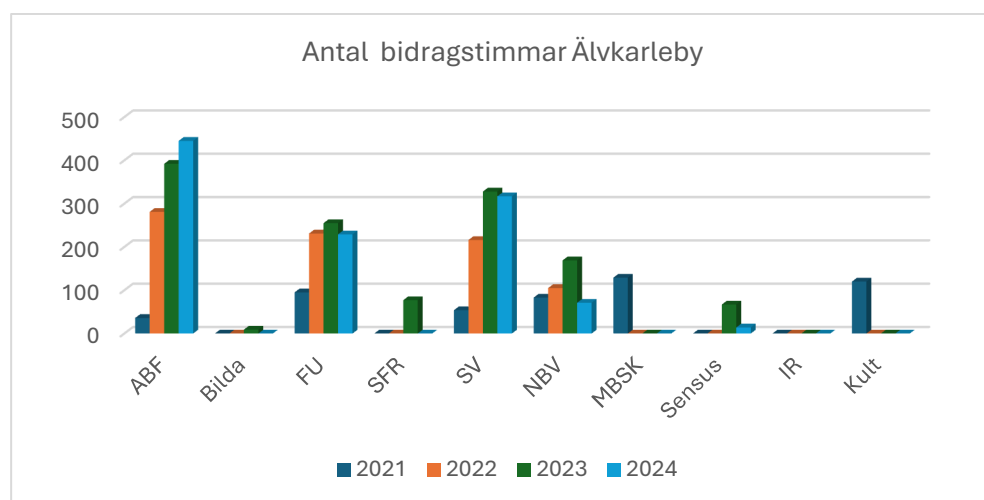
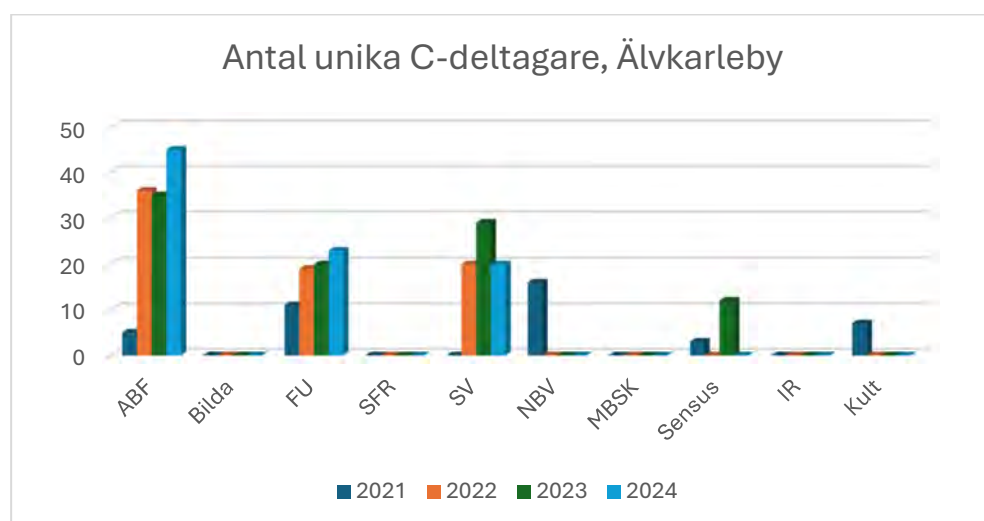

Älvkarleby

Fem studieförbund har verksamhet i Älvkarleby. Endast tre studieförbund har studiecirkelverksamhet i kommunen: ABF, Folkuniversitetet och Studieförbundet Vuxenskolan. Tre studieförbund, Bilda, Studiefrämjandet och Medborgarskolan, har ingen verksamhet alls, och NBV och Sensus har mycket marginell verksamhet i kommunen. Både Bilda och Studiefrämjandet hade verksamhet 2015. Inget studieförbund har verksamhetslokaler eller något bemannat kontor i Älvkarleby.

Älvkarleby är den mest sårbara kommunen i länet. Verksamheten är ofta begränsad till enstaka samarbeten eller insatser, ofta i projektform. Flera studieförbund anger mycket begränsade resurser för fortsatt lokal utveckling.

Älvkarleby	2019	2024	Förändring i %
Antal studiecirkeltimmar	2 303	650	-72%
Antal timmar annan folkbildning	759	186	-75%
Antal kulturarrangemang	180	37	-79%
Antal unika cirkeldeltagare	234	88	-62%
Antal unika deltagare annan folkbildn	341	55	-84%

Litteraturförteckning, källor

Alfredéen, Emma: *"Det politiska hotet mot de fria och folkbildande studieförbunden- En sociologisk studie om nedskärningarna i studieförbundens statsbidrag och hur det påverkar deras roll som civilsamhällsaktörer"*. Kandidatuppsats vid Lunds Universitet (Vårterminen 2025)

Folkbildningsförbundet: *"Uppsala och studieförbunden", Regionala rapporter 2014:5 (2014)*

Folkbildningsrådet: *"Folkbildning i landsbygder: Om folkbildningens betydelser för människor och lokalsamhällen i svenska landsbygder."* (2024)

Folkbildningsrådet: *"Nedskärningarnas konsekvenser: En initial analys av hur minskade bidrag och ansträngd ekonomi påverkar folkbildningen."* (Februari 2025)

Folkbildningsrådet: *"Omvärldsanalys – Del av kvalitetsbedömningssystemet för statsbidrag till verksamhet i studieförbunden 2025-2027, fastställd 2023-10-24"* (2023)

Folkbildningsrådet: *"Riktlinjer för kvalitetsbedömningssystem för statsbidrag till studieförbunden"* (2024)

Folkbildningsrådet: *"Statsbidrag till verksamhet i studieförbunden – villkor och fördelning från och med 2024"* (Dnr 22/00614) (2023)

Folkbildningsrådet: *"Vid vägs ände? Hur nedskärningar för folkbibliotek och studieförbund påverkar kulturens infrastruktur"* (2025)

Kommittén En kulturkanon för Sverige: *"En kulturkanon för Sverige"* (SOU 2025:92) (2025)

Region Uppsala: *"Kultur i hela länet – hela livet Regional kulturplan för Uppsala län 2027–2030, FÖRSLAG 2025-09-18 (remissversion)"* (2025)

Ryngson, Martin: *"Ett tystare Sverige. Konsekvensanalys av de minskade statsbidragen till studieförbunden"* Tankesmedjorna Tiden och Fores, rapport nr 4 2024 (2024)

Sjöström, Eric: *"En översyn av bidragsgivningen till studieförbunden i Uppsala läns landsting"*, Rapport till Kulturnämnden i Uppsala läns landsting 16 december 2015, Dnr KU2015-0063 (2015)

Studieförbunden: *"Studieförbunden förlorar ideellt arbete värt 260 miljoner kronor"*. (2024)

Sveriges Kommuner och Regioner, SKR: *"SKR:s ställningstagande om Folkbildning," SKR2024/01004 (2024)*

Digitala källor:

Folkbildningsrådet: <https://folkbildningsradet.se/studieforbund/>
Statistiska Centralbyrån: <https://stuv.scb.se/Ar.aspx>
Studieförbunden i samverkan: <https://studieforbunden.se/nyhetsrum/>
ABF/Novus: https://abfstockholm.se/tydliga-resultat-i-novus-undersokning-svenska-folket-anser-att-studieforbunden-ar-viktiga/?fbclid=IwY2xjawM-dspleHRuA2FlbQIxMQABHjy_WyUlaJj1eiDWIU2uY51ZH6vxQDXLruh7L6VgNqo9xyW0Cjdm0sA4mL5_aem_oOmTvFofyB-QNjyHZrH3SQ
Aktuell Hållbarhet: <https://www.aktuellhallbarhet.se/opinion/debatt/stort-upprop-prioritera-folkbildningen-grunden-for-omstallning/>

Studieförbundens egna webbplatser:

www.abf.se
www.bilda.nu
www.folkuniversitetet.se
www.medborgarskolan.se
www.nbv.se
www.sensus.se
www.studieframjandet.se
www.sv.se

Enkät

Enkät till cheferna för de regionala avdelningarna för studieförbunden i Uppsala län, 2025-08 – 2025-12

Normer för kommunalt bidrag till studieförbundens lokalavdelningar i Östhammars kommun

1. Bidragets syfte

Kommunens stöd till studieförbunden skall syfta till att utjämna utbildningsklyftor och höja utbildningsnivån i samhället, att göra det möjligt för människor att påverka sin livssituation genom att vidmakthålla, förnya och vidga sina kunskaper samt skapa engagemang för att delta i samhällsutvecklingen genom fritt och frivilligt folkbildningsarbete.

Studieförbunden skall fortsätta att sträva efter att sprida kulturintresse, att stimulera människor till eget skapande och att främja ett vidgat deltagande i kulturlivet.

2. Bidragsberättigade

Kommunalt bidrag kan utgå till av Folkbildningsrådet godkänt studieförbund som bedriver folkbildningsverksamhet i kommunen och som har en självständig ekonomisk förvaltning och ansvarig styrelse.

3. Bidragsvillkor

Kommunalt bidrag utgår till verksamhet som uppfyller villkoren för statligt bidrag och som genomförs i Östhammars kommun.

Verksamheten skall ha den inriktning som anges ovan. Bidraget skall användas till kostnader som är direkt förbundna med verksamheten. Kommunbidraget får inte användas till verksamhet med kommersiellt syfte.

4. Beslut, uppföljning och utvärdering

Kommunens anslag för bidrag till studieförbundens lokala organisationer fastställs av kulturnämnden och beviljas efter prövning.

Fördelning av tillgängliga medel mellan lokalavdelningar skall ske enligt de tillämpningsföreskrifter som fastställts av kulturnämnden.

Kulturnämnden skall kontinuerligt följa upp och utvärdera verksamheten i förhållande till de syften som anges ovan och de villkor som föreskrivits för att kommunbidrag skall utgå.

5. Ansökan, redovisning

För att erhålla kommunalt bidrag skall studieförbundsavdelning varje år, senast det datum kulturnämnden fastställer i tillämpningsbestämmelserna, lämna in ansökan om bidrag för kalenderåret samt de bilagor kulturnämnden bestämmer.

Redovisning av avslutat verksamhetsår samt de bilagor kulturnämnden bestämmer, skall vara kulturnämnden tillhanda omedelbart efter studieförbundsavdelningens årsmöte, dock senast det datum kulturnämnden bestämmer.

För avdelning med verksamhet i flera kommuner gäller att handlingarna skall vara så utformade att verksamheten i Östhammars kommun klart kan urskiljas.

Ansökan och redovisning lämnas på av kulturnämnden fastställda blanketter med angivna bilagor.

6. Utbetalning

Bidraget utgår per kalenderår. Bidraget utbetalas enligt av kulturnämnden i tillämpningsbestämmelserna fastställda betalningsterminer.

7. Kontroll

Bidragsmottagande organisation har skyldighet att ställa sina räkenskaper och redovisningshandlingar till förfogande på det sätt kommunen bestämmer.

8. Tolkning

Tolkning av dessa regler ankommer på kulturnämnden i samråd med Studieförbundens Samarbetskommitte.

Kultur- och fritidskontoret

Tillämpningsbestämmelser för stöd till studieförbund

Handläggningsordning

Ansökan om stöd till studieförbund ska vara Kultur- och fritidskontoret tillhanda senast den 30 april. Till denna bifogas verksamhetsplan och budget för året, verksamhetsberättelse, bokslut inkl. bokslutsbilagor och revisionsberättelse för föregående verksamhetsår samt sammanställning över genomförd verksamhet godkänd för statsbidrag.

Fördelningsmodell

Vid fördelning av stöd till studieförbund använder sig Östhammars kommun av ”kommunmodellen”. Kommunmodellen är ett verktyg som tillhandahålls av Folkbildningsrådet från och med 2026 och som gör det möjligt att räkna ut ett kommunalt stöd till studieförbund som delvis baseras på den nya statsbidragsmodell som infördes av folkbildningsrådet 2025.

Kommunmodellen består av två större block: verksamhetskvaliteter och upparbetad verksamhet. Östhammars kommun fördelar medlen mellan blocken enligt:

Fördelning Verksamhetskvaliteter (ranking) 8%

Fördelningen i det första blocket bygger på hur väl studieförbundet möter de fem verksamhetskvaliteterna. Andelsmått är inte relevant för detta, utan istället används ett rankingsystem för att fördela på kvaliteter i arrangemang genomförda i kommunen. Samma indikatorer används som i uppföljningen av statsbidraget, men med anpassning till lokala förhållanden.

Verksamhetskvaliteterna är:

- Bildning
- Demokrati och delaktighet
- Utbildning

— Civilsamhälle

— Kulturliv

I kommunmodellen kan de fem verksamhetskvaliteterna viktas olika mycket inom spannet 15-30%. Östhammars kommun tillämpar jämn fördelning mellan kvaliteterna, dvs 20% vardera.

Fördelning Upparbetad verksamhet (andelar) 92%

Fördelningen i det andra blocket syftar till att bidra till stabilitet och förutsägbarhet i systemet, samt ge uppmuntran till att upprätthålla viss verksamhetsvolym. I denna del fördelas faktiska genomförda volymer av unika deltagare, arrangemang och studietimmar i kommunen. I denna del märks kvalitetsfokus exempelvis genom att unika deltagare premieras högre än studietimmar.

Undantagsregler

För att ett studieförbund ska erhålla kommunalt stöd från Östhammars kommun krävs en miniminivå av verksamhet – minst tre arrangemang, minst fem unika deltagare och minst tio studietimmar redovisade i kommunen det senaste verksamhetsåret.

Stöd för kommuners bidragsgivning till studieförbund

Bakgrund

Den 1 januari 2024 införde Folkbildningsrådet ett nytt system för hur statsbidraget fördelas mellan studieförbunden. Det nya bidragssystemet är utformat för att främja kvalitet och förtydliga studieförbundens olika profiler.

Statsbidraget fördelas vart tredje år mellan studieförbunden i ett kvalitetsbedömningssystem som ska ge förutsättningar för långsiktig planering. Varje studieförbund lämnar in ett verksamhetsåtagande för en treårsperiod, där de beskriver vilken verksamhet de tänker genomföra, vilka målgrupper de vill nå och hur de planerar att bedriva folkbildning utifrån sin profil. Den planerade verksamheten ska kopplas till fem kvaliteter som följs upp med hjälp av kvalitetsindikatorer.

Fördelningsmodellen är svår att efterlikna i kommunernas och regionernas bidragsgivning till studieförbunden utan kraftigt utökad administration.

Folkbildningsrådet har därför tagit fram en modell med tillhörande verktyg som kommuner kan använda sig av och som bygger på kvalitetssäkrad statistik och som ansluter till Folkbildningsrådets kvalitetsindikatorer. Modellen ersätter inte respektive kommuns ansvar vad gäller beredning, beslut och uppföljning av bidragen. Var och en måste säkerställa sin egen myndighetsutövning.

Kommunmodellen i huvuddrag

Det nya statsbidragssystemet innebär en förflyttning från att fördela på kvantitet till att fördela på kvalitet. Kommunmodellen ansluter till samma fem verksamhetskvaliteter som statsbidraget och de kvalitetsindikatorer som går att bryta ner på kommunnivå. Fördelningen består av två delar.

I den ena delen fördelas medel utifrån statsbidragssystemets kvaliteter i verksamheten. Fördelningen sker i ett rankingsystem för kvaliteter i de arrangemang som är genomförda i den aktuella kommunen. I denna del finns det möjlighet för kommuner att prioritera bland flera angelägna uppgifter för studieförbunden. Hur detta går till beskrivs senare i dokumentet.

Den andra delen fördelas utifrån information om genomförd verksamhet i den aktuella kommunen. Denna del liknar det tidigare statsbidragssystemet, men med ökat fokus på unika deltagare och mindre fokus på studietimmar. Informationen uppdateras om det görs rättelser i verksamheterna.

Att fortsätta låta en del av fördelningen utgå ifrån omfattningen av genomförd verksamhet värnar pågående verksamheter och bidrar till stabilitet. Att nå många medborgare med folkbildning är en central uppgift för studieförbunden.

Modellen tillhandahålls i ett digitalt verktyg där all information som behövs för att göra bidragsfördelningen finns. I verktyget finns också möjlighet att hämta hem årsrapporter med information för de olika studieförbunden i den aktuella kommunen. Rapporterna syftar till att ge ett underlag för kommunens uppföljning och fördjupade analys. För den som har beslutat om ett annat sätt att fördela går det bra att endast använda rapportfunktionerna.

Så går fördelningen till

Den summa som kommunen vill fördela till studieförbunden enligt Folkbildningsrådets modell för kommunbidrag till studieförbunden delas upp enligt följande procentsatser.

Verksamhetsår: 60 procent på senaste året och 40 procent på året före.

8 PROCENT: FEM VERKSAMHETSKVALITETER

100 procent: Uppdelat på de fem kvaliteterna

92 PROCENT: GENOMFÖRD VERKSAMHET

60 procent: Studiecirkel

60 procent: Unika deltagare

60 procent: I verksamhet i kommunen

40 procent: Folkbokförda i kommunen

40 procent: Verksamhet

50 procent: Antal arrangemang

50 procent: Antal studietimmar

20 procent: Annan folkbildningsverksamhet

60 procent: Unika deltagare

60 procent: I verksamhet i kommunen

40 procent: Folkbokförda i kommunen

40 procent: Verksamhet

50 procent: Antal arrangemang

50 procent: Antal studietimmar

20 procent: Kulturprogram

100 procent: Antal arrangemang

Fördelning utifrån kvalitetsranking

De fem verksamhetskvaliteterna försöker fånga innebörden av folkbildning. Studieförbunden arbetar med dessa utifrån sina olika profiler. Genom att planera verksamheten utifrån de fem kvaliteterna uppfylls statens syften med stödet till folkbildningen. Verksamhetskvaliteterna är:

- Bildning
- Demokrati och delaktighet
- Utbildning
- Civilsamhälle
- Kulturliv

I kommunmodellen följs verksamhetskvaliteterna med hjälp av kvalitetsindikatorer i ett rankingsystem. Indikatorerna fungerar som mätinstrument som lyfter fram olika aspekter av verksamhetens kvaliteter. Till exempel kan andelen utbildade cirkelledare ge en indikation om bildningskvaliteten. Indikatorerna utvecklas över tid med inspel från studieförbunden.

Bidraget fördelas per verksamhetskvalitet, oavsett hur många indikatorer som finns inom varje kvalitet. Varje indikator har därför lika stor påverkan inom sitt område.

Exempel på ranking på indikatornivå:

- Utbildade ledare (indikator 3) rankas på andel arrangemang (studiecirkel och annan folkbildningsverksamhet) inom varje studieförbund med utbildad ledare. Högst andel ger högst ranking och därefter fallande.
- Kortutbildade i verksamhet (indikator 7) beräknas utifrån om andelen kortutbildade i verksamheten är högre än snittet kortutbildade i befolkningen, det vill säga om den är kompensatorisk. Om kompensatorisk ges högsta ranking, om inte kompensatorisk en lägre ranking. Kortutbildad är den som har högst tvåårig gymnasieutbildning.

En mer utförlig beskrivning av indikatorerna finns i bilaga 1.

Fördelning utifrån genomförd verksamhet

En beräkning om fördelning som görs i maj 2026 baseras på genomförd verksamhet för 2024 med 40 procent och 2025 med 60 procent.

Medel fördelas alltså utifrån genomförd verksamhet i den aktuella kommunen de senaste två åren.

- Unika deltagare, utifrån verksamhetskommun och folkbokföringskommun, 60 procent
- Studietimmar 40 procent

De olika verksamhetsformerna tillgodoräknas på följande vis:

- Studiecirkel 60 procent
- Annan folkbildningsverksamhet 20 procent
- Kulturprogram 20 procent

Avdrag för rättelser som ett resultat av studieförbundens internkontroll eller Folkbildningsrådets granskningar görs på den totala summan unika deltagare och studietimmar. Detta gäller både studiecirkel och annan folkbildningsverksamhet. För kulturprogram dras antal rättade arrangemang av från totala summan av kulturprogram.

Valbara delar

Det är möjligt att göra vissa val i modellen. De fem verksamhetskvaliteterna är förinställda på en jämn fördelning, med 20 procent på vardera kvaliteten. Detta går att justera om man önskar ge en eller två kvaliteter en större tyngd.

Rapport om verksamheten

Folkbildningsrådet tillhandahåller också rapporter om studieförbundens verksamhet i verktyget. Rapporterna innehåller såväl information om verksamhetskvaliteterna som genomförd verksamhet. Dessa kan användas för kommunens uppföljning och dialog med studieförbunden.

Rapporterna följer SCB:s sekretessregler som syftar till att säkerställa anonymitet för enskilda deltagare i verksamheten.

Att tänka på vid införande

Eftersom den nya modellen är ett delvis nytt sätt att fördela medel till studieförbunden på kan kommunen behöva ta ställning till om det finns behov av att fasa in modellen. Det kan göras på olika sätt men kan exempelvis ske genom att kommunen fortsätter att fördela hälften av bidraget på tidigare sätt (om tidigare statistik fortsatt finns hos SCB) eller som ett genomsnitt av de senaste årens bidrag samt hälften enligt det nya sättet under en övergångsperiod.

Anslutning och avgiftsfinansiering av verktyget

Kommunerna beslutar själva om och hur bidrag till studieförbunden ska fördelas. Det är frivilligt att använda Folkbildningsrådets kommunverktyg. Kommunen kan också kombinera modellen med egna regler, till exempel krav på ansökan, krav på viss verksamhet eller krav på lokal närvaro.

För att kunna ta ställning till erbjudandet kan kommunen få ett kostnadsfritt testkonto i 60 dagar. Om kommunen vill fortsätta använda verktyget efter testperioden beställs det.

Avgiften för kommunverktyget är för närvarande 0,9 procent av kommunens bidrag till studieförbunden, dock högst 35 000 kronor per år. Avgiften ska täcka Folkbildningsrådets kostnader för att utveckla och förvalta verktyget.

När kommunen beställer kommunverktyget åtar den sig att varje år redovisa hur mycket medel som fördelas till studieförbunden och på vilket sätt. Kommunen åtar sig också att medverka i uppföljning och utvärdering för fortsatt utveckling av kommunmodellen.

Kommunen behöver inte fördela enligt Folkbildningsrådets kommunmodell för att använda verktyget. Det går bra att endast använda rapportdelen med statistik och vissa kvalitetsindikatorer.

Kontakt

Beställning av kommunverktyget görs på forms.office.com/e/y3ErvfMVbh.

Frågor kan mejlas till studieforbund@folkbildningsradet.se eller besvaras av handläggare Annika Stigmark på telefon 08-412 48 09.

För Folkbildningsrådet

Morgan Öberg
Enhetschef

Annika Stigmark
Handläggare

Bilaga 1

Beskrivning av modell för kommunbidrag till verksamhet i studieförbunden

Utgångspunkter

- Verksamhetens kvaliteter som beskrivs i *Statsbidrag till verksamhet i studieförbunden (23/00383)*
- Kvalitetsindikatorer från *Riktlinjer för kvalitetsbedömningssystem för statsbidrag till studieförbunden – del B (23/00668)*

Bakgrund

Modellen ansluter till statsbidragssystemet och de fem verksamhetskvaliteter som ingår där.

Till verksamhetens kvaliteter kopplas kvalitetsindikatorer för de arrangemang som är genomförda i den aktuella kommunen. De indikatorer som går att bryta ner på kommunnivå används.

Utöver verksamhetens kvaliteter så innehåller modellen en andra del som liknar det tidigare systemet genom att det baseras på genomförd verksamhet, men med olika faktorer som exempelvis annan folkbildningsverksamhet och fokus på unika deltagare.

Verksamhetens kvaliteter

Bildning

Folkbildningen är en bred folklig rörelse som studieförbunden bidrar till att skapa förutsättningarna för. Verksamheten är deltagarstyrd. Studiecirklar och kulturaktiviteter möter människors behov av lärande, kultur, gemenskap och personlig utveckling vid olika tillfällen i livet och ger kunskaper och färdigheter. Studieförbunden arbetar aktivt för att nå en mångfald av människor och ge möjligheter till bildningsresor.

Folkbildningen i studieförbunden är fri och frivillig. Det betyder att deltagarnas bildningsprocesser styrs av deras egna intressen och ambitioner

och att studieförbunden är självständiga aktörer i samhället. Cirkelledare och andra pedagogiska ledare är avgörande för kvaliteten i verksamheten. Verksamheten bedrivs med progression, så att den bygger vidare på deltagarnas tidigare kunskaper och färdigheter.

Studieförbundens folkbildningsverksamhet stärker människor och stärker på det viset samhället. Studiecirkelarna är det viktigaste redskapet. Studiecirkeln är en flexibel form som bygger på möte, samarbete, samtal, skapande och reflektion med olika betoning på dessa delar. Studiecirkeln är anpassad till deltagares skiftande behov, till samhällsbehov, utbildningsbehov och till olika sammanhang i lokalsamhället, civilsamhället och i kulturlivet.

- Bred folklig rörelse (indikator 1)
 - Rankas fallande på andel av befolkning i kommunen som nås. Unika deltagare räknas en gång inom varje studieförbund. Studieförbund med högst andel ges 8 därefter studieförbunden fallande.
 - Rapporten visar andel av befolkning i kommunen som nås, per studieförbund.
- Utbildade ledare (indikator 3)
 - Rankas fallande på andel arrangemang (studiecirkel och annan folkbildningsverksamhet) inom varje studieförbund med utbildad ledare. Studieförbund med högst andel räknas 8 därefter studieförbunden fallande.
 - Rapporten visar andel av arrangemang inom varje studieförbund med utbildad ledare.
- Studiecirkeln som bas (indikator 4)
 - Rankas utifrån andelen studiecirkel. Andel studiecirkel mellan 40 och 60 procent rankas 8, över 60 procent ger lägst ranking, under 40 procent ger ranking 1 och uppåt.
 - Rapporten visar andel studiecirkel av den totala verksamheten per studieförbund.

Demokrati och delaktighet

De grupper som verkar inom folkbildningen använder demokratiska arbetsformer. Deltagarna får redskap att påverka sin egen situation och samhället. Detta tillsammans med verksamhetens stora omfattning gör att folkbildningen bidrar till ett aktivt medborgarskap och stärker och utvecklar demokratin.

Folkbildningen är kompensatorisk genom att den särskilt verkar med och för dem som samhälle, kulturliv och utbildning annars är mindre tillgängligt för. Studieförbunden når särskilt deltagare som är kortutbildade, deltagare som är utrikes födda och deltagare med funktionsnedsättning. Studieförbunden erbjuder en verksamhet som är tillgänglig för alla.

Studieförbunden är demokratiska aktörer som förmedlar och förankrar respekt för de mänskliga rättigheterna och för grundläggande demokratiska värderingar. Studieförbunden motverkar diskriminering, bristande jämställdhet och antidemokratiska tendenser.

Studieförbunden inbjuder till inkluderande möten och är på så sätt en integrerande samhällskraft. Studieförbunden verkar för att nå nya deltagare. Genom studieförbundens rikstäckande verksamhet är de en utvecklande, innovativ och demokratistärkande resurs för lokalsamhället och för medborgarna.

- Kortutbildade i verksamhet (indikator 7)
 - Kortutbildade är deltagare med utbildning kortare än treårigt gymnasium.
 - Rankas utifrån om andelen kortutbildade i verksamheten är högre än snittet i befolkningen i kommunen (kompensatorisk nivå), som ger ranking 8. Är andelen lägre än snittet i befolkningen ges ranking 4.
 - Rapporten visar med en markering om studieförbunden har kompensatorisk nivå. Redovisas med hänsyn till SCB:s sekretessregler om anonymitet i verksamheten.
- Utrikesfödda i verksamhet (indikator 8)

- Rankas utifrån om andelen utrikesfödda i verksamheten är högre än snittet i befolkningen i kommunen (kompensatorisk nivå), som ger ranking 8. Är andelen lägre än snittet i befolkningen ges ranking 4.
- Rapporten visar med en markering om studieförbunden har kompensatorisk nivå. Redovisas med hänsyn till SCB:s sekretessregler om anonymitet i verksamheten.
- Riktade arrangemang för målgrupp (indikator 10)
 - Rankas utifrån studieförbund med flest antal riktade arrangemang till målgruppen funktionsnedsatta.
 - Rapporten visar antal riktade arrangemang per studieförbund.
- Nå nya deltagare (indikator 12)
 - Till nya deltagare räknas den som inte deltagit i något studieförbunds verksamhet under tre år före mätåret.
 - Rankingens görs så att andelen nya deltagare mellan 25 och 75 procent ger ranking 8, över 75 procent ger ranking 1, upp till 25 procent rankas studieförbunden.
 - Rapporten visar andelen nya deltagare nationellt per studieförbund, då data på kommunnivå saknas på grund av SCB:s sekretessregler om anonymitet i verksamheten.

Utbildning

Studieförbunden är en viktig resurs för lärandet som en livslång process.

Studieförbundens verksamhet ger kompetensutveckling och studiemotivation. Den stärker deltagarnas ställning i arbetslivet, särskilt för dem med kort utbildning och dem som står långt från arbetsmarknaden. Därigenom bidrar studieförbunden till att minska utbildningsklyftorna i samhället.

Studieförbundens verksamhet ger deltagare generella kompetenser, som kan valideras av studieförbunden.

- Lärande som livslång process (indikator 13)

- Ranking görs så att ju fler ålderskategorier i studiecirkel och annan folkbildningsverksamhet som nås desto högre ranking. En till två åldersgrupper ger ranking 1, tre åldersgrupper ger ranking 3, fyra åldersgrupper ger ranking 6, fem åldersgrupper ger ranking 8.
- Rapporten visar den största åldersgruppen som studieförbundet når, då deltagardata inte kan visas med hänsyn till SCB:s sekretessregler om anonymitet i verksamheten.
- Kortutbildade i arbetsför ålder (indikator 15)
 - Kortutbildade är deltagare med utbildning kortare än treårigt gymnasium.
 - Ranking görs utifrån andel kortutbildade av befolkningen som nås. Högst andel ger ranking 8 och därefter fallande.
 - Rapporten visar andel kortutbildade av befolkningen som nås.

Civilsamhälle

Studieförbunden är en del av civilsamhället. De är demokratiska verktyg för civilsamhället och dess idéutveckling. Studieförbundens verksamhet stödjer föreningslivet att fullgöra sina uppgifter och nå sina mål.

Folkbildningsverksamheten i civilsamhället ger stöd åt ledares och medlemmars kunskapsutveckling och åt ett aktivt föreningsmedlemskap. Verksamheten omfattar en mångfald av inriktningar, även politiska och religiösa, och stödjer deltagarnas fria åsiktsbildning.

Studieförbunden tillgodoser folkbildningsbehov i nya föreningar och rörelser.

Studieförbundens folkbildningsverksamhet med civilsamhällets organisationer kan omfatta samverkan om resurser för genomförandet genom lokaler, ledare, utrustning och studiematerial.

- Utbildade ledare (indikator 3)
 - Rankas fallande på andel arrangemang (studiecirkel och annan folkbildningsverksamhet) inom varje studieförbund med utbildad

ledare. Studieförbund med högst andel räknas 8 därefter studieförbunden fallande.

- Rapporten visar andel av arrangemang inom varje studieförbund med utbildad ledare.
- Förenings- och organisationsutvecklande verksamhet (indikator 18)
 - Utgår ifrån ämnen som kategoriserats som förenings- och organisationsutvecklande för alla verksamhetsformer.
 - Rankas så att störst antal arrangemang ger ranking 8 och därefter fallande per studieförbund.
 - Rapporten visar antal arrangemang per studieförbund.

Kulturliv

Folkbildningen är en kulturarena som täcker hela Sverige. Studieförbunden bidrar till ett rikt och lokalt förankrat kulturliv med en mångfald av uttrycksformer och ett tillgängligt utbud av kulturella fritidsaktiviteter. Utgångspunkten är kulturens egenvärde.

Studieförbunden kompletterar samhällets övriga kulturutbud och sänker trösklarna till kulturen.

Studieförbunden stödjer den lokala amatörkulturen och erbjuder möjlighet till kulturövande och eget skapande med folkbildningens metoder.

Verksamheten innehåller möten mellan yrkesverksamma och ideella kulturutövare. Den erbjuder en rikstäckande arbetsmarknad för professionella kulturskapare.

- Kulturutbud (indikator 21)
 - Utgår ifrån ämnen som kategoriserats som kultur i alla verksamhetsformer.
 - Rankas utifrån om studieförbundet har såväl kulturprogram som studiecirkel och/eller annan folkbildningsverksamhet och ger ranking 8, annars ges ranking 4.

- Rapporten visar antal kulturprogram samt totalt antal studiecirkel och annan folkbildningsverksamhet inom kulturämnena per studieförbund.
- Egna kulturprogram och kulturprogram i samverkan (indikator 22)
 - Mellan 20 och 80 procent egna kulturprogram ger ranking 8, över 80 procent ger ranking 1, under 20 procent rankas studieförbunden.
 - Rapporten visar andelen egna kulturprogram per studieförbund.
- Kulturformer (indikator 23)
 - Rankas utifrån mångfalden kulturformer, studieförbund med flest kulturformer ges ranking 8 och därefter fallande.
 - Rapporten visar antal kulturprogram per kulturform, per studieförbund.
- Medverkande i kulturprogram (indikator 25)
 - Rankas utifrån om de båda medverkandekategorierna *yrkesverksamma* och *inte yrkesverksamma* finns. Om båda finns ges ranking 8, om bara en kategori finns ges ranking 1 och om ingen kategori finns ges ranking 0.
 - Rapporten visar antal kulturprogram per medverkandekategori (*yrkesverksamma*, *inte yrkesverksamma*, *ingen medverkande*), per studieförbund.

Genomförd verksamhet

En beräkning om fördelning som görs i maj 2026 baseras på genomförd verksamhet för 2024 med 40 procent och 2025 med 60 procent.

Medel fördelas alltså utifrån genomförd verksamhet i den aktuella kommunen de senaste två åren:

- Unika deltagare, utifrån verksamhetskommun och folkbokföringskommun, 60 procent
- Studietimmar 40 procent

De olika verksamhetsformerna tillgodoräknas på följande vis:

- Studiecirkel 60 procent
- Annan folkbildningsverksamhet 20 procent
- Kulturprogram 20 procent

Avdrag för rättelser som ett resultat av studieförbundens internkontroll eller rådets granskningar görs på den totala summan unika deltagare och studietimmar. Detta gäller både studiecirklar och annan folkbildningsverksamhet. För kulturprogram dras antal rättade arrangemang av från totala summan av kulturprogram.

Valbara inställningar

Kommunen kan prioritera vissa kvaliteter genom att vikta dem högre. Utgångsläget är att alla kvaliteterna viktas lika.

Undantagsregler

För att beräkningar ska fungera i kommunmodellen krävs en miniminivå av verksamhet (minst tre arrangemang, minst fem unika deltagare och minst tio studietimmar redovisade i kommunen det senaste verksamhetsåret).

Det går även att undanta studieförbund i fördelningen om kommunen har högre krav på verksamhetens omfattning eller om andra kommunala grundkrav inte är uppfyllda.

Avrundningsregler

Kommunmodellen avrundar belopp som ska fördelas till närmaste hela tusentals kronor.

Rapport

Till modellen hör en rapport som presenterar statistik och värden från kvalitetsindikatorerna och upparbetad verksamhet. Redovisas med hänsyn till SCB:s sekretessregler för anonymitet i verksamheten.

Bilaga 2

Allmänna avtalsvillkor för tillhandahållande av Folkbildningsrådets kommunverktyg om verksamhet i studieförbunden

Gäller från och med 1 oktober 2025

1. Allmänt

Dessa allmänna avtalsvillkor gäller då Folkbildningsrådet (802015-8690) tillhandahåller tjänsten kommunverktyg om studieförbund.

Avtal om tjänsten ska anses ingånget när Folkbildningsrådet bekräftat kommunens beställning och den första avgiften har betalats.

2. Definitioner

Kommunverktyget: Ett system/tjänst för statistik, indikatorer och rättelser. Vid en senare tidpunkt också bidragsberäkning enligt Folkbildningsrådets kommunmodell.

Årsavgift: Den avgift som kommunen betalar för tillgång till kommunverktyget.

Kontaktperson: Den person som kommunen utser som ansvarig för kommunikationen med Folkbildningsrådet.

3. Parternas åtaganden

Folkbildningsrådet ska:

- Tillhandahålla kommunverktyget enligt dessa allmänna avtalsvillkor.
- Senast den 1 maj årligen uppdatera verktyget med data för det senaste avslutade verksamhetsåret.
- I god tid informera om ändringar i kommunmodellen genom skrivelse till kommunen.

Kommunen ska:

- Senast den 1 december lämna en rapport till Folkbildningsrådet om hur bidragsgivningen till studieförbunden sett ut enligt rådets instruktioner.
- Meddela ändringar av kontaktperson och faktureringsuppgifter per e-post.

4. Ansvarsbegränsningar

Folkbildningsrådet ansvarar inte för indirekta skador, såsom förlust av data, som kan uppstå till följd av användningen av kommunverktyget.

Folkbildningsrådets ansvar är begränsat till det belopp som kommunen har betalat i årsavgift under det aktuella avtalsåret.

5. Avgift och betalningsvillkor

För tillgång till kommunverktyget betalar kommunen en avgift. Kommunen ska betala avgiften inom 30 dagar från fakturadatum. Folkbildningsrådet fastställer ny avgift varje år och informerar kommunen senast den 1 juni. Den nya avgiften gäller från och med den 1 januari påföljande år.

6. Giltighet, förlängning, uppsägning

Avtalet för tjänsten gäller från och med det datum då kommunen har betalat fakturan och löper till och med den 31 december samma år. Om ingen av parterna säger upp tjänsten skriftligen senast den 30 september förlängs tillgången till tjänsten automatiskt med 12 månader. Uppsägning ska ske skriftligen.

7. Ändringar i de allmänna villkoren

Ändring i de allmänna villkoren ska meddelas senast den 1 juni av Folkbildningsrådet och träder i kraft den 1 januari påföljande år.

8. Tvistlösning

Tvister som uppstår med anledning av detta avtal ska i första hand lösas genom förhandling mellan parterna. Om enighet inte kan nås ska tvisten avgöras av svensk allmän domstol med Stockholms tingsrätt som första instans.

9. Force majeure

Ingen av parterna ska hållas ansvarig för underlåtenhet att fullgöra sina åtaganden enligt detta avtal om underlåtenheten beror på omständigheter utanför partens kontroll, såsom naturkatastrofer, krig, strejk eller myndighetsbeslut.

Vi placerar kakor (cookies) på din enhet för att E-tjänsteplattformen ska fungera på ett bra sätt.
[Läs mer om kakor. \(/Web/CookieInfo.aspx\)](/Web/CookieInfo.aspx)

JAG FÖRSTÅR

GÅ DIREKT TILL HUVUDINNEHÅLLET

Boverkets e-tjänster
(L)

IE

Min sida

Meny

(/Citizen/MyPage2)

30 november kl. 03-18 kan det förekomma störningar i Lantmäteriets system, vilket berör karttjänsten och hämtningar av fastighetsdata.

Investeringsbidrag till allmänna samlingslokaler

87%

Observera att dina uppgifter inte är inskickade ännu. Tryck på slutför för att komma vidare.

[Förhandsgranska ärendesammanfattning](#)

Sammanfattningssida

Sökande organisation

Hur vill du fylla i uppgifter om sökande organisation?

Jag vill söka fram uppgifter om organisationen genom att ange organisationsnummer.

Ange organisationsnummer 817300-0038

Gå tillbaka och ändra

Uppgifter om sökande organisation

Sökande organisation

Namn	DANNEMORA JUF-FÖRENING
Organisationsnummer	817300-0038
Organisationsform	Förening
Firman tecknas	Var för sig
Utdelningsadress	JÄRLEBO 3418
Postnummer	74893
Postort	ÖSTERBYBRUK
C/o adress	Ulf Österlund
Telefonnummer	0703580046
E-post	ulf.osterlund@gmail.com
Webbplats	https://bygdegardarna.se/dannemora/

Kontaktperson

Personnummer	19671201-1441
Förnamn	Ingrid Christina Maria
Efternamn	Eriksson
Hur vill du få aviseringar när något händer i ditt ärende?	E-post
Telefonnummer (mobil)	0702201212
E-post	kicki67@icloud.com

Riksorganisationer

Är sökande organisation medlem i någon riksorganisation? Ja

Vilken riksorganisation? Ange minst ett alternativ. Bygdegårdarnas Riksförbund

Gå tillbaka och ändra

Grundkrav

Som förutsättning för att investeringsbidrag till allmänna samlingslokaler ska kunna beviljas gäller att följande grundkrav är uppfyllda.

Härmed intygas att sökanden arbetar på lokal nivå utan vinstsyfte.* , Härmed intygas att sökanden är fristående från kommun och kommunala företag.* , Härmed intygas att sökanden i sin verksamhet respekterar demokratins idéer, inklusive principerna om jämställdhet mellan könen och förbud mot diskriminering.* , Härmed intygas att sökanden inte har skulder för svenska skatter eller avgifter hos Kronofogdemyndigheten eller är i likvidation eller försatt i konkurs.* , Härmed intygas att sökanden har goda ekonomiska förutsättningar för att driva och förvalta den aktuella lokalen.* , Härmed intygas att den allmänna samlingslokalen har, eller förväntas få, en allsidig användning.* , Härmed intygas att den allmänna samlingslokalen kommer hållas tillgänglig för varje organisation eller grupp med organiserad verksamhet som är verksam inom orten och att detta sker opartiskt, i skälig omfattning och på skäliga villkor.* , Härmed intygas att den allmänna samlingslokalen, efter genomförda åtgärder, kommer att fylla skäliga krav på god standard.*

Gå tillbaka och ändra

Behov av allmän samlingslokal på orten

Ange antal invånare på orten 260

Finns det andra allmänna samlingslokaler på orten? Nej

Ange vilka föreningar på orten som idag nyttjar er lokal. Uppsala Läns Kaninhoppare, Vattholma Dannemora Årensningföretag, diverse vägföreningar samt till en privat anordnad Linedance.kurs.

Gå tillbaka och ändra

Lokalens användning

Sammankomster i lokalen/lokalerna under det senaste året

Hur stor del av verksamheten vänder sig särskilt till ungdomar, ange i procent 41-60%

Antal sammankomster i egen regi senaste året 60

Antal uthyrningar senaste året 11

Aktiviteter

Typ av

aktivitet	Procent
Möten (föreningar, organisationer etc.)	22
Idrott/motion	15
Studieverksamhet (kurser, hobby etc.)	43
Kulturarrangemang (teater, musik, föredrag etc.)	0
Fester/högtider	10
Annat	10
	Summa:
	100,00 procent

Typ av aktivitet - Annat * Arbetsdagar i lokalen inkluderande medlemmar

Kommer verksamheten fortsätta på samma sätt som föregående år? Ja

Förekommer det verksamhet i lokalen utan förbokning? Exempelvis Nej

genom ungdomsrum, hobbyrum
eller café?

Gå tillbaka och ändra

Fastighet

Välj om du vill söka på adress eller
fastighetsbeteckning

Sök på fastighetsbeteckning

Ange fastighetsbeteckning

UDDARBY 1:13, ÖSTHAMMAR

Gå tillbaka och ändra

Information om fastigheten

Fastighetsbeteckning

UDDARBY 1:13

Kommun

Östhammar

Län

Uppsala län

Byggnadsår

1927

Ange nuvarande lokalyta (kvm)

190

Fastighetens besöksadress(er)

Besöksadress

Postnummer

Ort

Pesarby 101

74893

Österbybruk

Marken disponeras med

Äganderätt

Lokalens upplåtelseform är

Äganderätt

Punkt vald, koordinat:

60.1711890739817,17.79049147985408

 Gå till punkt i kartan

Gå tillbaka och ändra

Uppgifter om projektet

Projektnamn

Ange namn på det projekt för vilket bidrag söks Avlopp och dränering

Ange vilka typer av åtgärder ansökan avser Ombyggnad eller standardhöjande reparationer

Utgör mervärdesskatt (moms) en faktisk kostnad för projektet? Ja

Gå tillbaka och ändra

Ombyggnad eller standardhöjande reparationer

Ange vilken typ av åtgärd ansökan avser	Standardhöjande reparationer
Ange standardhöjande reparationer	VA, Annat
VA	Avlopp
Annat, ange vad	Fortsatt dräneringsarbete runt fastigheten

Ange tidplan för projektet

Projektet påbörjas	2026-08-01
Projektet färdigställs	2027-07-31

Ange kostnad för planerad ombyggnad och/eller standardhöjande reparationer exklusive moms, kronor	60000

	15000

Ej avdragsgill moms, kronor

[Gå tillbaka och ändra](#)

Övriga kostnader

Ansöker ni om bidrag för eget arbete?	Nej

Eget arbete

Ansöker ni om bidrag för konstnärlig utsmyckning?	Nej

Konstnärlig utsmyckning

Ansöker ni om bidrag för	Nej

inventarier?

Inventarier

Gå tillbaka och ändra

Kostnadssammanställning och finansiering

Kostnadsammanställning

Åtgärd	Kostnad ex. moms	Ej avdragsgill moms	Total kostnad
Ombyggnad eller standardhöjande reparationer	60 000	15 000	75 000
Summa:	60 000	15 000	75 000

Övriga åtgärder

Sökt bidrag för övriga åtgärder, kronor	37500

Kommunalt bidrag

Kommunalt bidrag, kronor	22500

Övrig finansiering

Egen likvid insats, kronor	15000

Annat bidrag, kronor	0

Lån, kronor	0

Sammanfattning

Beräknad total kostnad för projektet, kronor	75000
Summa sökt bidrag, kronor	37500
Summa övrig finansiering och eget arbete, kronor	37500
Differens, kronor	0

[Gå tillbaka och ändra](#)

Utbetalningsuppgifter

Utbetalningsalternativ	Bankgiro
Bankgiro *	5400-2381
Verifiera bankgiro	5400-2381
Kontohavare	Dannemora JUF
Meddelande till kontohavare	Investeringsbidrag samlingslokaler

[Gå tillbaka och ändra](#)

Bilagor

Obligatoriska handlingar

Sökandens stadgar, bolagsordning eller motsvarande handling.	Filnamn:	Stadgar_-_antagna_250216.pdf
Handlingar som visar byggnadens utformning, företrädesvis skalenliga eller mätbara plan-, sektion- och fasadritningar och situationsplan. Det bör framgå hur mycket en centimeter på ritningen motsvarar i verkligheten.	Filnamn:	Ansökan_Avlopp.pdf

Senast upprättat förenklat	Filnamn:	RR_241231.pdf
årsbokslut, årsbokslut eller	Filnamn:	BR_241231.pdf
årsredovisning om sökanden är		
bokföringsskyldig. Senast upprättad		
räkenskapssammanställning om		
sökanden inte är bokföringsskyldig.		

Handlingar som ska bifogas i förekommande fall

För det fall sökanden upprättar verksamhetsberättelse ska den senast upprättade verksamhetsberättelsen bifogas ansökan.	Filnamn:	Verksamhetsberättelse_2024.pdf
Kommunens protokollsutdrag eller annan handling där det framgår att kommunen har åtagit sig att medverka i finansieringen av projektet med minst 30 procent av det bidragsunderlag som fastställs i ärendet.	Filnamn:	Östhammars_kommun_-_medfinansiering.pdf

Gå tillbaka och ändra

Sanningsförsäkran

Behöriga företrädare

Har du rätt att teckna firman och därmed signera ansökan för sökande organisation?	Nej
Behöriga ombud för organisation	Signatur behövs från en företrädare/ett behörigt ombud

Ange uppgifter till den företrädare/ombud som ska signera ansökan

Personnummer	19630715-1438
Förnamn	Ulf
Efternamn	Österlund

E-post **ulf.osterlund@gmail.com**

Telefonnummer (mobil) **070-3580046**

Sanningsförsäkran Härmed intygas att de uppgifter som lämnats i denna ansökan med tillhörande bilagor är sanna. Om bidrag beviljas förbinder sökanden sig att följa de regler för bidraget som anges i förordningen (2016:1367) och Boverkets föreskrifter (2017:2).

Behörighetshandlingar

Sökandes behörighetshandlingar
(gäller om sökandens
behörighet/firmateckningsrätt inte
finns registrerad hos Bolagsverket)

Filnamn:

Fullmakt.pdf

Gå tillbaka och ändra

Slutför

Avbryt

Spara

Information om e-tjänsten

[Frågor och svar \(/Web/Page/FragorOchSvar\)](/Web/Page/FragorOchSvar).

[Tillgänglighetsredogörelse \(/Web/Page/Tillganglighetsredogorelse\)](/Web/Page/Tillganglighetsredogorelse).

[Om kakor \(cookies\) \(/web/CookieInfo.aspx\)](/web/CookieInfo.aspx).

[Behandling av personuppgifter \(GDPR\) \(https://www.boverket.se/personuppgifter/\)](https://www.boverket.se/personuppgifter/).

Kontakta oss

Information om hur du kontaktar oss (<https://www.boverket.se/sv/om-boverket/kontakta-oss/>).

(<https://www.boverket.se/>)

Till Boverket.se (<https://www.boverket.se/>).

Förening	Söker bidrag för											Motivering		
		Allmänna bestämmelser	Äger eller driver anläggning	Undersätter ej 5000 kr	Retroaktivt?	Lagkrav	Löpande eller periodiskt underhåll	Eventuella Andra finansörer	Senaste beviljade bidrag	Total projektkostnad	Ansöker om		Beviljas	Fördelning
Raggårö hembygdsförening	Luftvärmepump	X	X	X		NEJ	NEJ	NEJ	-	35 000,00 kr	17 500,00 kr	JA	17 500,00 kr	
Gimo IF Skidklubb	Pistmaskin	X	X	X		NEJ	NEJ	NEJ	2023	830 000,00 kr	100 000,00 kr	JA	100 000,00 kr	
Östhammars kommuns Ruotsinsuomalainen seura	Data, telefon och kontorsmaterial	X		X		NEJ	NEJ	NEJ	-	15 000,00 kr	15 000,00 kr	NEJ		
Börstils norra bygdegårdsförening	12 bord	X	X	X		NEJ	NEJ	NEJ	-	21 100,00 kr	10 550,00 kr	JA	10 550,00 kr	
Norrskedika IF	Mål, fiberduk och bevattning	X	X	X		NEJ	NEJ	NEJ	2023	63 470,00 kr	31 735,00 kr	JA	31 735,00 kr	
IFK Dannemora Österby	Nummervästar till tävling	X	X	X		NEJ	NEJ	NEJ	2024	48 000,00 kr	48 000,00 kr	NEJ		
Österby folketshus och parkförening	Staket	X	X	X		NEJ	NEJ	NEJ	2017	350 000,00 kr	350 000,00 kr	JA	175 000,00 kr	
Östhammars segelsällskap	Automatiserad grind	X	X	X	X	NEJ	NEJ	NEJ	2023	156 000,00 kr	156 000,00 kr	NEJ		
Alunda brukshundsklubb	Byggnation av toalett	X	X	X		NEJ	NEJ	JA Föreningslyftet	2024	57 800,00 kr	23 880,00 kr	NEJ		
Sanda bygdegårdsförening	Cykelled	X	X	X		NEJ	NEJ	NEJ	2023	40 000,00 kr	20 000,00 kr	JA	20 000,00 kr	
Östhammars sportklubb	Robotgräsklippare	X	X	X		NEJ	NEJ	JA Beck Friis	2023	140 000,00 kr	50 000,00 kr	JA	50 000,00 kr	
Östhammars segelsällskap	Renovera fästet för mastkranen	X	X	X		NEJ	X	NEJ	2023	220 000,00 kr	220 000,00 kr	NEJ		
Frösäkers hembygdsförening	Röjsåg	X	X	X		NEJ	NEJ	NEJ	2017	10 000,00 kr	5 000,00 kr	JA	5 000,00 kr	
												0	409 785,00 kr	

Budget 500 000
Över/under 90215

Bilaga - Riktlinjer och kriterier för Investerings- och utrustningsbidraget

Dessa riktlinjer införlivas efter beslut av Kultur- och fritidsnämnden i densamme nämnds styrdokument "Bidragsnormer"

1. SKA-KRAV

- 1.1. Föreningen uppfyller samtliga punkter i de allmänna bestämmelserna för föreningsbidrag.
- 1.2. Föreningen ska äga sin anläggning eller lokal eller ha ett Nyttjanderättsavtal med minst fem år kvar till utgångsdatum efter att investeringen genomförts.
- 1.3. Föreningen ska ha erforderliga tillstånd och godkännanden som krävs för investeringen.
- 1.4. Kostnaden för investeringen understiger inte 5000 kr.
- 1.5. Föreningen ska i ansökan ange vilka andra organisationer man sökt finansiering ifrån samt belopp, inkl. totalbelopp

2. BÖR-KRAV

- 2.1 Det bör finnas goda ekonomiska förutsättningar att driva och förvalta lokalen eller anläggningen
- 2.2 Kultur- och fritidsnämnden bör särskilt prioritera de ansökningar som gäller anläggningar för barn och unga i åldern sju till 20.
- 2.3 Investeringar bör stämma överens med eventuella kommunala och regionala planer och med de lokala utvecklingsstrategier som finns för området.
- 2.4 Föreningen bör inte ha fått beviljade medel utbetalda till sig de 3 senaste åren

3. Efterföljande krav som medsänds, kan inte bedömas i handläggningen(?)

- 3.1 Föreningen ska behålla investeringen i minst fem (5) år efter utbetalningen.
- 3.2 Föreningen ska informera om sitt projekt där så är lämpligt och däri ange att Östhammars kommuns Kultur- och fritidsnämnd är möjliggörare/finansiärer/delfinansiär för projektet.
- 3.3 Föreningen ska vid begäran inlämna en ekonomisk redovisning och en beskrivning av investeringens genomförande och resultat när föreningen redovisar investeringen till KFN.

4 Interna regler (Handläggningsförfarande)

4.1 Investerings- och utrustningsbidraget kan lämnas med högst 50 % av den godkända kostnaden.

4.2 För tillgänglighetsskapande åtgärder för personer med funktionsnedsättning kan bidrag lämnas till hela kostnaden, upp till högst 150 000 kronor.

4.3 Föreningar som fått investeringsbidrag tidigare år (x) kan komma att prioriteras lägre.

4.4 Föreningen ansöker om stöd innan projektet påbörjas, dvs. finansiering är en förutsättning och retroaktivt stöd utbetalas ej.

4.5 Föreningen kan få stöd för:

4.5.1 Köp av nytt materiel och ny eller begagnad fast inredning.

4.5.2 Köp eller utveckling av programvara

4.5.3 Tjänster som föreningen köper för att planera och genomföra investeringen

4.5.4 Köp av tjänst för om-, ny- och tillbyggnad samt större reparationer

4.5.5 Investeringar som främjar säkerhet, trygghet och undanröja akuta hinder

4.5.6 Investeringar som minskar negativ miljöpåverkan

4.5.7 Investeringar som främjar jämställdhet mellan könen

4.5.8 Bevarande av kulturhistoriska värden

4.6 Föreningen kan inte få stöd för:

4.6.1 sådant som enligt lag skulle ha varit genomfört vid tidpunkten för ansökan om stöd

4.6.2 sådant som myndigheter, staten, regioner och kommuner ska ansvara för enligt lag

4.6.3 leasingkostnader, eget material och kostnader för privat boende

4.6.4 eget arbete och lön till anställda i föreningens företag

4.6.5 Individuell tävlings- och träningsutrustning

4.6.6 Löpande eller periodiskt underhåll

5 Prioritering handläggning

- 4.1 Investeringar som främjar säkerhet, trygghet och undanröja akuta hinder
- 4.2 Investeringar som minskar negativ miljöpåverkan
- 4.3 Investeringar som främjar jämställdhet mellan könen
- 4.4 Samarbetsprojekt
- 4.5 Projekt som redan har en delfinansiär (Föreningslyftet, RF-SISU, Jordbruksverket
C-G Beck Friis-stiftelse, Naturvårdsverket, Sparbanksstiftelsen, Postkodsstiftelsen,
etc.).

Sund den 10 mars 2026

Östhammars kommun

Kultur- och fritidsnämnden

Angående eftersatt underhåll av Sundsbadet

Bakgrund:

Kommunen har under våren 2025 sagt upp arrendet för Sundsbadet.

Beslutet överklagades våren 2025 av Sunds byalag till förvaltningsrätten.

Överklagande avslogs av förvaltningsrätten 2026-01-29.

Det har påtalats till ansvariga tjänstemän på kultur- och fritidskontoret från flera håll, under många år att Sundsbadet är eftersatt och haft behov av vass- och slyröjning.

Arrendatorns skyldigheter

- Följa arrendeavtalet och använda badplatsen endast för det ändamål som avtalats
- Betala arrendeavgiften i tid
- Sköta och underhålla området (t.ex. gräsklippning, renhållning, bryggskötsel)
- Respektera miljö- och strandskyddsregler
- Inte göra större förändringar (brygga, byggnad, muddring) utan markägarens samtycke och ev. myndighets tillstånd
- Ansvara för säkerhet på den del av badplatsen som arrendet omfattar

Avtalet är avgörande. Reglerna styrs i första hand av det enskilda avtalet. Vid otydlighet gäller jordabalkens regler om lägenhetsarrende, eftersom badplats-arrenden normalt faller under den kategorin.

Enligt svar från kommunen så skulle stranden vid badet harvats varje år, detta har inte skett.

Träden längs strandlinjen sågades ner våren 2025 men rötterna finns ju kvar och snart kommer slyn/träden växa upp igen.

Se bifogade bilder hur det såg ut när badplatsen var fri från vass och sly samt hur det ser ut i dagsläget.

Sunds byalag anser att Östhammars kommun ska återställa badplatsen i det skick som det var när arrendet påbörjades.

Alltså åtgärda strandlinjen och gräva bort vass- och sly.

I det skicks som marken återlämnats så kan varken kommunen eller ev. någon förening driva badplatsen. Då det är i stort sett helt igenväxt och ingen strand finns kvar.

Östhammars kommun har själva påtalat i KS-2023-166 att *"Sundsbadet är ett av de barnvänligaste baden i kommunen samt att badplatsen är viktigt för kommunens invånare samt övriga besökare"*

Vi anser att kommunen ska återställa badet till att fortsatt vara ett barnvänligt och populärt samt lättillgängligt resmål för både fastboende samt sommarboende som vill bada!

Vi önskar återkoppling senast 2026-04-10 så vi hinner planera inför ev. kommande badsäsong.

Med vänlig hälsning

Sunds byalag genom

Renita Frödin

2025

Sundsbadet med öppen strandlinje

Dnr KS-2023-166

§ 202. Upprustning av Sunds badplats

Beslut

Kommunstyrelsen avslår Kultur- och fritidsnämndens begäran om upprustning av Sunds badplats med undantag av röjning av vass.

Vassröjning bekostas inom ordinarie budgetram för Kultur- och fritidskontoret.

Reservation

Lisa Norén (S), Mattias Lundqvist (S), Tomas Bendiksen (S), Josefine Nilsson (C) och Pernilla Grahn (V) reserverar sig mot beslutet.

Ärendebeskrivning

Kultur- och fritidsnämnden beslutade 2023-02-23 om att föreslå att kommunstyrelsen att rusta upp Sunds badplats med motiveringen att badplatsen är viktig för kommunens invånare samt övriga besökare (KFN 2023-02-23 § 15).

Beslutsunderlag

Protokollsutdrag KFN 2023-02-23 § 15.

Ärendets behandling

Vid Kultur- och fritidsnämndens sammanträde 2023-02-23 § 15 (dnr KFN-2023-20) beslutade nämnden föreslå kommunstyrelsen att rusta upp Sunds badplats.

På KSTU 2024-10-15 §70 yrkade Lisa Norén (S) och Tomas Bendiksen (S) avslag till tekniska utskottets förslag till beslut med motiveringen:

Vi yrkar avslag till förslaget till beslut. Vi yrkar att begäran om upprustning av Sunds badplats bifalles. Badplatsen är viktig för våra kommuninvånare och är en av de barnvänligaste i kommunen.

Kommunstyrelsens tekniska utskott avslag avslagsyrkandet. Lisa Norén (S) och Tomas Bendiksen (S) reserverade sig mot förslaget till beslut.

Dagens sammanträde

Muntlig föredragning

Kultur- och fritidschef Oskar Molarin föredrar ärendet.

Yrkanden

Tomas Bendiksen (S) yrkar avslag till arbetsutskottets förslag med följande motivering: Vi yrkar på att Kommunstyrelsen ska bifalla Kultur och Fritidsnämndens begäran om medel för att rusta upp Sunds badplats.

Dnr KFN-2023-20

§ 15. Upprustning av Sunds badplats

Beslut

Kultur- och fritidsnämnden föreslår att kommunstyrelsen beslutar att rusta upp badplatsen, med motiveringen att badplatsen är viktig för kommunens invånare samt övriga besökare.

Ärendebeskrivning

Sundsbadet är en av kommunens badplatser, populär framför allt för barnfamiljer. Kultur och fritidsnämnden har strategiskt ansvar för friluftsliv inklusive badplatser, men eftersom det gäller upprustning av fastighet bör beslut tas i KS. För att fortsätta vara attraktiv är badplatsen i behov av upprustning.

Beslutsunderlag

- Skötselplan för kommunala badplatser.

Dagens sammanträde

Muntlig föredragning

Elin Dahm, verksamhetschef, föredrar ärendet.

Beslutet skickas till

Verksamhetschef, Elin Dahm
Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen

Badplatsen är viktig för våra kommuninvånare och är en av de barnvänligaste i kommunen. Vi ser positivt till att förvaltningen efter upprustning arbetar för att möjliggöra föreningsdrift av badplatsen.

Lisa Norén (S), Mattias Lundqvist (S), Pernilla Grahn (V) och Josefine Nilsson (C) yrkar bifall till Tomas Bendiksens (S) yrkande.

Propositionsordning

Ordförande ställer proposition på yrkandet och finner att kommunstyrelsen beslutar att avslå Tomas Bendiksens (S) avslagsyrkande.

Beslutet skickas för kännedom till

Nämndsekreterare för kultur- och fritidsnämnden (dnr KFN-2023-20)
Kultur- och fritidschef

Beslutet skickas för åtgärd till

Teknisk chef
Gatu- och fastighetschef

Daniel Andersson
Kultur- och fritidskontoret

Svar på skrivelse från Sunds byalag gällande återställning av Sunds badplats

Förvaltningen Östhammars kommun har tagit del av inkommen skrivelse från byalaget. Skrivelsen innehåller perspektiv från markägaren på bland annat de drift- och underhållsbrister som arrendatorn motsvarat de senaste åren.

Vidare yrkar byalaget i skrivelsen att arrendatorn Östhammars kommun skall återställa badplatsen till *"att fortsatt vara ett barnvänligt och populärt samt lättillgängligt resmål för både fastboende samt sommarboende som vill bada!"*

I tidigare ingångna avtalsförhållande tangeras inte ett åläggande om återställning vid arrendatorns (läs; kommuns) frånträde.

Förvaltningen föreslår att med fördel kan allmännyttig ideell förening söka investeringsmedel för att utveckla badplatsen. Framtidvis kan också föreningen utav Kultur- och fritidsnämnden ansöka om drift- och underhållsbidrag likställigt andra föreningar som också administrerar och sköter om utvalda badplatser i Östhammars kommun.

För kommunen;

Daniel Andersson, föreningsutvecklare, Kultur- och fritidskontoret.

Dnr KS-2026-245

§ 38. Remiss: Riktlinje för skydd av barn och unga

Beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar att sända ut förslag till Riktlinje för skydd av barn och unga på remiss till barn- och utbildningsnämnden, kultur- och fritidsnämnden samt vård- och omsorgsnämnden. (Bilaga)

Remissvaren ska vara kommunstyrelsen tillhanda senast 2026-05-06.

Ärendebeskrivning

Östhammars kommun har ett ansvar att arbeta förebyggande för att skydda barn och unga. Riktlinjen beskriver hur kommunen systematiskt, genom tidiga och samordnade insatser, ska arbeta för att skydda barn och unga mot grooming, sexuellt utnyttjande, rekrytering till eller delaktighet i organiserade brottslighet, samt annan exploatering, både i fysiska och digitala miljöer.

Syftet med denna riktlinje är att ange kommunens övergripande viljeinriktning samt tydliggöra ansvar och samverkan i det förebyggande och åtgärdande arbetet. Riktlinjen ska fungera som ett styrande dokument för berörda nämnder och kompletteras med rutiner och vägledningar i respektive verksamhet.

Ekonomiska konsekvenser och finansiering

Eventuella kostnader till följd av riktlinjens införande bedöms rymmas inom respektive nämnds budgetram.

Prövning av barnets bästa

Bedömningen är att riktlinjen och dess genomförande sammantaget kommer att stärka barns trygghet och utveckling.

Beslutsunderlag

Bilaga – Förslag till Riktlinje för skydd av barn och unga - Remissversion

Beslutet skickas för åtgärd till

Barn- och utbildningsnämnden
Kultur- och fritidsnämnden
Vård- och omsorgsnämnden

Riktlinje

Riktlinje för skydd av barn och unga

Antagen av	Kommunstyrelsen
Antaget	Klicka eller tryck här för att ange text.
Ersätter tidigare version	Klicka eller tryck här för att ange text.
Gäller för	Riktlinjen gäller för samtliga kommunala verksamheter som möter barn och unga samt för föreningar och organisationer som erhåller kommunalt stöd och bedriver verksamhet riktad till barn
Dokumentansvarig	Klicka eller tryck här för att ange text.

Innehållsförteckning

1.	Bakgrund	3
2.	Syfte	3
3.	Ansvar	3
4.	Förebyggande och brottsbekämpande arbete	4
5.	Samverkan	5
6.	Rutiner vid upptäckt eller anmälan	5
7.	Uppföljning	6

1. Bakgrund

Östhammars kommun har ett ansvar att **arbeta förebyggande** för att skydda barn och unga. **Mörkertalet** för sexuella övergrepp mot barn är mycket stort – enligt flera studier har uppemot 1 av 4 barn i Sverige någon gång utsatts för sexuella övergrepp, men bara en liten andel av fallen når polis och rättsväsende. Den samhälleliga motviljan att ta i dessa svåra frågor skapar en skyddande tystnad som gynnar förövare och gör det svårare för barn att våga berätta.

Även om vi ännu inte ser någon omfattande gängrekrytering av barn och unga i vår kommun, visar erfarenheter från närliggande områden och nationell utveckling att risken finns där. Samtidigt ser vi en **ökad droganvändning** bland unga, vilket är en tydlig indikator på att den organiserade brottsligheten redan är närvarande och söker fotfäste.

Tidiga, samordnade insatser gör det svårare för förövare att nå framgång. Med rätt kunskap kan barn och unga, men också de vuxna som arbetar med dem i våra verksamheter, känna igen varningssignaler och agera innan det är för sent.

2. Syfte

Östhammars kommun ska aktivt arbeta för att skydda barn och unga mot grooming, sexuellt utnyttjande, rekrytering till eller delaktighet i den organiserade brottsligheten, samt annan exploatering, både i fysiska och digitala miljöer.

Syftet med denna riktlinje är att ange kommunens övergripande viljeinriktning samt tydliggöra ansvar och samverkan i det förebyggande och åtgärdande arbetet. Riktlinjen ska fungera som ett styrande dokument för berörda nämnder och kompletteras med rutiner och vägledningar i respektive verksamhet.

Arbetet ska alltid utgå från barnets bästa.

3. Ansvar

Arbetet är övergripande och delas mellan följande instanser:

Barn- och utbildningsnämnden (BUN)

Nämnden ansvarar för att förskolor och skolor arbetar förebyggande och brottsbekämpande. Nämnden ansvarar för att personal och elever på kommunens skolor får relevant kunskap om grooming och sexuella övergrepp mot barn, samt att fungerande rutiner vid misstankar om eller oro för pågående brottslighet finns på plats. Nämnden ansvarar i detta hänseende för att ett fördjupat kunskapsunderlag beträffande grooming och sexuella övergrepp mot barn finns tillgängligt och används. Nämnden ansvarar även för att säkerställa att motsvarande kunskapsunderlag och rutiner finns och används för att motverka rekrytering av elever till och deras samröre med den organiserade brottsligheten. Nämnden ska säkerställa att rutinerna innebär att samtlig misstänkt brottslighet enligt ovan polisanmäls.

Vård- och omsorgsnämnden (VON)

Nämnden ansvarar genom socialtjänsten för att utreda, ge stöd och skydd till barn och unga som är utsatta eller i riskzon för utsatthet, samt för att anmälningar hanteras skyndsamt enligt gällande lagstiftning. Nämnden ansvarar vidare för att personal som möter barn i verksamheten har utbildats i det fördjupade kunskapsunderlaget enligt ovan.

Kultur- och fritidsnämnden (KFN)

Nämnden ansvarar för att kommunala fritidsverksamheter är trygga miljöer samt att krav ställs på att denna riktlinje efterlevs hos föreningar som mottar kommunala bidrag och bedriver barn- och ungdomsverksamhet. Nämnden ansvarar vidare för att föreningar som möter barn i verksamheten har utbildats i det fördjupade kunskapsunderlaget enligt ovan.

Kommunstyrelsen (KS) – kommunens brottsförebyggande arbete

Kommunstyrelse ansvarar för samordning, övergripande lägesbild, samverkan med Polismyndigheten samt strategisk utveckling av det förebyggande och brottsbekämpande arbetet inom kommunens verksamheter.

4. Förebyggande och brottsbekämpande arbete

Kommunen ska bedriva ett aktivt och kunskapsbaserat förebyggande och brottsbekämpande arbete i enlighet med denna riktlinje.

Kunskap och utbildning

Kommunen ska säkerställa att:

- Personal som arbetar med barn får tillräcklig utbildning om grooming, sexuellt utnyttjande, rekrytering till den organiserade brottsligheten och samröre med denna.
- Elever får åldersanpassad undervisning om grooming, sexuellt utnyttjande, rekrytering till den organiserade brottsligheten och samröre med denna samt hur de kan larma eller söka hjälp.
- Information om grooming, sexuellt utnyttjande, rekrytering till den organiserade brottsligheten och samröre med denna erbjuds till vårdnadshavare.

Trygga föreningar

För föreningar som erhåller kommunala bidrag och arbetar med barn och unga ska följande gälla:

- Krav på årlig kontroll av utdrag ur belastningsregistret för ledare och andra vuxna med regelbunden kontakt med barn.
 - Föreningen ska ha rutiner för att förebygga och hantera misstanke om grooming, sexuella övergrepp, rekrytering till den organiserade brottsligheten eller samröre med denna.
 - Kraven ska regleras genom kommunens bidragsbestämmelser.
-

5. Samverkan

Arbetet ska ske i nära samverkan mellan berörda nämnder och funktioner.

Kommunen ska även ha strukturerad samverkan med:

- Polismyndigheten
- Regionen, särskilt hälso- och sjukvård samt elevhälsa

Samverkan ska ske inom ramen för gällande sekretesslagstiftning.

6. Rutiner vid upptäckt eller anmälan

Kommunen ska ha en tydlig rutin för hur verksamheten ska agera när:

- Personal uppmärksammar tecken på utsatthet hos barn och unga, eller misstänkt olämpligt beteende från vuxna gentemot barn.
- Barn och unga berättar om grooming, sexuella övergrepp, rekrytering till den organiserade brottsligheten eller samröre med denna.
- En vårdnadshavare framför oro eller gör en anmälan beträffande ett barn eller en ungdoms utsatthet eller olämpligt beteende från en vuxen inom ramarna för kommunens verksamheter eller inom en förening som erhåller bidrag från kommunen.

Rutinen ska säkerställa att:

- Oron dokumenteras och tas på allvar
- Anmälan till socialtjänst görs enligt lag
- Polisanmälan görs vid misstanke om brott
- Barnet och dess vårdnadshavare skyndsamt erbjuds stöd
- Samverkan initieras utan dröjsmål

Ingen oro ska lämnas utan åtgärd.

7. Uppföljning

Kommunstyrelsen ansvarar för att arbetet följs upp inom ramen för kommunens brottsförebyggande arbete och att riktlinjen vid behov revideras.

Remissyttrande om riktlinje för skydd av barn och unga

Det är viktigt och angeläget att arbeta förebyggande mot brottslighet och kriminalitet samt att aktivt arbeta för att skydda barn och unga. Här har kultur- och fritidsnämnden en viktig roll i den nya SSPF-modellen¹ som implementerats i Östhammars kommun, inom ramen för det brottsförebyggande arbetet. Tillgång till jämlik och meningsfull fritid är en av flera starka skyddsfaktorer för barn och ungas hälsa² och nämndens verksamheter bidrar med viktiga perspektiv i det förebyggande arbetet. Kultur- och fritidsnämnden är positiv till riktlinjens syfte och inriktning men för att fungera vägledande för nämndens verksamheter ser vi behov av förtydliganden enligt nedan.

Bakgrund: Vi ser att informationen om ungas ökade droganvändning (s.3) behöver styrkas med en källhänvisning, alternativt omformuleras. Exempel på ny formulering ”*samtidigt misstänker vi ... en ökad droganvändning bland unga*”

Avsnitt 2 Syfte: För att kunna vara vägledande behöver riktlinjen kompletteras med definitioner av vad grooming, digitala miljöer och brottsförebyggande arbete innebär (s.3).

Avsnitt 3 Ansvar och åtaganden: Kultur- och fritidsnämnden kan endast ställa krav på föreningar som söker kommunala bidrag. Nämnden kan däremot inte besluta på vilket sätt föreningen väljer att skaffa sig kunskapen. Texten om Kultur- och fritidsnämndens ansvar och åtaganden (s. 4) behöver därför justeras och omformuleras till: *Nämnden ansvarar för att alla kommunala fritidsverksamheter är trygga miljöer och att föreningar som mottar kommunala bidrag och som bedriver barn- och ungdomsverksamhet, har rutiner för att förebygga och hantera misstanke om grooming, sexuella övergrepp, rekrytering till den organiserade brottsligheten eller samröre med denna.*

Vi saknar en beskrivning av vad som avses med ”det fördjupade kunskapsunderlaget enligt ovan” även formuleringen till själva hänvisningen är otydlig.

Avsnitt 4 - Förebyggande och brottsbekämpande arbete (s. 4) ”Kommunen ska bedriva ett aktivt och kunskapsbaserat förebyggande och brottsbekämpande arbete” Ordet *brottsbekämpande* bör strykas då det inte åligger kommuner (utan myndigheter som polismyndigheten). Exempel på ny formulering: *Kommunen ska bedriva ett aktivt och kunskapsbaserat brottsförebyggande arbete samt stödja brottsbekämpande myndigheter*” enligt Lag 2025:170.³

Kunskap och utbildning:

¹ [Sociala insatsgrupper \(SIG\) och SSPF | Brå - Brottsförebyggande rådet](#)

² [OSF | RISE LST Kunskapssammanställning risk- och skyddsfaktorer 2021.pdf](#)

³ [Lag om att lämna uppgifter till brottsbekämpande myndighet - SKR](#)

Kultur- och fritidskontoret

- Första punkten: Här ser vi behov av att utbildningsinsatserna samordnas över nämndernas verksamhetsområden.
- Tredje punkten: Forskning visar det är viktigt att stödja föräldrar och andra viktiga vuxna i barn och ungas närhet⁴. Vad gäller "...kommunen ska erbjuda information till vårdnadshavare om grooming, sexuellt utnyttjande, rekrytering till den organiserade brottsligheten och samröre med denna", ser vi gärna att denna text breddas för att nå fler vuxna. Exempelvis genom formuleringen: *"kommunen ska genomföra olika typer av föräldraskapsstödjande insatser inom områdena grooming, sexuellt utnyttjande, rekrytering till den organiserade brottsligheten och samröre med denna, riktat till vårdnadshavare och andra viktiga vuxna i barn och ungas närhet"*.

Trygga föreningar (s.5):

- Första punkten: "Krav på årlig kontroll av utdrag ur belastningsregistret för ledare och andra vuxna med regelbunden kontakt med barn", föreslås ingå i föreningarnas egna rutiner.
- Andra punkten: Ansvaret behöver tydliggöras vad som åligger föreningen och nämnden. Vi instämmer att föreningen ska ha rutiner för att förebygga och hantera misstanke om grooming, sexuella övergrepp, rekrytering till den organiserade brottsligheten eller samröre med denna. Föreningen behöver även ha "en tydlig rutin för hur verksamheten ska agera när en vårdnadshavare framför oro eller gör en anmälan beträffande ett barn eller en ungdoms utsatthet eller olämpligt beteende från en vuxen inom ramarna för föreningens verksamhet". Detta kan inte ingå i nämndens ansvar.

Avsnitt 6: Rutiner vid upptäckt eller anmälan

- Tredje punkten sista meningen (s. 5) "eller inom en förening som erhåller bidrag från kommunen" kan tas bort, då det bör ingå i föreningens egna rutiner enligt ovan.

Rutinen ska säkerställa att (s.6) "Barnet och dess vårdnadshavare skyndsamt erbjuds stöd". Vi ser att denna rutin behöver vara kommunövergripande. Kultur- och fritidsnämnden har inte möjlighet att ge ett sådant stöd.

Konsekvenser för nämndens verksamheter: Vi bedömer att riktlinjen kan implementeras och antas tidigast vid nämndsammanträdet i december 2026. Förutsatt förtydliganden enligt ovan.

⁴ <https://www.mfof.se/foraldraskapsstod/preventionsstrategier.html>

Riktlinje

Lokalfördelning i Kultur- och fritidsnämndens idrottsanläggningar

Antagen av	Kultur- och fritidsnämnden
Antaget	2026-04-29
Ersätter tidigare version	Bilaga 3 KFN § 25/2025
Gäller för	Kultur och fritidsnämnden
Dokumentansvarig	Enheten för fritid och hälsa

Innehållsförteckning

1. Dokumentets syfte	3
2. Dokumentet gäller för	3
3. Allmänt	3
4. Prioriteringsordning	3
5. Fördelningsprinciper	4
5.1 Tilldelning mellan föreningar	4
5.2 Tilldelning av antalet timmar per förening.	5
5.3 Övriga föreningar, privatpersoner och företag.....	5
5.4 Nya föreningar	5
5.5 Prövning	5
6. Fördelningsprinciper för tid för arrangemang	5
7. Ansökan	6
8. Bokningsregler	6
8.1 Avbokningar	6
8.2 Avgifter	6

1. Dokumentets syfte

Dokumentet syftar till att beskriva riktlinjer för prioriteringsordning och fördelningsprinciper som tillämpas för kommunens idrottsanläggningar.

2. Dokumentet gäller för

Föreningar, privatpersoner och företag.

3. Allmänt

Föreningar i Östhammars kommun har subventionerad hyra i kommunens lokaler och anläggningar. Den subventionerade hyran är en viktig del av kommunens föreningsstöd. I de lokaler och anläggningar för idrotts- och fritidsverksamhet som Östhammars kommun finansierar ska det finnas ett brett och varierat utbud. I fördelningsprinciperna anges vilka tider som fördelas och vilka prioriteringar som görs i samband med fördelningen av tider.

Tillämpning av fördelningsprincipen sker under perioderna på följande anläggningar.

Inomhusanläggningar

Huvudsäsong: vecka 36 – vecka 22

Utomhusanläggningar

Huvudsäsong: vecka 14 – vecka 35

Ishallar

Försäsong: vecka 31 – vecka 38

Huvudsäsong: vecka 39 – vecka 8

Eftersäsong: vecka 9 – vecka 17

Dessa fördelningsprinciper gäller tider som fördelas efter att kommunen fastslagit vilka tider som bokas för allmänhetens åkning och öppen sporthall. Mellan vilka veckor och tider olika anläggningar är öppna anges på kommunens hemsida. Simhallarna omfattas inte av dessa fördelningsprinciper.

4. Prioriteringsordning

När tider i kommunens idrottsanläggningar schemaläggs sker det enligt följande turordning:

1. Verksamheter för personer med funktionsnedsättning

2. Av Östhammars kommun bidragsberättigad förening med verksamhet för barn och ungdomar 7 – 20 år
3. Ideella organisationer med öppen idrottsverksamhet* för barn och ungdomar 7 – 20 år
4. Av Östhammars kommun bidragsberättigad förenings elit- och seniorverksamhet
5. Övriga föreningar, privatpersoner och företag

**Med öppen idrottsverksamhet avses ledarledda idrottsaktiviteter utan krav på regelbunden närvaro, medlemskap eller prestation.*

5. Fördelningsprinciper

- Vardagar klockan 8.00 – 16.00 har skolan företräde under skoltid.
- Vardagar från klockan 16.00 till 20.00 fördelas 90 procent av tiderna till kultur och fritidsnämndens bidragsberättigade verksamheter för åldersgruppen 7 – 20 år samt verksamheter för personer med funktionsnedsättning*. Resterande 10 procent fördelas exempelvis till nytillkomna föreningar med åldersgruppen 7 – 20 år.
- Tid för träningstillfällen tilldelas i första hand måndag till fredag och söndag.
- Tid för matcher och arrangemang tilldelas i första hand under fredagkväll och lördag.
- Efter det att fördelning och bokning av tider till de prioriterade målgrupperna (1 – 4) är slutförd öppnas möjligheten att inkomma med önskemål om säsongsbokningar för övriga kunder.
- Därefter släpps övriga tider för ströbokningar** på kommunens hemsida. Först till kvarn gäller då.

*Funktionsnedsättning – Personer med funktionsnedsättning avser deltagare som med anledning av en fysisk funktionsnedsättning har behov av särskilt anpassade metoder eller specialanpassat material. Vidare avses deltagare som med anledning av dold funktionsnedsättning har behov av särskilt anpassade metoder, specialanpassad utrustning eller ledare med särskild kompetens. Deltagare i verksamhet arrangerad av förening ansluten till Svenska Parasportförbundet eller Svenska Dövidrottsförbundet omfattas alltid av begreppet deltagare med funktionsnedsättning

**Ströbokning är en bokning av tider mindre än 10 tillfällen. (dessa tillfällen kan bokas av men debiteras)

5.1 Tilldelning mellan föreningar

Vid fördelning av tider mellan olika aktiviteter:

- ska flickor och pojkar ges samma förutsättningar
- ges vedertagna inomhusidrotter företräde i inomhusanläggningar fram till vecka 13 och vedertagna utomhusidrotter företräde på utomhusanläggningar. Några anläggningar har även särskild inriktning (utrustning), där vissa idrotter har företräde.
- idrotter med behov av fullstor idrottshall ges förtur i dessa.
- ges bokningar med lång säsong (över 20 veckor) företräde över de med kortare
- sker fördelningen av tider primärt och i mån av tid inom respektive förenings upptagningsområde.

5.2 Tilldelning av antalet timmar per förening.

Barngrupper (7-9 år) 1 träningspass á 1 timme i veckan.

Barngrupper (10-12 år) 2 träningspass á 1 timme i veckan.

Ungdomsgrupper (13-16 år) 2 träningspass á 1 timme och 30 minuter i veckan.

Träningsgrupper (17 år och äldre) 2 träningspass á 1 timme och 30 minuter i veckan.

Vid grupper med blandade åldrar så grundar sig fördelningen av tider på åldern av majoriteten av deltagare i gruppen.

Endast ett dam- och ett herrlag per förening prioriteras, ej U-lag eller veteranlag. Om en träningsgrupp/ ett lag läggs ner, utgår från eller inte deltar i seriespel under säsongen skall detta meddelas kommunen omgående föreningen kan därefter förlora träningstid eller förläggas i annan lokal.

5.3 Övriga föreningar, privatpersoner och företag

För att möjliggöra att övriga föreningar, privatpersoner och företag ska kunna göra säsongsbokningar ges de möjlighet att inkomma med önskemål om tider men fördelas efter det att övrig fördelning är klar. Bokningsgruppen tilldelar dessa kunder tider utifrån inkomna önskemål och i mån av tillgänglighet.

5.4 Nya föreningar

Nya verksamheter och föreningar ska ges förutsättningar att etablera sig. Tilldelning av tider kan därför ske till nya föreningar trots att de inte haft aktiva medlemmar säsongen innan. Beslut fattas i samband med fördelningen av tider.

5.5 Prövning

Föreningarna kommer att bli tilldelad tid enligt lokalbokningsprinciperna. Om förening inte är nöjd med tilldelning kan frågan prövas och beslutas av kultur- och fritidsnämndens arbetsutskott.

6. Fördelningsprinciper för tid för arrangemang

Beroende på vilken typ av idrott, gäller olika regler vid arrangemang. De idrotter/föreningar som inte spelar förbundsmatcher tilldelas fler arrangemangsdagar och en bredare definition av begreppet arrangemang för att möjliggöra tävlingsverksamhet. För dessa idrotter/föreningar kan tävlingar och uppvisningar definieras som arrangemang.

Idrotter/föreningar som spelar förbundsmatcher får maximalt boka 1 dag för arrangemang under huvudsäsongen. Idrottsföreningar som inte spelar förbundsmatcher får maximalt boka fyra dagar för arrangemang under huvudsäsongen. OBS! Gäller ej under skollov.

Arrangemang ska i första hand förläggas på tider föreningen redan är tilldelad. Fredag till söndag ges matcher och arrangemang företräde före andra typer av bokningar. Måndag till torsdag ska matcher och arrangemang placeras på föreningens tilldelade tider.

7. Ansökan

Information om när ansökningar senast ska vara inskickade till kommunen finns på hemsidan.

För sent inkommen ansökan kan leda till att föreningen går miste om tider i samband med fördelningen.

8. Bokningsregler

8.1 Avbokningar

Kultur- och fritidskontoret äger alltid rätt att, vid behov, avboka eller flytta matcher, tävlingar och träningar om sådant behov uppstår. Detta kan bli aktuellt till exempel vid fastighetsåtgärder. Detta sker i så fall med så god framförhållning som möjligt och i dialog med bokad förening. Ett upprepat mönster av outnyttjade tider gör det möjligt för kultur- och fritidskontoret att återta den bokade tiden. Tider som inte avbokas debiteras enligt ordinarie taxa. Avbokning av säsongs- eller enstaka tillfällen ska ske senast sju dagar innan aktuell bokning, om avbokning sker senare debiteras bokningen enligt ordinarie taxa. Avbokning av arrangemang kan ske avgiftsfritt senast 30 dagar innan aktuell bokning.

8.2 Avgifter

Bokad förening eller annan hyresgäst, som inte betalar fakturerad lokal enligt avtal och gällande taxa, kan komma att stängas av från ytterligare bokningar samt bokade kvarvarande tider.